Nr. 3. Kraków, dnia 31 marca 1932 r. Rocznik LIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Kraków Magistrat, Biuro Prezydjalne. Telefon 125-05.

PRENUMERATA: roczna wynosi 12 zł. (z przesyłką pocztową 14 zł.) cena jednego egzemplarza wynosi 1 zł.

OGŁOSZENIA: cała strona 100 zł., 1/2 strony 50 zł., 1/4 strony 25 zł. — Dział ogłoszeń prowadzi Biuro „Mar“ Kraków, Rynek Gł. L. 43. — Telefon Nr. 168-98.

Rozsprzedaż Dziennika oraz przyjmowanie zgłoszeń na prenumeratę uskuteczniają: Dziennik Podawczy Magistratu. — Księgarnia Krzyżanowskiego, Kraków, Rynek Gł. A—B. — Księgarnia L. Frommera, Kraków, ul. Florjańska L. 39.

TREŚĆ NUMERU:

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Ministerstwo Skarbu
L. 7663/D. B. Em.
W sprawie wypłaty dodatku mieszkaniowego emerytom.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. (Dz. U. Nr. 69 poz. 673) dodatek na mieszkanie przysługuje wszystkim emerytom, pobierającym uposażenie emerytalne tak cywilne, jak i wojskowe ze Skarbu Państwa na podstawie ustawy emerytalnej z dnia 11/XII. 1923 r. (Dz. U. 1924 Nr. 6 poz. 46) w takim stosunku procentowym, w jakim pozostaje ich uposażenie emerytalne do uposażenia pobieranego ostatnio w służbie czynnej, przyczem należy uwzględnić postanowienia art. 82 i 108 powołanej ustawy emerytalnej.

Emeryci mieszkający w Warszawie otrzymują dodatek według I. klasy miejscowości — emerytom zaś, którzy otrzymali zezwolenie na pobieranie emerytury poza granicami państwa, dodatek ten nie przysługuje.

Dodatek ten za miesiące czerwiec, lipiec, sierpień 1924 r. winien być wypłacony przy najbliższej wypłacie uposażenia emerytalnego, w przyszłości zaś winien być wypłacony każdego miesiąca z góry, aż do końca 1924 r. łącznie z uposażeniem emerytalnem.

Wydatek z tą wypłatą związany należy zarachować na §§ 9 i 10 Dz. 4, budżetu Ministerstwa Skarbu.

Od wypłaconego dodatku na mieszkanie nie należy pobierać podatku dochodowego. W sprawie 3% opłaty przewidzianej w art. 7, ustawy emerytal. z dnia 11/XII. 1923 r. (Dz. U. Nr. 6/924 poz. 46) wydane zostanie oddzielne zarządzenie.

Dla uniknięcia wątpliwości zaznacza się, że moc Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. nie rozciąga się na wdowy i sieroty, jak również na osoby pobierające zaopatrzenie w drodze pozaustawowej, pensje weterańskie, oraz renty inwalidzkie, prowizje salinarne lub tytoniowe.

Za Ministra Skarbu:
Ossowski mp.
Zastępca Dyrektora Departamentu.

Reskryptem z dnia 24/III. 1932 r. Nr. Prez. Pers. og. 84/32 P. Prezydent miasta podał powyższe zarządzenie Ministerstwa do wiadomości wydając równocześnie potrzebne zarządzenia.

L. IX. B. chor. zak. 545/32.

ZARZĄDZENIE

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 29 marca 1932 r.

w sprawie zwalczania wścieklizny u zwierząt.

Z powodu stwierdzenia wścieklizny w Dzielnicy XXII. (Podgórze) i III. (Nowy Świat) Magistrat na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77. poz. 673, art. 70) i rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 9-go stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167 § 339) zarządza:

1) W Dzielnicy XXII. (Podgórze), XXI. (Płaszów), IX. (Ludwinów), X. (Zakrzówek), XI. (Dębniki) i w dzielnicy I. (Śródmieście), II. (Wawel), III. (Nowy Świat) i XII. (Półwsie) t. j. na obszarze zagrożonym zarazą wścieklizny, należy wszystkie psy trzymać stale na uwięzi. Swobodne puszczanie psów i kotów jest zakazane. Wyjątek stanowią psy myśliwskie i policyjne tylko w czasie używania ich do pracy.

2) Obowiązek trzymania psów na uwięzi lub zaopatrzenie ich w bezpieczne kagańce i prowadzenie na smyczy dotyczy także psów wprowadzonych do obszaru zagrożonego.

3) Wprowadzanie psów z obszaru zagrożonego dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem Magistratu (Wydział IX.-ty Oddział weterynaryjny przy ul. Poselskiej L. 10), po uprzedniem uznaniu psa przez lekarza weterynaryjnego za niepodejrzanego o wściekliznę.

4) Psy i koty z obszaru zagrożonego, co do których nie będą przestrzegane wyżej podane zarządzenia, jakoteż psy schwytane przy obławach będą w terminie 24-ch godzin zgładzone.

Powyższe zarządzenie obowiązuje na przeciąg 3-ch miesięcy, licząc od dnia podania niniejszego zarządzenia do publicznej wiadomości.

Prezydent miasta:

w z. *Dr. St. Klimecki* w. r.

L. VII. drog. 117/932.

OBWIESZCZENIE

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 12 marca 1932 r.

o przedłużeniu ważności kart rowerowych na rok 1932.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397) podaje do powszechnej wiadomości, że z dniem 1 kwietnia 1932 r. Magistrat przystępuje do przedłużania ważności kart rowerowych na rok 1932.

Przedłużanie ważności tych kart trwać będzie 90 dni i odbywać się będzie w Magistracie, w biurze Dziennika podawczego na parterze, w godzinach od 5-tej po południu do 8-mej wieczór, t. j. od 17-tej do 20-tej codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, na ustną prośbę po uiszczeniu w gotówce przypadających opłat (3 zł. 30 gr). Od powyższych opłat zwolnione są karty rowerowe dla rowerów stanowiących własność Skarbu Państwa.

Wzywam przeto wszystkich właścicieli rowerów, aby w zakreślonym powyżej terminie postarali się o przedłużenie ważności posiadanych przez siebie kart rowerowych. Poza tem pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia Magistratu z dnia 27 marca 1928 r. L. VII. 6220/928 o kartach i tabliczkach rowerowych.

Równocześnie zwracam uwagę na następujące postanowienia § 86 „Przepisów o używaniu i ochronie ulic oraz o ruchu ulicznym w stoł. król. mieście Krakowie“ z dnia 14 czerwca 1927 L. P. B. 7069/927, które brzmią:

„Każda osoba, jeżdżąca na rowerze na ulicach miasta, powinna zaopatrzyć się w imienną kartę rowerową oraz tabliczkę z numerem.

Używający rowerów powinni kartę rowerową mieć przy sobie i okazywać ją na każde żądanie organów Policji Państwowej i służby drogowej.

Tabliczkę z numerem, który odpowiadać ma numerowi karty rowerowej, należy umocować trwale na rowerze z tyłu pod siodełkiem równolegle do kierownicy i stale utrzymywać na rowerze w stanie czytelnym.

Tabliczki tej nie wolno niczem zakrywać.

O każdej zmianie w posiadaniu rowerów obowiązany jest nowonabywca donieść Magistratowi do dni 3-ch“.

Winni naruszenia postanowień niniejszego obwieszczenia ulegną, o ile dany czyn nie jest zagrożony karą surowszą, po myśli art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) w brzmieniu nadanem mu art. 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) karze grzywny lub aresztu, albo obu tym karom łącznie.

Niezależnie od tego właściciele rowerów, którzy nie postarają się o przedłużenie ważności swoich kart rowerowych na rok 1932, nie będą dopuszczeni do jeżdżenia rowerami po ulicach miasta.

Prezydent miasta:

Władysław Belina-Prażmowski.

Nr. Prez. Org. Mgtu 14/32.

OBWIESZCZENIE

Magistratu stoł. król. m. Krakowa

z dnia 25 marca 1932

o przeniesieniu Kasy poboru państwowego podatku od nieruchomości.

Z dniem 1 kwietnia 1932 r. zostaje przeniesioną Kasa poboru państwowego podatku od nieruchomości z Wydziału II. Magistratu do Głównej Kasy miejskiej (Gł. gmach Magistratu I p.).

Magistrat stoł. król. m. Krakowa.

REGULAMIN WEWNĘTRZNY
Komisji dla popierania rozwoju miasta Krakowa uchwalony na posiedzeniu tejże Komisji w dniu 8/III. 1932 r.

Art. I.

Do zakresu działania Komisji należą sprawy:
1) Obrona praw Krakowa,
2) Popieranie rozwoju miasta w każdej dziedzinie,
3) Opieka nad jego zabytkowym charakterem,
4) Piecza nad należytym wyglądem miasta pod względem porządkowym,
5) Turystyka,
6) Propaganda.

Art. II.

W sprawach należących do zakresu działania Gminy miasta Krakowa, Komisja:
1) udziela swej opinji na życzenie Prezydenta m.,
2) przedstawia z własnej inicjatywy wnioski dla Prezydenta miasta do regulaminowego traktowania,

W innych sprawach o charakterze publicznym Komisja za pośrednictwem Prezydenta m. przedkłada właściwym czynnikom swe wnioski w formie memorjału, w sprawach zaś zależnych od osób bądź instytucyj prywatnych działa w formie interwencji.

Art. III.

Dla spraw z art. I. pod 1) ustanawia się osobny podkomitet złożony z 5-ciu członków komisji, fachowo obznajomionych z zakresem działania w kierunku obrony praw Krakowa.

Art. IV.

W sprawach z art. I. pod 2), 3) i 4) uprawnienia Komisji są ograniczone z natury rzeczy zakresem działania Sekcji i Komisji Rady miejskiej, bądź władz. W odniesieniu do instytucyj społecznych (jak pod 5) pracujących na terenie Krakowa, Komisja działa porozumiewawczo.

Art. V.

Komisja winna starać się o udział swych członków w tych wszystkich organizacjach społecznych, związkach turystycznych i towarzystwach, których zadania wiążą się z działalnością Komisji, a to celem skutecznej współpracy i uzupełnienia wzajemnych dążności.

Art. VI.

Wszelkie zamierzenia miasta w dziedzinie propagandy (jak pod 6) Krakowa winny być w zasadzie przedstawiane Komisji do opinji.

Prezydent miasta:
w z. *Witołd Ostrowski* mp.

INSTRUKCJA
DLA BIURA PROPAGANDY MIASTA KRAKOWA.

§ 1.

Miejskie Biuro propagandy jest organem wykonawczym Prezydenta miasta i Komisji Rady miejskiej dla popierania rozwoju miasta Krakowa.

§ 2.

Zakres działania Biura jako organu wykonawczego wymienionej Komisji wynika z regulaminu wewnętrznego tejże komisji. Prócz tego Biuro posiada własny zakres działania do którego należy:

a)ześrodkowanie agend propagandowych i informacyjnych w przedmiocie turystyki na terenie miasta Krakowa, a rozdrobnionych dotychczas po niektórych Wydziałach Magistratu.

b) nawiązanie kontaktu z instytucjami zajmującemi się sprawami turystycznemi, sportowemi, propagandowemi, a działającemi na terenie Krakowa,

c) udzielanie pomocy w organizacji atrakcji propagandowych krakowskich, w urządzaniu wystaw, kongresów, zjazdów, zawodów sportowych, w propagandzie prasowej i publicystycznej,

d) prowadzenie ewidencji i statystyki ruchu turystycznego w Krakowie.

§ 3.

Biuro podlega Prezydentowi miasta.

§ 4.

Szef biura bierze udział w pracach i posiedzeniach Komisji z głosem doradczym.

§ 5.

Szef biura ma prawo w sprawach niecierpiących zwłoki komunikować się bezpośrednio z Prezydjum miasta i z Wydziałami Magistratu z pominięciem drogi pisemnej, a to celem usprawnienia działalności Biura.

§ 6.

Czystopisy z Komisji podpisuje Prezydent miasta, natomiast czystopisy wynikające z własnego zakresu działania Biura a wyszczególnionemi w § 2 pod b, c, d, podpisuje Szef Biura.

§ 7.

Biuro korzysta czasowo z lokalu i urządzeń Miejskiego Muzeum Przemysłowego.

Kraków, dnia 15 marca 1932.

Prezydent miasta:
w z. *Witołd Ostrowski* mp.

Zamknięcie przejazdu przez park miejski „Las Wolski“.

Z powodu roztopów wiosennych i zniszczenia nawierzchni dróg dojazdowych do parku i na jego terenie t. j. Aleji Kasu Oszczędności, przejazd przez park zostaje z dniem dzisiejszym zamknięty przypuszczalnie do końca kwietnia b. r. z uwagi na konieczność naprawy tejże.

O otwarciu przejazdu zawiadomi Magistrat ogół mieszkańców.

Kraków, dnia 4 kwietnia 1932 r.

Nr. VIII.—nad st. tg./32.

OGŁOSZENIE.

Z powodu przepełnienia placów targowych, Magistrat postanowił ze względów porządkowych wstrzymać wydawanie przekupniom zezwoleń, na zajmowanie nowych stałych stanowisk targowych na wszystkich placach targowych na dalszy jeden rok tj. do dnia 31 marca 1933 r.

Kraków, dnia 18 marca 1932.

Sprawozdania z posiedzeń Tymcz. Rady Miejskiej.

18-te jawne posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej z dnia 14 marca 1932 r.

Dnia 14 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta miasta Władysława Beliny Prażmowskiego oraz w obecności Wiceprezydentów Dra Ducha Kazimierza, Dra Klimeckiego Stanisława, Dra Landaua Ignacego i Ostrowskiego Witołda, przy udziale 100 członków Rady m., posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej.

Po otwarciu posiedzenia Prezydent miasta poświęcił wspomnienie zmarłemu dnia 6 marca b. r. śp. Księdzu Biskupowi Bandurskiemu, którego obecni uczcili przez powstanie.

Następnie przed porządkiem dziennym Rm. inż. Cybulski przedstawił wniosek Komisji dla spraw Elektrowni:

Rada miasta uchwali: wnieść do Ministerstwa Robót Publicznych podanie celem uzyskania zezwolenia na rozszerzenie obszaru zasilania Elektrowni miejskiej w Krakowie, objętego uprawnieniem rządowem Nr. 125 na gminę Batowice.

Uchwalono.

Poczem przystąpiono do porządku dziennego, a mianowicie:

I. Powołanie Komitetu rozbudowy m. Krakowa.

Rm. b. Min. Prof. Dr. Kumaniecki wnosi:

Na podstawie § 1 rozp. Ministra Skarbu, w porozumieniu z Ministrami Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych i Reform Rolnych z dnia 3 listopada 1927 Nr. 106 poz. 913 Dz. U. R. P. przedstawiam następujący wniosek Komisji Matki:

Powołać nowy Komitet Rozbudowy m. Krakowa w następującym składzie:

A) 1. Władysław Belina Prażmowski, Prezydent miasta jako przewodniczący,

B) Z pośród członków Zarządu miasta i Rady miejskiej:

2. Witołd Ostrowski, Wiceprezydent miasta,
3. Prof. Arch. Józef Gałęzowski, Radca miejski,
4. Dr. Adolf Gross, Radca miejski,
5. Inż. Stefan Strojek, Radca miejski,
6. Dr. Ryszard Reiner, Naczelnik Wydz. I. Mgtu

C) Z pośród osób, przedstawionych Magistratowi przez należące do związków rewizyjnych spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie budowlano-mieszkaniowe oraz organizacje zawodowe, pracownicze i robotnicze, stowarzyszenia i związki lokatorów:

7. Dr. Stanisław Estreicher, Prof. Uwiw. Jagiell.,
8. Dr. Franciszek Cikowski, Urzędn. Banku Gosp. Krajowego,
9. Józef Pokorny, Podpułk. w stanie spocz.

D) Z pośród mieszkańców miasta, obeznanych ze sprawą rozbudowy miast:

10. Inż. Franciszek Drobniak, Inżynier górniczy,
11. Dr. Juljan Gertler, Adwokat.

Uchwalono.

II. Wybór delegatów Gminy m. Krakowa do Spółki mieszkaniowej.

(Spadł z porządku dziennego).

III. Sprawa wydzierżawienia bekoniarni.

Referent sprawy Wiceprezydent Dr. Klimecki przedstawia genezę problemu budowy bójni i wydzierżawienia bekoniarni. Powołując się na uchwałę Rady m. z sierpnia 1931 r., która upoważniła Sekcję II. III. i VIII. do zaakceptowania ofert i zawarcia umowy oświadcza, że Sekcje w wykonaniu powyższej uchwały, nie załatwiły wprawdzie merytorycznie tej sprawy, lecz wyłoniły subkomitet, który sprawę tę rozpatrzył i w myśl uchwały Sekcji referent przedkłada wnioski Subkomitetu wraz z punktacjami projektowanej umowy Radzie m. do uchwały.

Po dyskusji, w której podniesiono, że sprawa umowy nie jest jeszcze dostatecznie przygotowana i wymaga szczegółowego rozpatrzenia P. Prezydent miasta poddaje pod głosowanie postawiony przez Rm. Dra Radzyńskiego wniosek:

„Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do zawarcia kontraktu dzierżawy bekoniarni miejskiej, po uprzedniem wysłuchaniu opinji Sekcji II.. III. oraz VIII., które zbadają ponownie warunki tej dzierżawy w imieniu Rady miejskiej".

Uchwalono.

IV. Dostawa zaprzęgów dla Zakładu czyszczenia miasta.

Imieniem Sekcji VII. Rm. Inż. Wierzchowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Oddać w przedsiębiorstwo dostawę zaprzęgów dla Zakładu czyszczenia miasta do robót, związanych z czyszczeniem dołów kloacznych i kanałów na okres od 27 lutego 1932 do 31 marca 1933 r. Spółce Kopta i Ch. Scheinowitz w Krakowie w wyniku przeprowadzonego w dniu 29 lutego 1932 przetargu po następujących cenach:

Za jeden obrót dwukonnym zaprzęgiem jednej beczki z nieczystościami kloacznemi itp. o pojemności 2 m.:

a) we dnie . . . . Zł. 3·45
b) w nocy . . . . „ 3·45

Za dostawę dwukonnych zaprzęgów do obsługi maszyny Tallarda do wozu rekwizytowego oraz do robót kanalarskich:

a) za 8 godzin pracy jednego dwukonnego zaprzęgu w czasie od godziny 6-ej do 14-ej Zł. 10·90

b) za 6 godzin pracy jednego dwukonnego zaprzęgu w nocy w czasie od godziny 22-ej do godz. 4-tej . . . . „ 10·90

II. Upoważnia się P. Prezydenta miasta, aby na powyższych zasadach zawarł ze spółką Jan Kopta i Ch. Scheinowitz w Krakowie umowę o dostawę zaprzęgów.

Do podpisania umowy obok P. Prezydenta miasta upoważnia się Radców miejskich: inż. Witolda Wierzchowskiego i Dra Rudolfa Żaka.

III. Upoważnia się Sekcję VII. Rady m. do zatwierdzenia w przyszłości imieniem Rady miejskiej oddania dostawy zaprzęgów dla Zakładu czyszczenia miasta.

Uchwalono.

Na wniosek Rm. Dra Langroda Rada m. uchwala en bloc wnioski zawarte w punktach: V., VI., VII., IX., X., XI., XIII., a mianowicie:

V. Utworzenie fundacji dla dostarczania protez mieszkańcom Krakowa z pierwszeństwem dla inwalidów wojennych.

1) Postanawia się kreowanie przez Gminę stoł. król. miasta Krakowa: „Fundacji Gminy miasta Krakowa na wsparcia dla ubogich, względnie dla dostarczania protez mieszkańcom m. Krakowa z pierwszeństwem dla inwalidów wojennych“, z kapitałem 6.768 zł. 19 gr.

2) Do podpisania Statutu fundacyjnego upoważnia się obok Prezydenta miasta względnie jego zastępcy, Radców m.: Dra Bolesława Korolewicza i X. Dra Józefa Niemczyńskiego.

VI. Przyjęcie w Zarząd Gminy fundacji im. Prezydenta m. śp. Jana Kantego Federowicza.

1) Gmina stoł. król. m. Krakowa przyjmuje zarząd fundacji im. Prezydenta miasta śp. Jana Kantego Federowicza i zobowiązuje się każdoroczne odsetki od kapitału fundacyjnego w kwocie 858 zł. 85 gr. ulokowanego na książeczce Kasy Oszczędności m. Krakowa Nr. 330943 rozdawać w dniu 16 lipca każdego roku jako wsparcia dla jednej z podupadłych rodzin mieszczańskich, stale w Krakowie zamieszkałej i do Krakowa przynależnej, względnie w razie braku destynarjuszy powyżej wymienionych udzielać zasiłki dla ubogich zamieszkałych w Krakowie, posiadających prawo do trwałej opieki.

2) Do podpisania statutu fundacyjnego upoważnia się obok Prezydenta miasta względnie jego zastępcy Radców miejskich Dra Bolesława Korolewicza i X. Dra Józefa Niemczyńskiego.

VII. Utworzenie z zapisu Ks. Jana Schindlera odrębnej fundacji na zapomogi dla podupadłych rzemieślników krakowskich.

1) Gmina m. Krakowa postanawia z zapisu Ks. Jana Schindlera przeznaczonego na zapomogi dla podupadłych rzemieślników krakowskich ukonstytuować odrębną fundację pod nazwą „Fundacja Ks. Jana Schindlera na zapomogi dla podupadłych rzemieślników krakowskich“.

2) Gmina m. Krakowa przyjmuje w Zarząd majątek tej fundacji wynoszący po zwaloryzowaniu 7.996 zł. 46 gr. i zobowiązuje się coroczne dochody z tego kapitału, oraz z corocznej dotacji ze stronv Gminy m. Krakowa na rzecz tej fundacji w wysokości 300 zł. aż do restytucji pierwotnego kapitału zakładowego, rozdzielać jako wsparcia dla podupadłych rzemieślników krakowskich wyznania chrześcijańskiego.

3) Rozdawnictwo dochodów fundacyjnych odbywać się będzie corocznie na podstawie ogłoszonego konkursu przez Komitet fundacyjny składający się z 3 radców miejskich i Prezydenta miasta jako przewodniczącego.

4) W razie zniesienia przez władzę fundacyjną z jakichkolwiek powodów niniejszej fundacji, majątek jej przechodzi na rzecz Gminy m. Krakowa, która zobowiązuje się dochody z majątku fundacyjnego użyć na wsparcia dla tych samych lub podobnych celów.

5) Do podpisania statutu fundacyjnego upoważnia Gmina m. Krakowa Prezydenta m. względnie jego zastępcę i Radców miejskich Dra Bolesława Korolewicza i X. Dra Józefa Niemczyńskiego.

IX. Przyjęcie w Zarząd Gminy fundacji imienia Anny ze Strumiłłów Zgierskich Wąsowiczowej.

1) Gmina m. Krakowa przyjmuje w opiekę i zarząd oddaną jej przez Fundatora Dra Zygmunta Wąsowicza fundację imienia Anny ze Strumiłłów Zgierskich Wąsowiczowej, żony Dra Zygmunta Wąsowicza dla wdów i sierot po lekarzach narodowości polskiej, wyznania chrześcijańskiego w Polsce i zobowiązuje się lokować każdoczesny kapitał fundacji w Komunalnej Kasie Oszczędności m. Krakowa na książeczce wkładkowej w walucie dolarów Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i ściśle według brzmienia załączonego statutu fundacyjnego.

2) Majątek fundacji ma być po wieczne czasy nienaruszalny i na rzecz fundacji zawinkulowany. Gmina miasta Krakowa ręczy za całość i nienaruszalność kapitału fundacji i zobowiązuje się nie przenosić kapitału fundacyjnego do innych miast.

3) Gmina zobowiązuje się zastosować do postanowienia statutu fundacyjnego wyrażonego w ustępie VI.

4) Gminie m. Krakowa przysługuje prawo pobierania 5% rocznie od normalnych dochodów fundacji po wejściu fundacji w życie z tytułu zwrotu kosztów administracji.

5) Gmina m. Krakowa przyjmuje prawa i obowiązki wyrażone w ustępie VIII. statutu fundacyjnego, a w szczególności ma wypłacać dochody osobom wybranym i uskuteczniać rozdawnictwo dochodów fundacyjnych przez powołany Komitet w sposób ustanowiony statutem.

6) W razie gdyby niniejsza fundacja kiedykolwiek przez Władzę uchyloną względnie unieważnioną została, obowiązuje się Gmina m. Krakowa majątek tej fundacji, który w myśl postanowień Statutu przejdzie na jej własność, użyć na pokrewne cele opieki społecznej, utrzymując nadal nazwę fundacji.

7) Do podpisania statutu fundacyjnego upoważnia Gmina m. Krakowa Prezydenta m. względnie jego zastępcę i Radców miejskich Dra Bolesława Korolewicza i X. Dra Józefa Niemczyńskiego.

X. Upoważnienia do załatwienia spraw gruntowych.

Zmienia się częściowo uchwały Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r. i z dnia 18 grudnia 1930 r. w przedmiocie upoważnień do załatwiania pewnych spraw gruntowych w zastępstwie Rady miejskiej, a to w następującym kierunku:

1) Ustęp I. lit. A. punkt 1 uchwały z dnia 11 lipca 1929 r. ma brzmieć:

„Jeżeli obszar nabywanego lub pozbywanego gruntu nie przekracza 200 (dwustu) metrów kwadr. a wartość jednego metra kwadr. nie przenosi 25 (dwudziestu pięciu) złotych w złocie w myśl rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 13 października 1927 Nr. 88 poz. 790 Dz. U. R. P., albo wprawdzie przekracza tę kwotę, ale wartość całego nabywanego lub pozbywanego obszaru nie przewyższa 2.500 (dwóch tysięcy pięciuset) złotych w złocie w myśl powołanego rozporz. Prez. R. P.“

2) Ustęp I. lit. B. punkt 1 uchwały Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r. ma brzmieć:

„Jeżeli obszar nabywanego lub pozbywanego gruntu nie przekracza 500 (pięciuset) metrów kwadr. a wartość jednego metra kwadr. nie przenosi 50 (pięćdziesięciu) złotych w złocie w myśl powołanego rozporz. Prezydenta R. P., albo wprawdzie przekracza tę kwotę, ale wartość całego nabywanego lub pozbywanego obszaru nie przewyższa 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych w złocie w myśl powołanego rozporz. Prezydenta R. P.“

3) Ustęp V. uchwały Rady m. z dnia 11 lipca 1929 r. ma brzmieć:

Do podpisywania umów i dokumentów w powyższych sprawach upoważnia się obok P. Prezydenta m. względnie jego zastępcy PP. Radców m. Inż. Franciszka Drobniaka i Dra Ludwika Merza, a w razie przeszkody Dra Konstantego Grzybowskiego i Dra Kazimierza Jelonka.

4) Upoważnia się Sekcję I. (dla spraw gospodarczych) Rady m. do załatwienia w imieniu Rady miejskiej wszystkich spraw, do których załatwiania Rada miejska uchwałą z dnia 18 grudnia 1930 r. upoważniła wspólnie Sekcję I. i Sekcję III. R. m.

XI. Wykreślenie z wykazu hipotecznego L. 550 Dz. IV. zakazu pozbycia realności.

Zezwolić na wykreślenie z wykazu hipotecznego L. 550 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. IV. Piasek zanotowanego tam zakazu pozbycia tej realności bez zezwolenia Gminy m. Krakowa pod tym jednak warunkiem, że zakaz ten będzie nadal obowiązywał Związek młodzieży przemysłowej i rękodzielniczej w Krakowie.

XIII. Zakupno parceli w Dz. XV. od Zakładu ubezp. pracown. umysłowych.

I. Zakupić dla Gminy m. Krakowa od Zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszy jako Zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych we Lwowie parcelę lkat. 437/17 z realności objętej lwh. 2 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XV. Nowa Wieś o pow. 61 ar. 78 m. kw. za ryczałtową cenę 590.000 (pięćset dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych w złocie w myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 5 listopada 1927 Nr. 97, poz. 855 Dz. U. R. P. pod następującemi warunkami:

A) W miejsce zapłaty części ceny kupna odstąpi Gmina Zakładowi na własność części parcel gminnych lkat. 1784/1 i 1785/1 objętych lwh. 28 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XII. Półwsie przy ul. Słonecznej, oznaczone kolorem zielonym na planie budownictwa miejskiego z dnia 29 lutego 1932 r. o łącznej powierzchni około 25 ar. 74 m. kw. licząc po 37·50 (trzydzieści siedm i pół) złotych w złocie za jeden metr kw.

B) Reszta ceny zapłacona będzie:

1) w 20 (dwudziestu) równych ratach rocznych począwszy od dnia 1 maja 1933 (tysiąc dziewięćset trzydziestego trzeciego roku),

2) w sposób określony w art. 16 pow. rozporz. Prez. R. P., nigdy jednak poniżej imien. wysokości tej reszty w złotych obiegowych.

C) Od resztującej ceny opłacać będzie Gmina odsetki po 6% (sześć od sta) w stosunku rocznym:

1) za czas od zawarcia kontraktu do dnia 31 marca 1932 r. przy podpisaniu tego kontraktu,

2) a za czas aż do umorzenia wspomnianej reszty w ratach kwartalnych z góry począwszy od dnia 1-go kwietnia 1932 r.

D) W razie zwłoki w uiszczeniu raty kapitałowej lub procentowej:

1) zapłaci Gmina obowiązujące w danym czasie ustawowe odsetki zwłoki,

2) gdyby zaś zwłoka taka a) zachodziła co do trzech rat odsetkowych, b) albo przy jednej racie kapitałowej wynosiła 30 (trzydzieści) dni, będzie Zakład miał prawo za poprzedniem 14-to dniowem, pisemnem zagrożeniem uznać cały, resztujący jeszcze kapitał za natychmiast płatny i ściągnąć go wraz z odsetkami zwłoki.

E) Na zabezpieczenie należytości ubocznych ustanawia Gmina kaucję w kwocie 40.000 (czterdzieści tysięcy) złotych w złocie atoli nie poniżej 40.000 złotych obiegowych.

F) Kontrakt ma być zawarty we formie aktu notarjalnego i Gmina przyznaje mu moc natychmiastowej wykonalności w myśl § 3 ustawy notarjalnej z dnia 25 lipca 1871 Nr. 75 Dz. u. p. austr. co do wszystkich obowiązków płatniczych.

G) O ileby dla rozbudowy domów Zakładu na gruncie, wymienionym w punkcie A) okazało się konieczne utworzenie ulicy poprzecznej od ul. Słonecznej na owym gruncie, tzn. na gruncie, który Zakład nabywa obecnie od Gminy, między parcelą szkolną a wspomnianemi domami, to Gmina wykonywa własnym kosztem tor jezdny, krawężniki i kanalizację uliczną tejże ulicy poprzecznej najdalej do trzech miesięcy od dnia ukończenia wymienionych domów. Inne koszty związane z urządzeniem owej ulicy poprzecznej poniesie Zakład.

H) Na wypadek, gdyby w czasie objęcia przez Gminę na własność powyższej parceli lkat. 437/17 nie były jeszcze usunięte, znajdujące się tam obecnie drewniane budynki urzędnicze, postara się Zakład u Skarbu Państwa o zobowiązanie tej treści, że z chwilą owego objęcia powstaje (zostaje przywrócony) odnośnie do wspomnianej parceli lkat. 437/17 stosunek dzierżawy między Gminą a Skarbem Państwa, odpowiadający ściśle kontraktom dzierżawnym z daty 12 lutego 1921 r. i 30 marca 1926 r. z następującemi modyfikacjami:

a) czynsz roczny z kontraktu z dnia 12 lutego 1921 przelicza się na 4.000 (cztery tysiące) złotych,

b) czynsz roczny z kontraktu z dnia 30 marca 1926 r. przerachowuje się na 94.08 (dziewięćdziesiąt cztery 8/100) złotych,

c) dzierżawa z obu tych kontraktów gaśnie w dniu 1 sierpnia 1933 (tysiąc dziewięćset trzydziestego trzeciego) roku,

d) w razie częściowego ustępowania przez Skarb Państwa z dzierżawy parceli j. w. i oddawania wolnych części tej parceli Gminie m. Krakowa będzie w stosunku do powierzchni zmniejszał się przypadający z owej parceli czynsz dzierżawny.

I) Powyższe grunty odstępują sobie strony kontraktujące w stanie wolnym od wszystkich długów i ciężarów hipotecznych z wyjątkiem zastrzeżeń, objętych niniejszą uchwałą.

J) Koszty związane z niniejszą transakcją ponosi Gmina. Koszty jednak swojego zastępstwa prawnego pokryje Zakład z własnych funduszów.

II. Upoważnia się P. Prezydenta miasta:

1) do ustanowienia w miarę potrzeby prawa zastawu na parcelach lkat. 534/4, 534/4, 535/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 582/4, 583/1, i 583/2 dz. VI. Wesoła, lkat. 485/12, 282/2, 485/13, 485/16, 485/17, 485/15 i 355/5 dz. XIX. Grzegórzki lkat. 642/2 dz. XXII. Podgórze na zabezpieczenie zapłaty reszty ceny kupna z przynależytościami i kaucją w myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 15 lutego 1928 r. Nr. 17, poz. 141, Dz. U. R. P.

2) do oddania w posiadanie Zakładowi gruntu wymienionego w punkcie A) ale za równoczesnem objęciem w posiadanie parceli lkat. 437/17 Dz. XV.

3) do bliższego określenia gruntu wymienionego w punkcie A) co do liczb katastralnych i hipotecznych oraz powierzchni a to po przeprowadzeniu ścisłych pomiarów na miejscu.

III. Parcelę lkat. 437/17 Dz. XV. nabywa Gmina na podstawie art. 4. ust. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 kwietnia 1927 r. Nr. 42 poz. 372 Dz. U. R. P. pod budowę domów i na inne potrzeby rozbudowy miasta.

IV. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta miasta względnie Jego zastępcy pp. Radców miejskich p. Dra K. Grzybowskiego i Dra R. Radzyńskiego, a w razie przeszkody p. Dra Jana Kuhna i Dra L. Merza względnie innych upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

V. Niniejszą uchwałę przedłożyć Panu Wojewodzie z prośbą o zatwierdzenie w myśl § 60 ust. 11 statutu miejskiego i art. 2. rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 16 stycznia 1928 r. Nr. 7. poz. 40 Dz. U. R. P.

Następnie przystąpiono w dalszym ciągu do obrad nad pozostałymi punktami porządku dziennego, a mianowicie:

VIII. Przyjęcie w Zarząd Gminy zapisu Towarzystwa „Wzajemna Pomoc" w Podgórzu.

Imieniem Sekcji VI. Wiceprezydent Dr. Klimecki wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Gmina m. Krakowa przyjmuje w zarząd i opiekę zapis Towarzystwa „Wzajemna Pomoc" w Podgórzu na opiekę fizyczną nad młodzieżą w Dz. XXII. składający się z kwoty 5.000 zł. ulokowanej w 5% obligacjach pożyczki konwersyjnej z 1924 r., w listach zastawnych i książeczkach wkładkowych Kasy Oszczędności, oraz z kwoty 3.500 dolarów St. Zj. Am. Półn., ulokowanych na książeczce wkładkowej Kasy Oszczędności Podgórza Nr. 34.

II. Gmina m. Krakowa zobowiązuje się:

1) Z zapisu tego utworzyć wieczystą fundację pod nazwą „Wzajemna Pomoc" w Podgórzu na cele opieki nad fizycznym rozwojem młodzieży w Dz. XXII. w Krakowie, bez względu na narodowość i wyznanie, z kapitałem zakładowym Zł. 5.000 i 3.500 dolarów St. Zj. Ameryki Półn.

2) Na pokrycie wydatków połączonych z wykonaniem opieki fizycznej nad młodzieżą w Dz. XXII. używać tylko corocznych odsetek od kapitału fundacyjnego z tem, że odsetki nie użyte w danym roku będą dopisane do kapitału fundacyjnego.

3) Zażądać corocznie od Towarzystwa „Sokół" przedłożenia do wglądu i ewentualne poczynienia zmian projektu zużycia odsetek wraz z kosztorysem, jak również żądać sprawozdania z wykonanej opieki w danym roku oraz kontrolować sposób zużycia funduszów na ten cel przeznaczonych, przy przestrzeganiu zasady wyrażonej przez Towarzystwo Wzajemna Pomoc w Podgórzu, że przez opiekę fizyczną rozumieć należy kolonje dla młodzieży, obozy harcerskie i obozy letnie, a nie normalną naukę ćwiczeń fizycznych i że z odsetek corocznych od kapitału fundacyjnego przeznaczonych na opiekę fizyczną nie mogą być pokryte wydatki na płace nauczycieli gimnastyki, utrzymanie lokalu i zakupno narzędzi gimnastycznych.

4) Na wypadek, gdyby Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" istnieć przestało lub nie chciało wykonywać obowiązków z zapisem połączonych, objąć wykonanie tychże obowiązków i wykonywać je własnym zarządzie.

III. Do podpisania aktu fundacyjnego upoważnia się obok Prezydenta miasta lub Jego zastępców Radców m. X. Dra Józefa Niemczyńskiego i Dra Bolesława Korolewicza.

Na wniosek Rm. Epsteina, który twierdzi, że uwaga zawarta w ustępie II. pod 1) dotycząca słów: „bez względu na narodowość i wyznanie" nie jest zgodna z wolą fundatora i wnosi o przekazanie tej sprawy ponownie do rozpatrzenia Sekcji prawniczej.

Rada miasta uchwala oddać rozpatrzenie tej sprawy Sekcji III. i VIII.

XII. Zmiana linji regulacyjnej gruntu pod Akademję Górniczą.

Imieniem Sekcji I. Rm. Inż. Dr. Krauze wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Reasumuje się uchwałę Rady miejskiej z dnia 30 grudnia 1921 r. (L. Bb. 606/21) w sprawie linji regulacyjnej dla części gruntu pod Akademję Górniczą a natomiast uchwala się na podstawie art. 29 Prawa budowlanego plan zabudowania części dzielnicy XIV. Czarna Wieś między ul. Czarnowiejską, Al. Mickiewicza, ul. Reymonta i wschodnią granicą parcel lkat. 104 i 105 objętych lwh. 53 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XIV. Czarna Wieś, sporządzony przez Budownictwo miejskie w dniu 1 marca 1932 r.

W szczególności uchwala się:

A) Linje regulacyjne:

1) ulicy I. łączącej ul. Czarnowiejską z ul. Reymonta, oznaczone po stronie wschodniej głoskami: a-b-c-d, po stronie zachodniej głoskami: e-f-g-h-i-j-k,

2) ulicy II. równoległej do ulicy Czarnowiejskiej oznaczone po stronie północnej głoskami: j-l-m, po stronie zaś południowej głoskami: t-o-n, wraz z północną linją budowlaną określoną literami: j'-l'-m',

3) ulicy III. równoległej do ul. Reymonta oznaczone po stronie północnej głoskami: g-h-r-s, po stronie zaś południowej głoskami: f-t-u, wraz z północną linją budowlaną określoną literami: h'-r'-s'.

B) Zabudowanie parcel prywatnych przy powyższych ulicach domami zwartemi o wysokości odpowiadającej obowiązującym przepisom, bez suteren i skrzydeł oficynowych, dopuszczając jednak budowy oficyn mieszkalnych nie przekraczających 15 m. wysokości, z usytuowaniem w grupy w sposób uwidoczniony na wspomnianym planie.

Powyższy plan wyłożyć do publicznego przeglądu na przeciąg 4-ch tygodni począwszy od 1-go dnia miesiąca następującego po powzięciu niniejszej uchwały.

II. Uwzględniając oświadczenie złożone przez interesowanych właścicieli gruntów Rada miejska zgadza się na dokonanie przez tych właścicieli urządzenia wymienionych w ust. pierwszym ulic do użytku publicznego na ich koszt własny, z następującemi zastrzeżeniami:

1) Urządzenie to nastąpi w sposób ustalony przez komisję drogowo-kanałową, działającą imieniem Rady miejskiej,

2) utrzymanie i oświetlenie tych ulic do czasu przejęcia ich przez Gminę m. Krakowa obciążać będzie powyższych właścicieli względnie ich prawnych następców,

3) ulice te przejmie Gmina m. Krakowa o ile przy nich powstaną zabudowania na łącznej długości wynoszącej $1/3$ część długości frontów od strony gruntów rzeczonych właścicieli,

4) wymienione ulice przekazane będą Gminie m. Krakowa w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych,

5) powyżsi właściciele zrzekną się imieniem własnem i swoich prawnych następców żądania od Gminy zwrotu kosztów, poniesionych na urządzenie wymienionych ulic. Przez to jednak nie będą naruszone prawa Gminy do wynagrodzenia za grunty gminne użyte pod wymienione ulice ani też, ewen. prawo powyższych właścicieli do regresu do Akademji Górniczej lub też innych osób publicznych, mających grunty przy wymienionych ulicach.

Dopóki owe ulice nie będą należycie urządzone, Magistrat uprawniony będzie w myśl art. 410 i 420 prawa budowlanego oraz § 16 c. ustawy z dnia 28 marca 1910 r. Nr. 89 Dz. u. kr. gal. odmówić pozwolenia na budowy przy tychże ulicach.

III. Na cele urządzenia ulicy I. wymienionej wyżej w ustępie pierwszym punkt A (licz. 1) nabyć od Uniwersytetu Jagiellońskiego część parceli lkat. 74/3 objętej lwh. 172 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XIV. Czarna Wieś przypadająca pod powyższą ulicę wraz ze skrawkiem tej parceli pozostałym między zachodnią linją regulacyjną a własnością prywatną razem o pow. około 14 ar. 40 m^2 i odstąpić w zamian Uniwersytetowi Jagiellońskiemu część parceli gminnej lkat. 74/1 objętej lwh. 2 tej samej księgi o tej samej powierzchni w granicach oznaczonych głoskami: A-B-C-D na powyższym planie.

Koszty związane z tą zmianą poniesie Uniwersytet Jagielloński.

IV. Reasumuje się częściowo uchwałę Rady miejskiej z dnia 29 sierpnia 1922 r. (L. I. 2668/22) w sprawie gruntu pod Akademję Górniczą i na cele budowy jej zakładów (pawilonów) rezerwuje się części parceli gminnej lkat. 74/1 objętej lwh. 2 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XIV. Czarna Wieś, znajdujące się między ul. Czarnowiejską, Al. Mickiewicza, ul. Reymonta i wspomnianą ulicą I., oraz między ul. Reymonta wspomnianą ulicą I. wymienioną wyżej w punkcie pierwszym ulicą III. i parcelą gminną lkat. 74/7 Dz. XIV. Czarna Wieś, zajętą pod budynek laboratorjum maszynowego Akademji Górniczej.

Przez zarezerwowanie to jednak nie następuje żadne ograniczenie użytkowania tych gruntów przez Gminę (do L. Bb. 3232/31).

Odnośnie do punktu XII. porządku obrad, wnosi Rm. Taub do ustępu B) po słowach: obowiązującym przepisom następującą poprawkę: „dopuszczając budowę oficyn mieszkalnych, usytuowanych w grupy, w sposób uwidoczniony na wspomnianym planie o wysokości odpowiadającej obowiązującym przepisom“, skreślając temsamem resztę słów od „bez“ aż do „planie“.

Rada miasta wniosek powyższy uchwala.

XIV. Sprawozdania oraz regulamin Teatru im. Juljusza Słowackiego.

1) Sprawozdanie z działalności artystycznej Teatru.

Referent Rm. Dr. Flach.

Na wstępie wskazuje Referent na ciężkie warunki w jakich Teatr m. obecnie pracuje nietylko u nas ale na całym świecie. Życie Teatru hamowane jest w głównej mierze konkurencją kina oraz złym stanem finansowym dzisiejszego społeczeństwa. Na gruncie krakowskim depresja finansowa wzmogła się jeszcze bardziej po odebraniu urzędnikom 15%-go dodatku do pensji, odbijając się fatalnie na frekwencji w Teatrze. Gros publiczności uczęszczającej do Teatru stanowi do dziś dnia inteligencja, która w pierwszej chwili po redukcji, poszła po linji najmniejszego oporu, skreślając wydatki kulturalne.

Następnie przyszedł konflikt między dyrekcją Teatru, a Związkiem artystów. Urzędowo stwierdzono, że wojny nie ma, jednak ta wojna była. Dzięki zrozumieniu po obu stronach znaczenia teatru wogóle, a specjalnie w Krakowie, konflikt nie trwał długo. Z ramienia miasta podjął się roli medjatora p. b. Min. Prof. Dr. Kumaniecki i uzyskał wkrótce dobre rezultaty. Z drugiej strony Komisja teatralna dążyła również do tego, aby nie przyszło do zastoju Teatru i dlatego w całkowitem zrozumieniu z dzierżawcami Teatru. Komisja teatralna podjęła się akcji ratowania życia teatralnego w Krakowie, wprowadzając produkcje muzyczne i operę.

W chwili kiedy zespół aktorski dawał pierwsze przedstawienia na własną rękę w sali ks. Kuznowicza, jawnem już było, że konflikt się skończył. Artyści powrócili z powrotem do pracy w Teatrze.

Opera zjawiła się na widowni Teatru przypadkowo i choć z jednej strony przyjęto ją bardzo gościnnie,

z drugiej strony musiano liczyć się z faktem, że Teatr im. J. Słowackiego poświęcony jest dramatowi, wobec czego ograniczono jej udział, tembardziej, że przedstawienia operowe są droższe, a zatem bardziej eksploatują kieszeń publiczności, na czem mógłby znowu ucierpieć dramat nie znajdując należytej frekwencji. Mimo wszystko opera idzie — dotychczas dano 12 przedstawień, z tych 3 opery polskie, 9 obcych, przeważnie włoskich, które reprezentują pierwszorzędne walory artystyczne. Oprócz tego dano 2 operetki i 29 przedstawień dramatu i komedji — w tem 8 polskich, 21 obcych. W operach wystąpili wybitniejsi tenorzy polscy, z artystek Ada Sari, która przyczyniła się wiele do uświetnienia imprez.

O ile chodzi o chóry, to trzeba zaznaczyć, że dzięki fachowemu kierownictwu p. Walek-Walewskiego stały one powyżej przeciętności bardzo porządnej opery. Orkiestra również zasłużyła na uznanie. Najsmutniej przedstawiają się dekoracje, jednak kierownictwo opery nie jest w stanie sprawiać coraz to nowych dekoracji na 1-no lub dwurazowe przedstawienie.

Referent stwierdza dalej ten paradoksalny fakt, że w chwili kiedy zamilkły opery w Warszawie, Poznaniu i Katowicach, zjawiła się opera w Krakowie, który nigdy stałej opery nie posiadał, a stało się to tylko dlatego, że konflikty dyrekcji teatrów z Zaspem nie zostały pomyślnie rozwikłane.

W sprawie repertuaru dramatycznego stwierdza referent, że niektórzy pojmują teatr im. Słowackiego w ten sposób, że w nim nie wolno dawać innych sztuk, jak tylko takie, któreby duchem swoim odpowiadały wzniosłej poezji Słowackiego. Otóż tak nie jest. Do nazwy teatru nie można stosować sztuk, pozatem jest to jedyny teatr w Krakowie, musi on więc zaspokoić wymagania całej publiczności krakowskiej. Te względy brano pod uwagę tak za dawnych dyrektorów, jak też obecnie. Dawano więc z wielkiego dramatu: Dziady, Wyzwolenie i Ifigenję w Aulidzie, które cieszyły się dużem uznaniem publiczności, następnie szły sztuki sensacyjne i komedje dające miłą i pogodną rozrywkę.

Odnośnie do osoby dyrektora Teatru, zaznacza referent, że dyrektor Trzciński jest człowiekiem niezwykłej kultury artystycznej, kochającym teatr, który potrafi wystawiać dzisiaj takie sztuki, które stanowią chlubę teatru, jak np. Ifignja w Aulidzie. Personel dramatyczny przedstawia również poważne walory artystyczne i może być wzorem pracowitości ze względu na częstą zmianę repertuaru.

Występy gościnne obejmowały 4 artystów, a to Węgierkę, Frenkla, Osterwę i Fertnera, którzy cieszą się dużą popularnością i stanowili cenny nabytek artystyczny.

Następnie referent podaje, że życzeniem Komisji teatralnej jest, aby Kraków starał się wydobywać wszelkie zjawiające się młode talenty artystyczne i literackie na wierzch i wspomina z radością odznaczenie pisarza dramatycznego Rostworowskiego.

W końcu referent stwierdza, że w obecnych smutnych czasach Teatr krakowski nie przedstawia powodu do niezadowolenia i trzyma się dosyć dobrze, a zasługą to obu dyrektorów p. Trzcińskiego i Bujańskiego oraz artystów. Zwraca zarazem uwagę na reklamę, której Teatr zupełnie nie używa, a która przydałaby się bardzo, czy to w formie większych afiszy rozlepianych w widocznych miejscach jak np. kinowe, czy też w formie fotografji umieszczanych z premjer w prycypalnych sklepach.

2) Sprawozdanie administracyjne Teatru.

Referent Rm. Dr. Kudliński składa sprawozdanie administracyjne Teatru za czas od września do końca grudnia z. r. Normalny dochód z biletów wynosił zł. 2.000 dziennie, w tem najsłabszy wrzesień dał 1/4, a miesiąc najmocniejszy 3/5. Na ogólną sumę wydatków wynoszących zł. 260.000, wydatki personalne wynoszą 200.000 zł. W okresie tym nastaje dla Teatru fatalna konjunktura, tak, że podwyżka subwencji do kwoty zł. 300.000 okazuje się konieczną.

Wydatki na personal sceniczny wynosiły	Zł. 40.000	mieś.
„ „ techniczny	„ 12.000	„
„ „	„ 1.000	„
„ na dekoratora z pomocn.	„ 2.000	„

razem na scenie pracowało 97 osób, a płaca przeciętna wynosiła zł. 370.

Następną grupę stanowi personal administracyjny, składający się z 13 osób pobierających Zł. 5.600 mieś.
bileterów i garderobian 28 osób „ 1.000 „

Na inwentarz wydatkowano okrągło Zł. 12.000.

Tu podnosi Rm. Kudliński staranność z jaką przechowywane są kostjumy, które często są wietrzone, trzepane i naprawiane, dekoracje zaś przemalowuje się 4-ro krotnie. Budynek zewnętrznie wymaga licznych napraw, co również pociągnie za sobą pewne wydatki.

Wkońcu referent porusza cenę biletów, twierdząc, że teatr tani i dobry musi dać większą frekwencję i przedstawia kalkulację cen biletów z których najdroższy kosztowałby po zł. 4·50, a najtańszy po zł. 1·50.

W dyskusji zabiera głos Rm. Felsztyński, który twierdzi, że trzeba stworzyć istotną platformę, na której możnaby o Teatrze mówić nietylko z Komisją teatralną, ale z ludźmi, którzy na teatrze się rozumieją, teatr kochają i którzy z bezgraniczną ofiarnością przestąpiliby do współpracy w teatrze. Wobec tego stawia następujący wniosek:

„W interesie powagi i przyszłości Teatru krakowskiego stawiam wniosek rozbudowania zakresu pracy, a tem samem odpowiedzialności komisji teatralnej, przez kooptowanie do niej tych ludzi, którzy z racji swych wartości kulturalnych lub artystycznych mogą i powinni głos zabierać i służyć pomocą w kulturalnej pracy".

Następnie zabrał głos Rm. Dr. Gwiazdomorski, który postawił wniosek o przyjęcie obu sprawozdań do wiadomości i aby obu referentom wyrazić podziękowanie za ich pracę nad zbadaniem stanu Teatru.

Odnośnie do wniosku Rm. Felsztyńskiego, Pan Prezydent oświadczył, że wniosek zostanie odesłany do Komisji regulaminowej, a następnie poddał wnioski Rm. Dra Gwiazdomorskiego pod głosowanie, które Rada miejska uchwaliła jednogłośnie.

3) Regulamin Teatru.

Na wstępie stwierdza referent Rm. Dr. Gwiazdomorski, że kryzys obecny odbija się bardzo silnie na finansach Gminy, skutkiem czego musi się przedsięwziąć kompresję wydatków przeznaczonych na prowadzenie teatru. Ponieważ dzierżawa teatru jest bardzo kosztowna, nie może na następny sezon wchodzić pod uwagę. Nie chcąc więc dopuścić do zamknięcia teatru,

Gmina postanowiła wydzielić teatr jako samodzielną jednostkę i pozostawić go własnym siłom.

Podstawą finansową tego rodzaju gospodarki są równocześnie na jeden sezon opracowane 2 budżety; jeden zawiera pełne wydatki, a drugi wydatki obcięte.

Wobec powyższego przedstawia referent opracowany w tym celu regulamin Teatru, który przedkłada Radzie miejskiej do uchwały. Regulamin ten brzmi:

§ 1.

Na zasadzie koncesji objętej reskryptem b. austr. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 2 lutego 1891 r. L. 22302 jest Gmina stoł. król. m. Krakowa uprawniona do urządzenia i prowadzenia stałego teatru.

Wykonywanie uprawnień wynikających z koncesji wymienionej w ustępie pierwszym wydziela się z ogólnej gospodarki gminnej i tworzy z niego osobny zakład, oparty o ściśle określone źródła dochodów (§ 6) i w granicach tych dochodów samowystarczalny. W dalszych postanowieniach niniejszego regulaminu zakład ten nazywany jest teatrem.

Do budżetu Gminy wstawia się w wydatkach tylko objęte niniejszym regulaminem dopłaty Gminy na rzecz teatru, zaś po stronie dochodów przewidywany wynik gospodarczy sezonu (ewent. zysk).

I. Organizacja teatru.

§ 2.

Na czele teatru stoi (ją) dyrektor (owie), którego (ych) powołuje Prezydent m. po wysłuchaniu opinji Komisji teatralnej. Do zawarcia umowy z dyrektorem (ami) upoważnia się Prezydenta m. W umowie tej dyrektor (owie) zobowiązuje (ją) się do ścisłego przestrzegania niniejszego regulaminu, uchwał Komisji teatralnej i zarządzeń Prezydenta m. wydanych w ramach niniejszego regulaminu. W umowie tej Prezydent m. udzieli dyrektorowi (om) pełnomocnictwa imieniem Gminy do prowadzenia teatru, t. zn. do przedsiębrania wszelkich lub niektórych aktów prawnych, związanych z prowadzeniem teatru w ramach niniejszego regulaminu.

§ 3.

Teatr ma personal artystyczny, administracyjny i techniczny.

Personal artystyczny składa się z 12 artystek, 18 artystów, 1 dekoratora, 1 inspicjenta i 2 suflerek.

Personal administracyjny składa się z 4 funkcjonarjuszy teatru i 2 kasjerek. W miarę potrzeby i w miarę istnienia środków finansowych będzie (ą) mógł (li) dyrektor (owie) teatru za zgodą Prezydenta m. angażować personal artystyczny ponad oznaczoną w ust. 2 normę na czas ściśle określony.

Personal techniczny składa się z 14 robotników scenicznych, 2 elektromonterów, 1 malarza, 1 ślusarza, 1 tapicera, 1 fryzjera, 1 fryzjerki, 2 stolarzy, 4 krawców, 3 krawcowych, 2 magazynierów, 2 stróżów budynków, 1 portjera, 1 palacza, 1 praczki, 7 sprzątaczek, 15 bileterów, 13 garderobianych, 1 kursora, 1 afiszera.

Nadto w teatrze może być czynna orkiestra antraktowa, złożona z 9 osób.

§ 4.

Umowy z personalem artystycznym, administracyjnym, technicznym i orkiestrą zawiera (ją) dyrektor (owie) teatru po zatwierdzeniu przez Prezydenta m. listy tegoż personalu. Przed zatwierdzeniem listy artystek i artystów Prezydent m. zasięgnie opinji Komisji teatralnej.

W razie ograniczenia prac w poszczególnych pracowniach teatru dyrektor (owie) teatru przedstawi (ą) wniosek Prezydentowi m. o oddanie poszczególnych członków personalu technicznego, będących funkcjonarjuszami Gminy do dyspozycji Magistratu.

II. Gospodarka finansowa teatru.

§ 5.

Gospodarka teatru oparta jest na rocznym budżecie teatru, zatwierdzonym przez Prezydenta m. Budżet ten obowiązany (i) jest (są) dyrektor (owie) teatru przedłożyć Prezydentowi m. do zatwierdzenia najpóźniej do dnia 1 lipca 1932 r. Dyrektor (owie) będzie (będą) obowiązany (i) do przedkładania Prezydentowi m. miesięcznych zamknięć rachunkowych. Budżetu zatwierdzonego przez Prezydenta m. przekraczać nie wolno.

§ 6.

Z ogólnych funduszów gminnych otrzymywać będzie teatr następujące świadczenia w gotówce:

a) dopłatę w kwocie 84.000 zł. rocznie, płatną w 12-tu ratach miesięcznych w dniu 1-go każdego miesiąca z góry po 7.000 zł.

b) płace dla całego personalu technicznego wraz z dodatkiem wyrównawczym (§ 9), jednak ewentualne honoracje dla personalu technicznego za użycie go w razie potrzeby podczas przedstawień popołudniowych opłaca dyrekcja teatru z bież. funduszów teatralnych.

Nadto oddaje Gmina teatrowi do bezpłatnego użytku gmach teatru m. im. J. Słowackiego, oraz budynki miejskie używane dotąd na magazyny i pracownie teatralne. Wydatki na konserwację i asekurację tych budynków i ich urządzeń wewnętrznych pokrywa Gmina. Wreszcie otrzymywać będzie teatr od Gminy bezpłatnie opał i światło. Od podatku widowiskowego teatr jest zwolniony.

Pozatem teatr żadnych innych świadczeń od Gminy otrzymywać nie będzie.

Prócz powyższych świadczeń Gminy dochody teatru powstają ze sprzedaży biletów wstępu, z kasy zamawiań, garderoby i dzierżawy bufetu.

Gotówka należąca do teatru, t. zn. uzyskana z podanych wyżej źródeł dochodu nie może być przez Gminę wycofana do ogólnych funduszów gminnych przed końcem sezonu 1932/33. Gotówka ta może być lokowana w Kasie miejskiej, ale tylko na osobnym rachunku teatru.

§ 7.

Za zobowiązania Gminy powstałe w związku z prowadzeniem teatru odpowiada Gmina m. Krakowa tylko i jedynie gotówką należącą do teatru (§ 6 ust. 4 i 5).

Postanowienie ustępu poprzedzającego ma być podane przez dyrektora (ów) teatru do wiadomości każdej

osoby, która będzie miała nabyć do Gminy m. Krakowa wierzytelność, powstającą w związku z prowadzeniem teatru. W razie nieprzestrzegania niniejszego postanowienia odpowiadać będzie (dą) dyrektor (owie) Gminie za wszelką wyrządzoną przez to szkodę.

§ 8.

Ponieważ na dochody teatru (§ 6) składają się ściśle określone i nieprzekraczalne świadczenia Gminy, oraz nie dające się przewidzieć wpływy ze sprzedaży biletów wstępu, kasy zamawiań i garderoby, przeto w umowie (ach) z dyrektorem (ami), w umowach z członkami personalu artystycznego i administracyjnego powołać się należy na niniejszy regulamin (§§ 5—8) i zastrzec na wypadek spadku frekwencji i spowodowanej tem zniżki wpływów z biletów wstępu ewentualnie obniżkę płac miesięcznych z gwarancją jedynie do wysokości 50% gaży przez 12 miesięcy. Minimum gaży ustalone przez Z. A. S. P. na sezon 1932/33 będzie gwarantowane w całości. Z nadwyżek wpływów kasowych i biletów wstępu wyrównane będą pro rata gaże z poprzednich miesięcy ponad gwarantowane 50%.

Upoważnia się Prezydenta m. do wydania szczegółowych przepisów regulujących sposób przeprowadzenia obliczeń, stanowiących podstawę stwierdzenia, czy i w jakim stopniu nadwyżka ponad gwarantowanych 50% płac w danym miesiącu będzie wypłacona.

§ 9.

Personal techniczny może otrzymać dodatek wyrównawczy jedynie w zamian za ewentualne godziny nadliczbowe.

§ 10.

Inwentarz może być zakupywany tylko w granicach budżetu i rzeczywiście osiągniętych wpływów przy przestrzeganiu zasady daleko posuniętej oszczędności.

§ 11.

Dla kontroli gospodarki finansowej teatru przeprowadzać będzie co miesiąc rewizję ksiąg i rachunków teatru organ Magistratu przy współudziale 1 członka Komisji teatralnej. Przedstawiciel zespołu artystycznego będzie mógł brać udział przy sprawdzaniu obliczenia wymienionego w § 8 ust. 2 niniejszego regulaminu.

§ 12.

Po zamknięciu sezonu 1932/33 z dniem 31 sierpnia 1933 r. i wyrównaniu wszelkich zobowiązań Gminy wynikłych z prowadzenia teatru w sezonie 1932/33 powstały ewentualnie czysty zysk będzie przelany do ogólnych funduszów gminnych. Prezydent m. będzie mógł jednak przyznać dyrektorowi (om) teatru procentowy godziwy udział w zysku.

III. Działalność artystyczna teatru.

§ 13.

Teatr ma dać w sezonie 1932/33 najmniej 320 przedstawień (wraz z przedstawieniami szkolnemi).

Dyrektor (owie) teatru ma (ją) przedłożyć Komisji teatralnej do dnia 1 maja 1932 r. wykaz sztuk przeznaczonych na rocznice i święta narodowe oraz na przedstawienia szkolne, a nadto wykaz sztuk przeznaczonych do wystawienia z repertuaru klasycznego. Natomiast szczegółowy repertuar 2 miesięczny przedkłada (ją) dyrektor (owie) teatru do zatwierdzenia Komisji teatralnej na miesiąc naprzód. Repertuar tygodniowy podaje (ją) dyrektor (owie) teatru do wiadomości Prezydenta m. najpóźniej w każdy czwartek.

W opracowaniu ma być zawsze 3 sztuki. Wydatki na każdą sztukę z wielkiego repertuaru muszą być poprzednio dokładnie obliczone.

Gościnne występy są pożądane.

§ 14.

Kompetencję i zakres działania Komisji teatralnej określa osobny regulamin.

§ 15.

Prowadzenie teatru muzycznego w teatrze miejskim stanowi przedmiot osobnej umowy, do której zawarcia upoważnia się Prezydenta m. Prowadzenie teatru muzycznego na rachunek Gminy jest niedopuszczalne.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 16.

Prezydent m. kontroluje wykonywanie niniejszego regulaminu przez organ Magistratu do tego wyznaczony.

§ 17.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 września 1932 r. i obowiązywać będzie do dnia 31 sierpnia 1933 r. przy zachowaniu terminów z §§ 5 i 13.

W dyskusji, jaka się nad powyższym regulaminem wywiązała, zabrał między innymi głos Rm. Dr. Gertler, który wniósł następujące poprawki do regulaminu:

W § 2 ust. pierwszy zamiast słów „t. zn." — wstawić: „a więc także".

W § 3 ust. 3 po słowie „za" — wstawić: „pisemną".

W § 6 w ust. 6 po słowach „bufetu" — dodać: oraz z dochodów za wynajęcie gmachu Teatru im. J. Słowackiego na przejściowe imprezy".

Wniosek z poprawką Rm. Dra Gertlera uchwalono.

W końcu Rada m. uchwaliła udzielić urlopów 3 Radcom m., a to pp. Rm. Jarszyńskiemu, Dr. Merzowi i Rosenblumowi na okres 4-ch tygodni.

Po wyczerpaniu porządku Pan Prezydent m. zamknął posiedzenie.

19-te jawne posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej z dnia 22 marca 1932 r.

(I. Posiedzenie budżetowe).

Dnia 22 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta miasta p. Władysława Beliny-Prażmowskiego oraz w obecności Wiceprezydentów pp. Dra Landaua, Dra Klimeckiego i Ostrowskiego przy udziale

97 członków Rady miejskiej pierwsze posiedzenie budżetowe Rady miejskiej.

P. Prezydent miasta otworzył posiedzenie i przedkładając Radzie miejskiej projekt budżetu na rok admin. 1932/33 złożył następujące sprawozdanie:

Wnosząc preliminarz budżetu na przyszły okres administracyjny, nie przedkładam równocześnie — dotychczasowym zwyczajem — sprawozdania za ubiegły rok kalendarzowy. Objąwszy bowiem zarząd miasta dopiero 20 lipca u. r. nie uważam się za uprawnionego i zobowiązanego do zdawania sprawy za okres pierwszych siedmiu miesięcy — drugi zaś okres pięciomiesięczny nie daje mi dokładnej podstawy do sprawozdania. Z tych też powodów, mając na uwadze jednak konieczność informowania Rady miejskiej o biegu administracji, ograniczę się do ogólnego podania najważniejszych spraw, jakie zaszły u. r.

Rada miejska powołana przez Pana Wojewodę zarządzeniem z dnia 27 czerwca 1931 r. L. Sm. 35/31 odbyła w czasie od 9 lipca do 14 grudnia u. r. 16 posiedzeń.

Nowy Zarząd miasta podzielił agendy między siebie w sposób następujący: Osobiście zatrzymałem naczelne kierownictwo i nadzór nad całą administracją m., nadto sprawy Biura Prezydjalnego, Miejskiej Izby Obrachunkowej, Teatrów miejskich, Komunalnej Kopalni węgla, Kasy Oszczędności i Biura Statystycznego; Wiceprezydent p. Dr. K. Duch objął sprawy Wydziału I., Zakładów i Przedsiębiorstw m., Tramwaju, Ski „Caro“ oraz przewodnictwo Komisji dyscyplinarnej; Wiceprezydent p. Dr. St. Klimecki objął sprawy Wydziału V., VI., VIII., IX., M. Urzędu Poboru Opłat oraz Rzeźni i Targowicy, Piekarni, Składów towarowych i Składu węgla, Szkoły gospodarstwa domowego, Archiwum akt dawnych; Wiceprezydent p. Dr. I. Landau sprawy Wydziału II. i III., M. Urzędu Rozjemczego, Urzędu Ewidencji Ludności; Wiceprezydent p. W. Ostrowski sprawy Wydziału IV., VII., Budownictwa m., Muzeum Narodowego i Przemysłowego, Rozbudowy miasta, Ogrodów i Parków miejskich, propagandy Krakowa, uroczystości, obchodów, turystyki, sprawy M. Straży Pożarnej i Zakładu Czyszczenia miasta.

Jednem z najpilniejszych i najważniejszych zadań Zarządu miasta jest obniżenie kosztów administracji i jej usprawnienia. Jest rzeczą niewątpliwą, że administracja miejska jest rozbudowaną ponad miarę rzeczywistej potrzeby. Przeprowadzenie reformy administracji jest zagadnieniem bardzo trudnem — z jednej strony bowiem łączy się z nią redukcja personalna, a więc kwestja natury socjalnej, szczególnie w tej chwili drażliwa, z drugiej strony przebudowa wielkiej maszyny administracyjnej wymaga rozwagi i ostrożności, by reformę przeprowadzić celowo, a nie wywołać zaburzenia w działalności Magistratu i urzędów miejskich. Ostrożność ta temwięcej jest wskazana, że znajdujemy się w przededniu wydania nowej ustawy samorządowej, normującej ustrój Gminy w sposób odmienny od dotychczasowego ustroju m. Krakowa. Nadto w międzyczasie Rząd występuje do Sejmu z projektami ustaw, które mogą mieć bezpośredni wpływ na administrację m. jak np. projekt ustawy o przekazaniu egzekucji administracyjnej państw. władzom skarbowym, która to ustawa wywoła zasadnicze zmiany w dziale skarbowym gminnym. Przy tem wszystkiem jednak stwierdzić należy, że reforma administracji jest nie tylko niezbędna, ale i bardzo pilna, gdyż Gmina w obecnych warunkach nie jest w możności znieść tak wielkiego ciężaru. Mając te okoliczności na uwadze z konieczności ograniczono się na razie do doraźnych zarządzeń mających na celu potanienie i usprawnienie administracji. Najważniejsze zarządzenia, które w tym kierunku wydano, są następujące:

Wprowadzenie nowej biurowości opartej na t. zw. systemie bezdziennikowym. System przyjęty w Magistracie oparty wprawdzie jest na wzorach rządowych — jednak nie zrywa zbyt radykalnie z zasadą rejestracji aktów, która jest niezbędna, wprowadza natomiast daleko idące uproszczenia, uniemożliwia załatwianie liczb, zmuszając natomiast referenta do merytorycznego załatwienia sprawy i nakłada za to na niego bezpośrednią odpowiedzialność. W rezultacie system ten przyspiesza bieg spraw, wprowadza znaczną oszczędność w kosztach tak rzeczowych, jak i personalnych. Oszczędność personalna powinna przypuszczalnie wyrazić się w okresie roku w liczbie około 30 sił kancelaryjnych. Liczba aktów wskutek wprowadzenia biurowości spadła w okresie kilku ostatnich miesięcy, mimo powiększenia się agend w porównaniu z rokiem ubiegłym o 40.372.

Przeprowadzono zniesienie istniejących niewłaściwości w zakresie działania poszczególnych Wydziałów i tak: wyłączono z Biura Prezydjalnego sprawy finansowo-budżetowe i przydzielono je Miejskiej Izbie Obrachunkowej, jak i również sprawy przedsiębiorstw, których Gmina jest udziałowcem przydzielono Wydziałowi I. administrującemu majątkiem miejskim, dalej wyłączono z Biura Prezydjalnego sprawy Urzędu ewidencji ludności i biura meldunkowego i przydzielono je Wydziałowi IV., do którego należy referat ewidencji ludności, a wreszcie wyłączono z Biura Prezydjalnego referat kosztów leczenia pracowników miejskich i przydzielono go Wydziałowi IX. (sanitarnemu). Pozatem przeprowadzono i w innych Wydziałach poszczególne drobniejsze zmiany w zakresie ich działania. Na podstawie uchwały Rady miejskiej utworzono w miejsce dotychczasowego M. Urzędu Zdrowia Wydział IX. dla spraw sunitarnych, wcielając w jego skład Miejski Urząd Weterynaryjny.

Dalej wydano szereg zarządzeń zmierzających do podniesienia karności urzędniczej, wzmocnienia autorytetu i władzy naczelników Wydziałów i dyrektorów Zakładów w stosunku do podległego personelu, nakładając równocześnie na szefów odpowiedzialność za ten personel. Również wydano zarządzenia zmierzające do nadania urzędowaniu Magistratu jako całości jednolitego kierunku, dążąc do zniesienia pewnego separatyzmu poszczególnych Wydziałów i Urzędów.

Z zarządzeń organizacyjnych jeszcze nie zadecydowanych, które są w toku, znajduje się projekt zniesienia Wydziału VIII., reorganizacji M. Urzędu Poboru Opłat, reformy Budownictwa miejskiego i Komisarjatów obwodowych oraz sprawa bliższego związania Magistratu z Zakładami odrębnie administrowanemi oraz zorganizowanie należytej kontroli całej administracji miejskiej.

Z uwagi, że przepisy t. zw. personalne tj. pragmatyka służbowa, przepisy o odpowiedzialności służbowej, statut emerytalny i regulamin robotniczy, wykazują daleko idące braki, zarządzono rewizję tych przepisów. Projekt noweli zostanie w najbliższych tygodniach przedłożony Sekcji III. i Radzie m.

Zarząd miasta zmuszony był przystąpić do redukcji personelu. Stan liczebny personelu miejskiego przedstawia się w sposób następujący: W dniu 1 sierpnia 1931 r. ogólna liczba pracowników Gminy wynosiła 2.557, zaś w dniu 31 grudnia 1931 r. 2.474 osób — ubyło zatem 83 pracowników.

Z liczby 2.557 pracowników według stanu z dnia 1 sierpnia 1931 r. przypada na urzędników 915, na niższych pracowników 1.642.

Stan personelu z 31 grudnia 1931 r. z liczbą 2.474 obejmuje 870 urzędników i 1,604 niższych pracowników.

W szczególności w Magistracie, Zakładach i Instytucjach przez Magistrat administrowanych zatrudnionych było w dniu 1 sierpnia 1931 r.:

urzędników	718
niższych pracowników . .	1.143
Razem	1.861

Stan ten w dniu 31 grudnia 1931 r. obniża się i wykazuje:

urzędników	682
niższych pracowników . .	1.123
Razem	1.805

W Zakładach miejskich osobno administrowanych (Wodociąg, Gazownia, Elektrownia i Zakłady Ceramiczne) pracowało w dniu 1 sierpnia 1931 r.:

urzędników	197
niższych pracowników . .	499
Razem	696 osób.

Również w wymienionym wyżej Zakładach stan ten obniżył się, albowiem w dniu 31 grudnia 1931 r. było:

urzędników	188
niższych pracowników . .	481
Razem	669 osób.

Z wykazanych 83 ubyłych pracowników spensjonowano 46, zwolniono 27, zaś 10 zmarło. Dalsze zwolnienia z pracy są w toku. Zwolnienia przeprowadza się z wszystkiemi ostrożnościami, przeznaczając do redukcji osoby, które posiadają jakiś inny dochód tak, by nie pozbawiać pracy tych, którzy znaleźliby się bez żadnych środków do życia.

W zakresie oszczędności przeprowadzono w myśl uchwały Rady miasta obniżenie dodatkowych uposażeń (premje, deputaty) pracowników Zakładów miejskich. Dalej przeprowadzono w zakresie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszy miejskich ograniczenia w kierunku zniesienia używania złota przy robotach dentystycznych, zniesiono prawie zupełnie pracę w godzinach nadobowiązkowych i związane z tem wynagrodzenia. Zniesiono również dotychczasowy zwyczaj masowego udzielania zapomóg i zaliczek na płace, ograniczając je do wypadków rzeczywiście na uwzględnienie zasługujących. Wreszcie w opracowaniu znajduje się sprawa reformy umundurowania niższych pracowników, oraz uregulowania sprawy mieszkań służbowych pracowników miejskich.

We wrześniu dokonano w szczupłym zakresie awansów dla obsadzenia opróżnionych posad: mianowicie przesunięto w etacie prawniczym do V. grupy uposażenia 1 urzędnika, do VI. — 6, do VII. — 2, w etacie adm. do VI. grupy uposażenia 1 urzędnika. Zamianowano w V. grupie uposażenia dyrektora Muzeum techniczno-przemysłowego, dyrektora Elektrowni m. i Wodociągu m. oraz w VI. grupie uposażenia wicedyrektora Wodociągu, wreszcie zamianowano 1 oficera Straży Pożarnej w VIII. grupie uposażenia.

W dziale wydawnictw urzędowych zmieniono system wydawania „Dziennika Rozporządzeń m. Krakowa“, dążąc do stworzenia jego samowystarczalności przez obniżenie kosztów druku, wprowadzenie osobnego działu inseratowego (wydanie Nr. 1 Dziennika Rozporządzeń z r. 1932 kosztowało Gminę 287 zł., podczas, gdy Nr. 1 z 1931 r. kosztował 2.646 zł.).

W przygotowaniu jest wydanie dalszych tomów „Zbioru Ustaw“. W szczególności w druku znajduje się Tom VIII. (przepisy szkolne, kulturalno-oświatowe).

W opracowaniu są:

Tom IX. (nowe wydanie Tomu II. i II. a.). Przepisy budowlane, porządkowe, wodociągowe skarbowe itp.).

Tom X. Opieka społeczna.

Tom XI. Przepisy kancelaryjne i wzory druków.

W rezultacie powyższych zarządzeń wprowadzających ograniczenia personalne, ograniczenia wynagrodzeń dodatkowych i świadczeń na rzecz personelu oraz ograniczenia wydatków rzeczowych, osiągnięto oszczędność około 250.000 zł. rocznie.

W roku ubiegłym przypadło szereg uroczystości, w których oprócz dorocznych obchodów, jak imieniny P. Prezydenta Rzpltej i P. Marszałka Piłsudskiego, święto 3-go Maja i Obchodu Niepodległości itp. wymienić należy Zjazd Miast Polskich, wycieczkę Fidacu, Kongres Esperantystów i Walny Zjazd T. S. L.

W związku z rozbudową i regulacją miasta wykonano cały szereg planów zabudowania gruntów w Dz. VI., X., XI., XIII., XIV., XV. i XIX.

Dla celów rozbudowy Gmina nabyła potrzebne grunta w czasie do 20 lipca u. r. za cenę 35.381 zł., w czasie po 20 lipca za cenę 43.920 zł. Wartość gruntów pozbytych przez Gminę wynosi przed 20 lipca 72.815 zł., po 20 lipca 162.674·60 zł. Pozatem cały szereg gruntów Gmina dzierżawiła. Ogółem było 868 dzierżaw o łącznej wartości rocznego czynszu 152.087 zł.

W związku z rozbudową miasta w dzielnicach przyłączonych wykonano szereg pomiarów, oszacowań czynszów dzierżawnych, badań hipotecznych, niwelacji terenów i t. p.

W dziale inwestycyj drogowych urządzono przed 20 lipca trwałe nawierzchnie na pl. Zgody, w ul. Fabrycznej, Czapskich, po 20 lipca wykonano budowę szeregu ulic jak Bocznej Skawińskiej i 2 ulic bocznych Słonecznej, ul. na Pl. Kossaka i innych. Ponadto przeprowadzono cały szereg robót konserwacyjno-drogowych. Również w dziale budowy kanałów wykonano różne roboty tak inwestycyjne, jak i konserwacyjne oraz przeprowadzono 183 połączeń kanałowych.

Gmina była właścicielką 234 budynków (nie wliczając zakładów), w tem 122 budynków czynszowych. Ogólny czynsz za lokale wynosił rocznie 881.332·24 zł.

Gmina przeprowadziła ubezpieczenia od ognia, od kradzieży i od odpowiedzialności cywilnej (razem 385 polis).

Akcję budowlano-mieszkaniową prowadziła Gmina zarówno we własnym zakresie, jak i za pośrednictwem Spółki mieszkaniowej; wartość udziału (pieniężnego i gruntowego) Gminy w tej Spółce wynosi 690.713·74 zł.

W roku sprawozdaczym przeprowadzono szereg robót inwestycyjnych i konserwacyjnych w ogrodach miejskich, na plantach, w Parku Wolskim, oraz na cmentarzach miejskich.

W sprawie cmentarzy m. Gmina znajduje się obecnie w stanie daleko idących przeobrażeń. Tak cmentarz rakowicki, jak i podgórski mają być rozszerzone. W szczególności cmentarz rakowicki w granicach zatwierdzonego przez Radę miejską planu regulacyjnego i programu rozbudowy zatwierdzonego przez Ministerstwo Robót Publicznych ma być rozszerzony o 150.821 m^2. Potrzebne grunta Gmina częściowo zakupiła, a częściowo otrzymuje bezpłatnie od Skarbu Państwa. Pertraktacje ze Skarbem Państwa dobiegają końca. Grunta te są już zniwelowane i z wiosną przyszłego roku zostanie otwarta nowa kwatera. Podobnie rzecz się ma na cmentarzu podgórskim. Ostatnio podpisano kontrakt o nabycie potrzebnych gruntów. Tak więc sprawa rozszerzenia obu cmentarzy, ciągnąca się od szeregu lat, zostanie niebawem ukończona.

Majątek Gminy nie uległ w ubiegłym roku poważniejszym zmianom. Majątek ten według obliczenia z końca u. r. przedstawia wartość 284,729.700 zł., powiększył się on jednak o wartość nadbudowanych 3-ch szkół, domu przy ul. Pasterskiej i Domu Wycieczkowego.

Zadłużenie Gminy wynosiło z końcem roku 1931 Zł. 32,806.707, (łącznie z Wodociągiem m.).

Zadłużenie przedsiębiorstw m. w dniu 31 grudnia 1931 r. wynosiło 9,602.286 zł. 43 gr., a to:

Gazownia	Zł. 2,233.530·64
Zakłady Ceramiczne . .	„ 77.775·94
Elektrowni	„ 5,688.274·09
Biuro aprowizacyjne. . .	„ 1,602.705·76

W roku ubiegłym przeprowadzono konwersję kredytów budowlanych w Banku Gospodarstwa Krajowego przez zaciągnięcie pożyczki w kwocie 13,700.000 złotych w złocie, spłacalnej w ciągu 29 i 1/2 lat, przez co osiągnięto oszczędność budżetową wynoszącą 500.000 zł.

Dochody Gminy z podatków bezpośrednich wynoszą 10,051.682 zł. z podatków pośrednich i opłat 1,717.651 zł.

Przez wprowadzenie ustawy o funduszu drogowym została Gmina pozbawiona od kwietnia u. r. dochodów z opłat mytniczych, pobieranych od pojazdów mechanicznych, oraz z grzywien za przekroczenia drogowe. Ubytek ten przedstawia wartość około 250.000 złotych rocznie.

W dziedzinie kulturalno-oświatowej spełnia Gmina swe zadania przez:

1) subwencjonowanie przedszkoli (ochron) dla małych dzieci (18 ochronek),
2) utrzymywanie miejskich szkół powszechnych,
3) prowadzenie szkół zawodowych dokształcających,
4) prowadzenie szkoły gospodarstwa domowego.

Nadto pozostają w administracji miejskiej takie placówki kulturalno-oświatowe jak: Muzeum Narodowe, Muzeum Przemysłowe, Teatr m. i Dom Wycieczkowy.

W związku z utrzymaniem szkół przeprowadzono nadbudowę 3-ch szkół, oraz w 2-ch szkołach przebudowę ustępów, pozatem ograniczono się do najniezbędniejszych robót konserwacyjnych.

Od 1 kwietnia u. r. Gmina została obciążona obowiązkiem wypłacania nauczycielom szkół powszechnych dodatku mieszkaniowego względnie dostarczania im mieszkań. Ciężar z tego tytułu wynosi 240.000 zł.

Ważną placówką dla propagandy turystyki jest Miejski Dom Wycieczkowy, na urządzenie którego uzyskała Gmina subwencję od Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i od Kuratorjum Krakowskiego w łącznej kwocie 284.000 zł. Dom ten został we wrześniu oddany do użytku.

Sprawa budowy Muzeum Narodowego posunęła się naprzód, ustalono ostatecznie miejsce pod budowę u wylotu ul. Wolskiej i plany są w toku opracowywania.

Ważną rolę w kulturalnem życiu Krakowa odgrywa Miejskie Muzeum Przemysłowe, które organizowało podobnie jak w latach poprzednich różne kursa, odczyty, wykłady oraz publikując szereg wydawnictw.

Teatr m. im. Juljusza Słowackiego, mimo wielkich trudności potrafił utrzymać się na właściwym poziomie.

W dziedzinie opieki społecznej działalność Gminy obejmuje: opiekę nad dziećmi i młodzieżą, opiekę nad dorosłymi, opiekę nad bezdomnymi, akcję dla bezrobotnych. Działalność ta wyraża się w udzielaniu odpowiednich mieszkań w stosownych Zakładach, żywności, zasiłków pieniężnych, porad prawnych, pracy itp. Ponadto uruchomiono w roku sprawozdawczym 27 fundacji. Gmina uczestniczy również w Międzykomunalnym Wojewódzkim Związku Opieki Społecznej partycypując z wkładką wynoszącą 1% kwoty ogólnej budżetu wydatków zwyczajnych Gminy.

Ruch budowlany w roku 1931 ilustrują następujące cyfry:

Wydano 156 konsensów na budowę nowych domów,

Wydano 340 konsensów na nadbudowy, przebudowy itp.

Wydano 272 konsensów na użytkowanie gotowych domów.

W nowych domach, nadbudowach i dobudowach wykonano:

W prywatnych 1.434 mieszkań (4.395 izb mieszkalnych).

W państwowych 48 mieszkań (168 izb mieszkalnych).

W gminnych 81 mieszkań (133 izb mieszkalnych).

Ogółem w Krakowie przybyło 1563 mieszkań w łącznej ilości 4.696 izb mieszkalnych.

Z budowli gminnych należy wymienić budowę 2-ch domów przy ul. Pasterskiej, budowę domu wycieczkowego oraz budowę bójni dla nierogacizny i bekoniarni.

W dziale aprowizacyjno-targowym przeprowadzała Gmina adaptacje na kilku placach targowych. Z tytułu opłat targowych i placowych uzyskała Gmina kwotę 417.250 zł. Dowóz artykułów pierwszej potrzeby był zupełnie wystarczający. Dla celów aprowizacji miasta prowadzono w u. r. podobnie jak w latach poprzednich piekarnię miejską, składy opałowe i składy towarowe (zbożowe).

W Rzeźni m. poza robotami adaptacyjnemi ukończono budowę bójni i bekoniarni (o czem już wyżej wspomniałem).

Dochody z Rzeźni miejskiej wynoszą Zł. 1,314.838·69
Wydatki „ „ „ Zł. 956.855·58

Utrzymanie czystości w mieście, a w szczególności czyszczenia ulic, placów, wywóz popiołu i nieczystości kloacznych, czyszczenie kanałów, prowadzi odpowiednio zorganizowany Zakład Czyszczenia miasta, posiadający dla swych celów specjalny tabor samochodowy (50 samochodów, w czem 4 osobowe i 1 autobus). Konserwację taboru prowadzi Zakład czyszczenie miasta we własnych warsztatach samochodowych. W roku sprawozdawczym wywieziono 51,842 m^3 błota i 34,898 m^3 śniegu, 76,410 m^3 popiołu, 104 m^3 rumowiska, wypompowano 1160 dołów kloacznych, wywożąc z nich 7,848 m^3 nieczystości, ponadto wypompowano 820 m^3 wody z zalanych piwnic. Oczyszczono około 30 km. bieżących sieci kanału miejskiego i wykonano 210 przetkań połączeń kanałowych.

Policję bezpieczeństwa ogniowego wykonuje Gmina za pośrednictwem M. Straży Pożarnej. W roku sprawozdawczym Straż Pożarna interweniowała w 294 wypadkach pożarów i w 181 innych wypadkach; pozatem sprawuje służbę ratowniczą na Wiśle. Przy Straży Pożarnej zorganizowane są kursa L. O. P. P., które przygotowują i szkolą w zakresie obrony przeciwgazowej personel niższy Zakładów miejskich.

Działalność miejskich Zakładów odrębnie administrowanych przedstawia się następująco:

Elektrownia:

W roku 1931 produkcja energji elektrycznej wynosiła 33,380.245 kWh czyli spadła w stosunku do produkcji w r. 1930 o 1,304832 kWh tj. około 3.8%.

Dochód brutto z prądu wynosił w r. 1931	Zł. 8,820.604·74
zaś w roku 1930	„ 9,509.038·17
obniżenie dochodów	Zł. 688.430·43

Na podstawie § 76 uprawnienia rządowego Nr. 125 z dnia 4. VI. 1930 r. Elektrownia udziela opustów od opłat za energję elektr. po przekroczeniu 400 godzin użytkowania, przy motorach przy przekroczeniu 1000 godzin. Opusty te w miarę zwiększania się zużytkowania rosną od 25 do 75%. Ogólna suma opustów za okres obrach. wynosi Zł. 480.000·—.

Gazownia:

W okresie sprawozdawczym sprzedano 4,672.816 m^3 gazu. Dochody Gazowni m. brutto przedstawiają się następująco:

z konsumcji gazu	Zł. 1.553.200
z koksu	„ 305.000
ze smoły	„ 57.000
z amoniaku	„ 900
	Zł. 1,916.100

Wodociąg:

W Wodociągu m. wykonano cały szereg robót inwestycyjnych i konserwacyjnych zarówno w sieci wodociągowej jak i w Zakładach.

Tytułem należytości za wodę wymierzono w roku sprawozdawczym 1,384.877 zł. 10 gr.

Miejskie Zakłady Ceramiczne:

Przemysł materjałów budowlanych z powodu ogólnego kryzysu gospodarczego musiał ulec znacznemu osłabieniu. Obroty Miejskich Zakładów Ceramicznych osiągły w roku 1931 zaledwie kwotę 75.000 złotych.

W sprawach administracji przemysłowej należy stwierdzić ogólną stagnację spowodowaną kryzysem gospodarczym. W ciągu roku sprawozdawczego wydano 3 uprawnienia na uruchomienie większych zakładów przemysłowych, kilkadziesiąt mniejszych, oraz około 1000 potwierdzeń zgłoszenia przemysłu wolnego. Przeprowadzano systematyczną kontrolę sanitarno-porządkowa w zakładach przemysłowych.

Magistrat jako władza administracji ogólnej dochodził i karał cały szereg przekroczeń z zakresu ustawy przemysłowej, sanitarnych, drogowych, budowlanych, szkolnych itp. Ogółem wydano 6.873 orzeczeń karnych.

W zakresie zleconym załatwiał Magistrat również sprawy obywatelstwa i wyznaniowe.

W administracji spraw wojskowych przeprowadził Magistrat pobór roczników powołanych w tym roku do służby wojskowej, a nadto utrzymuje biuro meldunkowe dla oficerów i szeregowych rezerwy. Z tytułu dostarczania kwater wojskowych ponosi Gmina wydatki około 2.500 zł. miesięcznie.

W wykonywaniu policji budowlanej wydano 3427 zarządzeń adaptacyjnych. Pozatem wykonywał Magistrat policję bezpieczeństwa w lokalach widowiskowych, przeprowadzał przebudowę portali sklepowych, oświetlenie miasta, sprawy policyjno-drogowe.

Od 1 stycznia u. r. prowadzi Gmina sprawy ewidencji ludności i biuro meldunkowe. Na podstawie przeprowadzonej ankiety ludności dokonano przemeldowania całej ludności m. Krakowa. Pozatem Biuro przeprowadza stałą kontrolę ruchu ludności, udziela informacji wydaje dowody osobiste (w roku sprawozdawczym wydano 4335 dowodów).

Sprawy sanitarne prowadzi Wydział IX. Wydział ten dzieli się na 1) Oddział zdrowia, 2) Oddział weterynaryjny i 3) Oddział administracyjno-prawny.

W dziale prowadzenia statystyki wykonano szereg wykazów statystycznych, jak wykazy naturalnego ruchu ludności, zmian w stanie posiadania nieruchomości, wykazy budowlane, aprowizacyjne, hipoteczne itd. W roku ubiegłym przeprowadzono II-gi powszechny spis ludności wraz z pracami przygotowawczemi. Według tego spisu Kraków liczy 221.260 mieszkańców.

Przechodząc z kolei do przedstawionego projektu budżetu na rok 1932/33, muszę na wstępie przypomnieć, że przygotowanie tego budżetu przypadło na okres, w którym przechodzimy bardzo ostry kryzys gospodarczy. Kryzys ten obejmujący całe Państwo, stworzył bardzo ciężkie warunki dla życia gospodarczego i to zarówno ogólno państwowego jak i poszczególnych jednostek samorządu terytorjalnego, zawodowego, ośrodków przemysłowych, handlowych itd. Tej fali kryzysu uległy też oczywiście wszystkie dziedziny życia gospodarczego Gminy m. Krakowa. Ciężkie warunki gospodarcze dają się odczuć w polityce finansowej miasta, w dziedzinie rozbudowy miasta, w polityce gruntowej, w osiągnięciu dochodów podatkowych, w rozwoju życia przemysłowego, kulturalno-oświatowego, w ruchu budowlanym itd. Poprawa ogólno-państwowego bytu gospodarczego zależną jest od poprawy stosunków gospodarczych poszczególnych jednostek i środowisk, o których wyżej wspomniano, a warunkiem tej poprawy jest wprowadzenie we wszystkich dziedzinach gospodarczego życia społecznego jak najdalej idących oszczędności i ograniczeń.

Uprzytomnienie sobie tej sytuacji gospodarczej w obecnej chwili pozwoli mi nazwać preliminowany

budżet — budżetem konieczności — albowiem konieczność poprawy warunków gospodarczych, spowodowała, że Zarząd miasta musiał obejść się z poszczególnemi działami budżetu bardzo twardo, musiał odnośne pozycje budżetowe obniżyć do minimum, zdając sobie sprawę, że położenie Gminy wymaga ograniczenia poszczególnych kredytów do najniezbędniejszych potrzeb.

Dla ilustracji porównam wydatki i dochody tak zwyczajne jak i nadzwyczajne, preliminowane w obecnym budżecie na rok 1932/33 z odnośnemi kwotami budżetu z r. 1930/31 i tak:

Wydatki zwyczajne.

Kwota budżetu z r.	1930/31	Zł. 24,780.893	
" "	1932/33	" 21,318.571	
	zmniejszenie	Zł. 3,462.322	tj. 13.97%

Wydatki nadzwyczajne.

Kwota budżetu z r.	1930/31	Zł. 9,568.518
" "	1932/33	" 4,909.874
	zmniejszenie	Zł. 4,658.644

Dochody zwyczajne.

Kwota budżetu z r.	1930/31	Zł. 24,787.464	
" "	1932/33	" 21,321.069	
	zmniejszenie	Zł. 3,466.395	tj. 13.98%

Dochody nadzwyczajne.

Kwota budżetu z r.	1930/31	Zł. 9,573.333
" "	1932/33	" 4,910.985
	zmniejszenie	Zł. 4,662.348

Ogółem budżet na rok 1930/31 wynosił (wraz z wyd. nadzwycz.) . . . . Zł. 34,349.411

Ogółem budżet na rok 1932/33 wynosi w projekcie (wraz z wyd. nadzwycz.) " 26,228.445

Zmniejszenie ogólne wynosi Zł. 8,120.966

co w ujęciu procentowem wynosi 23.64%.

Obciążenie ludności wydatkami zwyczajnemi i podatkami przedstawia się w projektowanym budżecie następująco:

Według spisu ludności Kraków liczy 221.260 mieszkańców.

Zatem na głowę przypada:

1) wyd. zwycz. budżetu adm. w r.	1932/33	Zł.	96.36
" " " " " "	1931/32	"	110.95
" " " " " "	1930/31	"	117.66
2) obciążenia podatkowe w r.	1932/33	"	45.16
" " " "	1931/32	"	53.86
" " " "	1930/31	"	55.50

Porównując poszczególne działy preliminowanego obecnie budżetu z odnośnemi działami budżetu m. z r. 1931/32, zauważymy we wszystkich prawie działach preliminarza znaczne zmniejszenie. Zmniejszenie to procentowo wyraża się od 5·02%—100% w wydatkach, w dochodach zaś od 0·22%—26·12%.

Kończąc, zwracam się do Świetnej Rady z prośbą, aby przedłożony przez Zarząd miasta preliminarz budżetowy zechciała rozpatrzeć pod kątem widzenia interesów Gminy jako takiej, a nie pod kątem widzenia interesów poszczególnych działów życia gospodarczego, gdyż w obecnych ciężkich warunkach gospodarczych tylko ogólne dobro i interes Gminy jest najwłaściwszem kryterjum dla oceny preliminarza budżetowego.

Z kolei zabrał głos generalny referent budżetowy Rm. Dr. Chodorowski, wygłaszając następujące przemówienie:

Przychodząc z budżetem na rok 1932/33 nie można pominąć milczeniem, iż w wyjątkowej sytuacji gospodarczej przystępujemy do rozpatrzenia owego planu gospodarczego Gminy, jaki mam zaszczyt przedstawić na rok przyszły. Przewidywania poprawy na rok 1931 zupełnie zawiodły. Obserwujemy jak kryzys w swój uścisk objął wpierw ziemiopłody, potem wytwory przemysłowe, handel, uderzył deficytami w budżety państwowe i samorządowe, a wreszcie objął dalsze dziedziny życia ekonomicznego, bo kredyt i pieniądz. W ogniu działania kryzysu znajdują się dziś bodaj że wszystkie organizmy świata gospodarczego. Powiedziałbym, że nawet psychika całej ludzkości przeżywa dziś swego rodzaju kryzys. Nieda się zaprzeczyć, że cała ludzkość płaci dzisiaj wojnę światową.

Socjalizacja wyniku pracy ludzkiej, a obok niej nacjonalizacja produkcji a za nią kredytu i złota, to bodaj najważniejsze przyczyny kryzysu gospodarczego. Ochronne mury celne, specyficzna polityka reglamentacyjna i krótkoterminowych traktatów handlowych, to bodaj skutki tej polityki nacjonalizacji produkcji. Hasło niby „samowystarczalności" przerodziło się na polu ekonomicznem w „bellum omnium contra omnes". Niesłychana nacjonalizacja produkcji, a z drugiej strony brak równowagi w zakresie wytwórczości i wymiany oto dalsze przyczyny dzisiejszej fermentacji życia gospodarczego i to światowego.

Ubiegły rok, to rok katastrof finansowych w świecie. Koniec czerwca i początek lipca ciężkie przesilenie w Niemczech. W niespełna 3 miesiące później załamanie się funta angielskiego, a w ślad za tem niemal w błyskawicznem tempie krach walut skandynawskich, gwałtowne wahania walut portugalskich oraz w dominjach angielskich; niezmiernie dotkliwie odczuły krach funta Węgry, Niemcy i Austrja. w dalszem następstwie szereg państw europejskich wprowadza ograniczenia dewizowe, chaos walutowy w Ameryce walutowej, a wreszcie szalejące bezrobocie w szeregu państw europejskich i w Ameryce Północnej, oto obraz sytuacji gospodarczej światowej, a w końcu takie zbiorowiska wielkie jak Rosja, Chiny, stoją dziś niemal zupełnie poza nawiasem normalnego życia względnie współżycia gospodarczego.

I Polska dotkliwie przeżywa ciężki okres kryzysu, jednakowoż jesteśmy w tem lepszem położeniu, że jako społeczeństwo biedne, więcej na biedę zahartowani jesteśmy. Dzięki spokojnej rozwadze społeczeństwa polskiego, zrozumienia powagi i położenia oraz nieugiętej woli Rządu przeciwstawienia się falom kryzysu, który i w Polskę bije, przecież lepiej i bez wstrząsu w stosunku do innych przechodzimy przez depresję gospodarczą. Silnie skurczony budżet Państwa na rok bieżący, kompresja dotkliwa wszelkich wydatków, a w szczególności szereg zarządzeń i ustaw może nawet niepopularnych, ale mających na celu wyszukać nowe lub powiększyć istniejące już źródła dochodów, wskazuje, że przygotowujemy się i jesteśmy przygotowani, by przetrwać najgorsze.

I budżet Gminy m. Krakowa nie może odbiegać od tychże samych kryterjów. Projekt budżetu na rok

przyszły jest opracowany pod kątem widzenia „przetrwać". Budżet administracyjny zamyka się po stronie wydatków zwyczajnych sumą 21,318.571·—, a nadzwyczajny 4,909.874·—. Ogólna łączna suma wydatków wynosi przeto 26,228.445·—. W dochodach zaś zwyczajnych przewiduje się Zł. 21,321.069·—, a nadzwyczajnych Zł. 4.910.985·— razem Zł. 26,232.054·—. Zamyka się więc nadwyżką Zł. 3.609·—. Zestawienie budżetów przedsiębiorstw komunalnych przewiduje po stronie wydatków zwyczajnych kwotę Zł. 18,943.017·—, nadzwyczajnych Zł. 1,888.308·— razem Zł. 20,831.325·—; po stronie zaś dochodów zwyczajnych Zł. 23,133.081·—, nadzwyczajnych Zł. 1,888.308·— czyli razem Zł. 25,021.389·—. Wreszcie w budżetach szpitali i zakładów opiekuńczych preliminuje się w wydatkach Zł. 1,189.209·— i tyleż w dochodach, na które jednak w przeważnej części, bo w kwocie Zł. 758.689·— składają się dopłaty Gminy (o Zł. 138.794·— mniej jak w roku zeszłym). Jeżeli rachunkowo zestawimy te wszystkie cyfry, to otrzymany obraz całego planu gospodarczego Gminy na rok 1932/33, a mianowicie w dochodach z sumą Zł. 52,443.652·— w wydatkach z sumą Zł. 48,249.979·—. Z zestawienia tych obu kwot dostajemy nadwyżkę w kwocie Zł. 4,193.673·— na którą to kwotę składają się zyski z przedsiębiorstw komunal. sumą Zł. 4,190.064·—, która wchodzi do budżetu administracyjnego Gminy, oraz Zł. 3.609·—, jako przewidywana nadwyżka budżetu administracyjnego. Łączna suma obu stron całości budżetu Gminy wynosi Zł. 100,693.631·—.

Pierwsze pytania jakie się nasuwają każdemu to są:

1) pod jakim kątem widzenia budżet został opracowany,

2) stopień jego realności.

Jeżeli chodzi o odpowiedź na pierwsze pytanie, to w zasadzie odpowiedź jest prosta: budżet musiał być dostosowany do istniejących warunków gospodarczych w Państwie. Wykazuje on silną kompresję wydatków i dostosowanie ich do względnie osiągalnych dochodów. Śmiem nawet wyrazić mniemanie, że budżet ten jest, że się wyrażę, zatrzymaniem się, o ile nie cofaniem w linji i polityce rozwoju miasta. Założenie pierwszego pytania poprę cyframi. Obecny projekt budżetu przewiduje po stronie wydatków Zł. 21,318.571·—, czyli o Zł. 2,475.870·— mniej jak w roku zeszłym; procentowo wynosi to 10½% i jest to realne istotne zmniejszenie wydatków, albowiem jeżeli od kwoty Zł. 2,475.870·— odejmiemy kwotę uzyskaną z zarządzonej 15% obniżki płac tj. około Zł. 904.000·— otrzymamy kwotę 1,571.870·—, o którą realnie wydatki rzeczowe na rok przyszły obniżono. Jak te 2½ miljona zostały rozłożone na poszczególne działy wydatków zwyczajnych budżetu administr., innemi słowy jakie dziedziny życia gospodarczego względnie społecznego zostały w tym budżecie i w jakim stosunku dotknięte.

Dz. I. Na administrację ogólną preliminuje się 5,593.951, w roku zeszłym 5,541.056·—. Na pozór zatem zwiększony jest ten dział o 52.895·—. Ale jest to pozorne zwiększenie, gdyż do tego działu przerzucono teraz wydatki (z Dz. V. i IX.) Miejsk. Urządu Poboru Opł. i P. P. w kwocie 484.500·—.

Dz. II. Majątek komunalny obecnie 436.454, w roku zeszłym 468.410·— zmniejszenie rzeczywiste o 31.956 zł. czyli 6·82%.

Dz. III. w roku bieżącym jest o 69.514·— czyli o całe 100% mniejszy, albowiem na rok 1932/33 na ten dział wydatków nic się nie preliminuje.

Dz. IV. Długi z kwotą 3,588.022 na rok przyszły a w roku zeszłym 4,039.228, a więc o 451.206 mniejszy czyli 11·17%.

Dz. V. Drogi i place publ. wyposażony jest kwotą 2,607.471, w roku zeszłym 3,195.662, a więc o 588.191 mniej, czyli około 18%.

Dz. V a. Pomiary i plany rozbud. miasta z kwotą 290.620, a w roku zeszłym 308.520, czyli o 17.900 mniej, około 6%.

Dz. VI. Oświata z kwotą 963.937, a w roku zeszłym 1,089.038, czyli o 125.101 mniej, około 12%.

Dz. VII. Kultura i Sztuka preliminowano 726.269, a w roku zeszłym 782.336, czyli o 56.067 mniej, procentowo 7·17%.

Dz. VIII. Zdrowie publiczne z kwotą 1,722.909, w roku zeszłym 2,121.175, czyli o 389.266 mniej, procentowo 18·5%.

Dz. IX. Opieka społeczna z kwotą 1,908.532, w roku zeszłym 2.009.430, czyli o 100.898 mniej, procentowo o 5%.

Dz. X. Popieranie rolnictwa z kwotą 43.600, w roku zeszłym 73.100, czyli o 29.500 mniej, procentowo 40·35%.

Dz. XI. Popieranie przemysłu i handlu z kwotą 961.148, w roku zeszłym 1,368.160, czyli o 407.018 mniej, około 30%.

Dz. XII. Bezpieczeństwo publ. z kwotą 1,901.843, w roku zeszłym 2,102.175, czyli o 200.332 mniej, procentowo 9·53%.

Dz. XIII. Różne z kwotą 573.815, w roku zeszłym 626.667, czyli o 52.852 mniej, procentowo około 9%.

Jak widzimy obniżenie wydatków w poszczególnych działach dosięga nawet 40%, a minimalnie wynosi 5%. I tak w 6-ciu działach obniżka waha się od 5—10%, w 4-ch od 5—20%, 1 dział 30%, 1 dział 40%. Wspomniałem już, że wydatki zwyczajne są mniejsze o 2½ miljona od wydatków tych samych z roku zeszłego. Jeżeli natomiast uwzględnimy wydatki nadzwyczajne budżetu admin., to ta różnica obniży się. W rezultacie niższe są te wydatki zwyczajne i nadzwyczajne o 1,823.450 w porównaniu z temiż wydatkami roku zeszłego. W rzeczywistości same wydatki nadzwyczajne na rok przyszły preliminuje się o 656.450 więcej. Muszę tu jednakże odrazu zaznaczyć, że na ogólną sumę tych nadzwyczajnych wydatków w kwocie 4,909.874 saldo deficytu z lat ubiegłych wynosi 2,635.758. Do sprawy tej jeszcze powrócę.

Wspomniałem także, że obecny preliminarz jest dowodem zatrzymania się w polityce rozwojowej miasta, cyframi poprę to. Budżet na rok 1930/31 w wydatkach zwyczajnych i nadzwyczajnych wynosił 34,349.411, na rok 1931/32 — 28,051.895, na rok przyszły 26,228.445; w okresie zatem 2-ch lat nastąpiło zmniejszenie wydatków o 8,120.966 czyli o 23·64%. Jest to konsekwencja kryzysu i kurczenie się życia gospodarczego.

A teraz odnośnie do drugiego pytania, jak się przedstawia stopień realności budżetu. Dla oceny stopnia realności tego budżetu muszę przerzucić się na dochody zwyczajne budżetu admin. Podzielę sobie dochody na 4 grupy. Pierwsza grupa to dochody z majątku komunalnego z kwotą 2,226.055 — druga, to zysk z przedsiębiorstw komunalnych z kwotą 4,190.064 — trzecia grupa, to wszelkie opłaty, podatki samoistne i udział

w podatku państw. z kwotą Zł. 12,786.750, a wreszcie czwarta grupa, to zwroty, subwencje, dotacje, oraz t. zw. różne z kwotą 2,118.200. Więc jaka jest realność tych sum, czy można będzie osiągnąć dochody w tej wysokości jak się to przewiduje. Do tej oceny weźmiemy rzeczywiste wpływy okresu budżetowego za trzy kwartały.

Dz. I. Majątek komunalny na rok 1932/33 preliminuje się 2,226.055 czyli o 97.188 mniej jak w roku zeszłym. I tak na czynsze z domów itp. przewiduje się 1,093.991, a rzeczywisty wpływ za bieżące 3 kwartały wyniósł 706.307. Jeżeli dodamy przeciętną jednego kwartału w kwocie 252.000 i następnie czynsze z domu przy ul. Pasterskiej, których w zeszłym budżecie nie było, to przekonamy się, że pozycja na rok przyszły jest realna. Dalej dochód z gruntów miejskich i rzek na rok przyszły preliminuje się 309.266. a wyniki za 3 kwartały bieżące dały 231.782 czyli biorąc przeciętną 77.260 kwartalnie, możemy przyjąć iż osiągniemy pewnie preliminowaną kwotę. Trzecia pozycja tej pierwszej grupy dochodów, to „dochód z kapitałów" przewiduje się wpływy na rok przyszły w tej pozycji na 540.002. Wprawdzie za 3 kwartały bieżące wpłynęło dopiero 30.340 zł. 51 gr., ale to są pozycje, które rozlicza się dopiero z końcem roku budżetowego. Z porównania jednakże z wynikami na rok 1930/31 można przypuszczać, że preliminowana kwota 540.002 jest osiągalna. W roku bowiem 1930/31 faktycznie wpłynęło na te rachunki 578,407·47. Natomiast miałbym pewne wątpliwości co do reszty kwot objętych tą pierwszą grupą dochodów, a znajdujących się Dziale I. i zatytułowanych „fundacje, zapisy, fund. na opiekę społ., oraz dochody z różnych praw majątkowych". Wprawdzie i te pozycje rozliczane są również w znacznej części z końcem roku rachunkowego. Otóż z tych ostatnich pozycyj przewiduje się na rok przyszły wpływy na kwotę 264.796. W bieżącym roku za 3 kwartały wpłynęło 51.473. Wyniki jednakowoż z roku 1930/31 dają przecież nadzieję, że wpływy te przecież dopiszą. Krytycznie oceniając tę grupę dochodów, możemy przyjąć, że stopień realności tej części dochodów jest stosunkowo silny.

Przechodzę do drugiej grupy dochodów t. j. do „Zysków z Przedsiębiorstw Komunalnych". Preliminujemy Zł. 4,190.064 czyli o 295.820 mniej, jak w roku zeszłym. A z drugiej strony nie można zapominać. że w jesieni roku zeszłego obniżono pracownikom Elektrowni m., Gazowni i Wodociągu premje, co wpłynęło przecież na dochodowość tych przedsiębiorstw, a mimo to na rok przyszły, jak to zaznaczyłem, wstawiono do budżetu zysk z przedsiębiorstw komunalnych mniejszy o 300.000. Można zatem przyjąć, że ta grupa dochodów jest realnie zestawiona.

Przechodzę następnie do największej grupy dochodów t. j. „Opłat i podatków" odrębnie jednak potraktuję opłaty: 1) administracyjne, 2) opłaty za korzystanie z urządzeń i Zakładów dobra publicz., a odrębnie właściwe podatki. Wychodzę z założenia, że opłaty są odpłatne za czynności pewne spełniane przez organa miejskie względnie za korzystanie z urządzeń dobra publicznego, a więc nie mogą obciążać w tej samej mierze co podatki, mieszkańców Gminy. Z opłat zatem przewiduje się dochód na rok 1932/33 w kwocie Zł. 2,795,350 czyli o 69.370 mniej jak w roku zeszłym. Jakież są perspektywy osiągnięcia tych kwot? Otóż w roku bieżącym wpłynęło tytułem opłat administracyjnych 362.067, jest to przeważnie efekt 3 kwartałów względnie 10-ciu miesięcy. W przecięciu kwartalnie wpływało po 120.000, zatem można zupełnie pewnie przyjąć, że preliminowana na opłaty administracyjne kwota 439.500 jest osiągalna, tembardziej, że w sumie tej znajduje się poraz pierwszy pozycja 40.000, z tytułu opłat M. Urzędu Ewidencji ludności, a której w roku zeszłym nie było. Właściwie więc opłaty administracyjne są zmniejszone i o tę ostatnią kwotę. Druga poz. opłat t. zw. opłaty za korzystanie z urządzeń dobra publicznego jest preliminowana ostrożnie z uwzględnieniem rzeczywiście osiągniętych wpływów. Tak np. wpłynęło w 11 miesiącach br. tytułem opłat drogowych, z urządzeń targowych i cmentarnych łączna suma 1,410.000, a preliminuje się na rok 1932/33 dochody z tychże opłat w wysokości 1,602.000. Z porównania więc tych obu kwot można mieć nadzieję, że się przewidywane dochody osiągnie. Tytułem zaś opłat za korzystanie z Zakładów Sanitarnych, zakł. i urządzeń oświatowych oraz z zakresu kultury i sztuki, wreszcie z tytułu różnych innych opłat wpłynęło w ciągu 3 kwartałów br. Zł. 398.487. Są to jednakowoż pozycje, których rozliczenie następuje ze znacznem opóźnieniem. Ogółem zatem wpłynęło z tytułu opłat tej drugiej kategorji 1,808.487·99. Preliminuje się na rok przyszły na grupę dochodów 2,355.850. Co do osiągalności opłat drogowych, targowych i cmentarnych nie mam obaw. Rzeczywiste wpływy za 11 miesięcy, jak to już wykazałem, dają prawo przypuszczać, że się je osiągnie. Obawiam się natomiast, czy opłaty Zakładów oświatowych, kultury sztuki, oraz t zw. inne (§ 45) dopiszą w tej wysokości jak się preliminuje. Wprawdzie zaznaczyłem już, że wyniki bieżących miesięcy tego nie przesądzają, albowiem rozliczenia tych rachunków są specyficzne i dlatego następują z dużem opóźnieniem. Natomiast wyniki za r. 1930/31 umacniają mię w tej obawie. Stwierdzić, ale już w tem miejscu muszę, że w ostatecznym rezultacie może chodzić o różnicę kilkudziesięciu tysięcy złotych na niekorzyść prelim. opłat, co przecież w ogólnym wyniku całego budżetu nie musi absolutnie zaważyć.

W każdym razie suma wszystkich opłat preliminowana na rok przyszły jest mniejsza o 69.370 jak w roku zeszłym.

Z koleji przechodzę do trzeciej grupy dochodów, najpoważniejszej. Są to podatki samoistne, udział w podatkach państwowych i dodatki do podatków państwowych. Otóż w roku zeszłym wstawiono do budzetu na tę część dochodów Gminy (Dz. VIII., IX., X.) 11,552.400, a w roku 1932/33 Zł. 9,991.400, czyli o 1,561.000 mniej. Jest to bardzo ważne i bardzo celowe, procentowo stanowi to bez mała 15%. Biorąc za podstawę ilość mieszkańców Gminy, która teraz wynosi 221.260 przyjąć można, że w r. 1931/32 preliminowano obciążenia podatkowe na głowę mieszkańca 52·21 zł., na rok 1932/33 obciążenie to wynosi 45·16 zł., a w roku 1930/31 55·50 zł. A teraz zobaczmy jak się przedstawiają wyniki osiągnięte w bieżącym roku w tej grupie dochodów. Mam rezultaty 11 miesięcy, ale zauważyć muszę, że wprawdzie są to wpływy osiągnięte w ciągu 11-tu miesięcy, jednakowoż wymiar podatków w przeważającej mierze dotyczy czasu 3 kwartałów. A więc ogólnie biorąc wpłynęło w bieżącym roku na wszystkie podatki 8.557.000.

Są to wyniki trzech kwartałów, albowiem wiele z tych podatków płaci się w zasadzie na podstawie kwartalnych wymiarów, wiele kwot wpływać będzie w kwietniu. Stopień zatem realności tej strony dochodów został utrzymany, albowiem preliminowane kwoty pokrywają się niemal zupełnie w przecięciu z rzeczywistemi wynikami roku bieżącego. Wreszcie czwarta grupa dochodów to zwroty, subwencje i dotacje i t. zw. różne. W roku zeszłym preliminowano na te pozycje 2,569.905, a na rok 1932/33 2,118 200, czyli o 451.705 mniej. Zniżka zatem poważna. Są to w największej części pozycje rachunkowe, rozliczeniowe, nie mogą podlegać żadnym poważniejszym wstrząsom. Z tej oceny całości dochodów zwyczajnych można zaryzykować osąd, że stopień realności tej części budżetu Gminy jest duży i że należy przypuszczać iż dochody w tej skali bez większych odchyleń dopiszą. Tak więc starałem się odpowiedzieć na te dwa pytania, które na wstępie postawiłem t. j. pod jakim kątem widzenia zestawiono budżet, oraz stopień jego realności. Na pierwsze pytanie odpowiedź leży w wydatkach, na drugie w dochodach. Ale byłoby i trzecie pytanie, jaki jest charakter budżetu. Już z tego co powiedziałem wynika, że jest on konsumcyjny i konserwacyjny. Wprawdzie, gdy się podsumuje prawdziwe kwoty przeznaczone w tym budżecie na w ścisłem tego słowa znaczeniu konserwacje, otrzymamy zaledwie około 320.000, to jednak ogólny charakter tego budżetu jest konserwacyjny, albowiem jego założeniem jest w tej chwili utrzymać faktyczny stan rzeczy, przedewszystkiem przetrzymać, jak to już zaznaczyłem. Nie może być inaczej, bo takie są niestety warunki gospodarcze, a w takich warunkach budżet jest raczej konserwacyjny i konsumcyjny. Dział I. to osobowe wydatki z kwotą $5^{1}/_{2}$ miljona złotych, ale te osobowe wydatki nie wyczerpują się na tym pierwszym dziale. A dalej opieka społeczna, zdrowie publiczne, kultura i sztuka, to w znaczniejszej mierze wydatki o charakterze konsumcyjnym.

W dziale V. i VIII. na drogi i kanały preliminuje się sumy 893.000, w tem na budowę nowych kanałów 85.000. Jest to suma o wiele za mała, ale by stworzyć wielki plan drogowy i kanałowy, względnie by go wykonać, trzebaby dla naszej Gminy wielkich pieniędzy. I pozwolę sobie zaryzykować pytanie, czy Gmina nasza musi być właścicielem Jaworzna, śmiem zauważyć, że kto wie jakby wypadła odpowiedź, gdyby zapytać wszystkich Krakowian, coby woleli, czy zatrzymać Jaworzno, czy też mieć uregulowane i wybrukowane ulice, przeprowadzone wszędzie kanalizacje, zabezpieczone miasto od powodzi, Muzeum Narodowe itd. No i zapewne możliwość spłacenia krótkoterminowych pożyczek. Wspomniałem już, że gros wydatków nadzwyczajnych, to pozycja zatytułowana „niedobór budżetowy za lata ubiegłe". Wynosi on efektywnie 2,635.758. Jest to pozycja bardzo poważna, a przedewszystkiem dla finansów Gminy bardzo bolesna. Tych pieniędzy przecież w Kasie nie ma, albowiem zostały wydane, funduszów zaś rezerwowych niema zupełnie, co więcej poprzedni Zarząd miasta utopił w Kasie cały fundusz emerytalny. Zdaję sobie zupełnie sprawę jakie trudności może mieć Zarząd miasta, by związać koniec z końcem i dlatego życzyłbym mu gorąco, by to saldo deficytów już się nie powiększało. Mam zaś dane ku temu przypuszczać, że 1931/32 zamknie się bez deficytu, a to dzięki oszczędnościom uzyskanym z obniżenia płac w Magistracie i przedsiębiorstwach, oraz — i to przedewszystkiem — dzięki restrykcjom w wydatkach, jakie z żelazną konsekwencją Zarząd przeprowadza.

Poruszyłem, że miasto niema rezerw, oczywiście płynnych rezerw, ma jednak duże rezerwy zamrożone, które mojem zdaniem powinno się zwolnić w swoim czasie. Otóż proszę zwrócić uwagę na Dz. I. dochodów Majątek komunalny. Gmina jest właścicielką 86 domów czynszowych (nie licząc domów czynszowych M. Urzędu Poboru Opłat i P. P., Elektrowni, Gazowni itd.). Domy te wraz z parcelami przedstawiają wartość 14,998.000·— tj. prawie 15 miljonów złotych. Domy te obciążone są długiem hipotecznym w łącznej kwocie Zł. 4,000.000·—. Niosą dochód brutto Zł. 762.254·— a więc mniej więcej 5%. Administracja zaś kosztuje 188.020·— (Dz. II. wydatków § 10) łącznie z konserwacją. Netto dochód zatem wyniósłby 574·234·— a więc już tylko 3.83%, a gdzie oprocentowanie długu, o którym wspomniałem i upłata tegoż długu.

O wiele gorzej przedstawia się sprawa z tą częścią ewentualnych „rezerw", które konsumowane są przez wydatki administracyjne. Już w roku zeszłym miałem sposobność wykazać, że wydatki te czynią 43% ogólnych wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego. Wprawdzie kwotowo cyfra ta zmniejszyła się obecnie przez redukcję poborów ale procentowo stanowi ona ten sam efekt jak w roku zeszłym, albo bodaj czy się ten stosunek nawet nie pogorszy z uwagi na to, że cały budżet zredukowany jest o 2 i $^{1}/_{2}$ miljona, podczas gdy redukcja wydatków personalnych nie przekracza 1 miljona złotych. Jeżeli wspominam o tem całem zagadnieniu, to dlatego, że uważam je za bardzo ważne i na przyszłość konieczne. Ilość etatów w Magistracie i Zakładach miejskich jest jednak jeszcze za wielka i zbyt obciąża budżet administracyjny i budżety Zakładów i Przedsiębiorstw. Ilość ta jest niestosunkowa do osiąganych wyników.

Wezmę dla przykładu Dz. VIII. „Zdrowie publiczne", który jest charakterystyczny i z innych względów o jakich jeszcze wspomnę. Dział ten wyposażony jest kwotą Zł. 1,722.000·—. Na etacie osobowym zdrowia publicznego jest 59 osób (bez dziennych robotników), a gdy dodam do tej liczby etat Zakładów sanitarnych w ilości 67, to otrzymamy 126 osób. W Zakładach Sanitarnych, których budżet przewiduje na utrzymanie chorych tylko 116.800·— ilość personalu 67 osób jest stosunkowo wielka. Ściślej biorąc zdrowie publiczne w Dz. VIII. to §§ 52, 53, 56, 57, 58, 74, 75 i 76, z kwotą 560.939 i to już łącznie z dopłatą Gminy do Zakładów Sanitarnych. Ponadto 33.150·— o charakterze subwencji na szpitale i Towarzystwo Przeciwgruźlicze. Ta kwota 560.939·— w przeważnej mierze konsumowana jest przez wydatki administracyjne względnie osobowe. Na „zdrowie" bardzo mało idzie. Np. § 57 „Poradnia przeciwjaglicza" z kwotą 5.060·— na lekarstwa tylko 350·— złotych w § 58 „poradnia przeciwweneryczna" z kwotą 7.500·— na lekarstwa 1.000 zł. a § 52 „służba zdrowia" z sumą 225·420·— na zdrowie w ścisłem tego słowa znaczeniu w najlepszym razie Zł. 13.360·—. A weźmy Zakłady Sanitarne do których Gmina dopłaca 118.855·—. Budżet tych Zakładów w wydatkach wynosi Zł. 451.855·— ale na utrzymanie i lekarstwa to kwota stosunkowo

skromna Zł. 130.800·—. Otóż per analogiam to rozdęcie etatów ponad właściwą potrzebę możnaby wszędzie zauważyć. Jest to istotnie przykry spadek dla Zarządu miasta i nie można nad tem przejść do porządku dziennego. Przecież w tym problemie leży w dużej mierze zagadnienie kryzysu finansowego Gminy. Bo gdyby się miało tańszą administrację, to przecież ten budżet byłby realniejszy, elastyczniejszy przy zachowaniu tej samej sumy globalnej wydatków. Byłyby luzy w budżecie, które to luzy mogłyby być tym wentylem bezpieczeństwa na wypadek częściowego niedopisania dochodów wskutek pogłębiającej się w dalszym ciągu depresji gospodarczej. Gdybyśmy np. mieli o 1,000.000 mniej kosztowną administrację, to ten miljon wstawiony na jakiekolwiek wydatki rzeczowe o charakterze inwestycyjnym byłby rezerwą wydawaną wtedy, gdyby się czuło i widziało, że dochodom nic nie grozi. Oczywiście zagadnienie to, które poruszam nie jest tak proste w rozwiązaniu, trzeba na to niestety dłuższego czasu. Kurczenie się etatu w drodze naturalnego ubytku z jednaj strony, ale z drugiej strony wola Zarządu miasta pomóc w tym procesie zmniejszania etatu może dużo zdziałać. Muszę stwierdzić, że Zarząd miasta na tę drogę wszedł; od 1/7. u. r. zwolniono 83 osób a jednocześnie wstrzymano przyjmowanie nowych sił. Tą drogą można bezboleśnie osiągnąć rezultaty. Jeżeli już mowa o stronie finansowej Gminy, to trzeba również napomknąć, co Gmina utraciła dotychczas na skutek zarządzeń Rządu. Fundusze kwaterunkowe dla nauczycieli i wojska 355.000·—. Ewidencja ludności 100.000·— wprowadzenie funduszu drogowego i wskutek tego obniżka dochodów z opłat drogowych 250.000·—. Razem czyni to 705.000·— strat na miejsce których nic nie wprowadzono. Mamy saldo deficytowe 2,600.000·— ale czybyśmy je mieli gdyby miasto nie traciło efektywnie tych 705.000·— rocznie. Wreszcie pragnę jeszcze na jedną rzecz zwrócić uwagę, a mianowicie na układ budżetu. Opiera on się na rozporządzeniu Prezydenta Rzpltej z dnia 17 czerwca 1924 r. i rozporz. Min. Spraw. Wewn. z dnia 28 czerwca 1926. Referent, który opracował tę ustawę zdaje się niebardzo zdawał sobie sprawę z pojęcia „planu gospodarczego" za jaki uważa budżet Związku komunalnego w § 1 cyt. rozporz. M. S. W. Plan gospodarczy powinien być jasny dla każdego; a powiedzmy sobie otwarcie, że układ obecny budżetu temu przeczy. Dla laika jest on wogóle niezrozumiały, weźmy parę przykładów. Oto tenże sam Dz. VIII. „Zdrowie publiczne". Obok Poradni przeciwwenerycznej Lasek Wolski, parki, ogrody itp., obok zwalczania gruźlicy, cmentarze. A dalej łazienki ludowe, któremi administruje Wydział I., a obok kanały i czyszczenie kanałów. A Dz. VI. „Oświata" w § 33, 34, 35, 36 — oto tytuły: pomoc lekarska i hygiena szkolna, M. Dentystyczne Ambulatorjum szkolne, Filja M. Dent. Ambulatorjum, M. Ambulatorjum Elektro-Terapeutyczne, — przecież to są pozycje składające się na pojęcie „zdrowia publicznego", a nie oświaty i podlegające zresztą Wydziałowi IX. A gdyby kogoś interesowała np. taka sprawa, ile wynoszą ubezpieczenia społeczne, które Gmina jako pracodawca płaci za pracowników, albo telefony, lub portorja, albo wydatki kancel. druki i papier, a może opał lub światło, albo ubezpieczenia Gminy. Porozbijane niemal po wszystkich działach. Mówię to dlatego, bo przecież są w toku prace nad reorganizacją finansów związków komunalnych. Przecież to rzecz pierwszorzędnej wagi układ budżetu, jasność i przejrzystość, to kardynalne jego cechy.

Na tem kończąc muszę jeszcze raz podkreślić, że przedkładany Świetnej Radzie preliminarz budż. na rok 1932/33 nie może być lepszy; jest on taki jakim go tworzą przedewszystkiem istniejące warunki gospodarcze. Wykonany zaś będzie również tylko tak, jak życie w przyszłości nakaże. Mam jednak wiarę, że obecny Zarząd miasta świadom powagi chwili, a może i cięższych dni przyszłych, przełamując konsekwentnie wszelkie trudności, poprowadzi Gminę ku lepszemu jutru. Mogę go zaś zapewnić, że na tej ciężkiej a i niewdzięcznej drodze znajdzie obok siebie i bez wyjątku całą Radę. Pełen wiary i ufności, że przetrzymamy najcięższe chwile w zgodnym i wspólnym wysiłku, przedkładam Świetnej Radzie budżet na rok 1932/33 i proszę o przyjęcie go bez zmiany.

W dyskusji nad budżetem zabrał głos Rm. b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki, który wygłosił następujące przemówienie:

Świetna Rado!

I. Przemawiając rok temu z tego tu miejsca na początku obrad budżetowych, starałem się spojrzeć wstecz, aby zdać sobie jasno sprawę z tego długoletniego procesu, którego wynikiem był wówczas i jest dziś jeszcze w dużym stopniu obecny stan finansów miejskich. Na pytanie: Co robić? — nasuwała się wobec dzisiejszych trudności w dziedzinie kredytowej przedewszystkiem jedna droga: Oszczędności. Istotnie też ten środek zaradczy przewijał się poprzez całą zeszłoroczną dyskusję budżetową i wyciskał na niej wyraźnie swoje piętno. Siłą rzeczy przeto wysuwa się dziś na czoło przedewszystkiem pytanie: Czy, względnie co w tych kilku ostatnich miesiącach zrobiono pod tym względem?

Stan liczebny czynnego personelu miejskiego zmniejszył się — nie licząc zmarłych — o 73 osób. Na podstawie uchwały Rady miejskiej przeprowadzono obniżenie dodatkowych uposażeń, t. zn. różnych premij i deputatów, pobieranych dotąd przez pracowników miejskich. Niemal zupełnie zniesiono pracę w godzinach nadobowiązkowych, a więc i związane z tem wynagrodzenie. Udzielanie zapomóg i zaliczek ograniczono jedynie do całkiem wyjątkowych wypadków, istotnie zasługujących na uwzględnienie. W dziale wydawnictw miejskich doprowadzono do obniżenia kosztów druku, przedewszystkiem, o ile chodzi o Dziennik Rozporządzeń, to osiągnięto oszczędność przez zmianę sposobu wydawania. Samo tylko zmniejszenie wydatków na płace z powodu cofnięcia 15%-go dodatku dało w ciągu 11 miesięcy oszczędność w wysokości 829.000 złotych, a wskutek redukcji premij i deputatów w Zakładach gminnych kwotę 136.600 zł., czyli łącznie z górą 965.500 złotych.

Trzeba więc stwierdzić z całą objektywnością, że wysiłek oszczędnościowy Zarządu miasta był duży. Oczywista, że skutki jego musiały się odbić w zakresie inicjatywy administracyjnej i gospodarczej, tudzież dały się odczuć pracownikom komunalnym. Należy podnieść z uznaniem, że ci pracownicy okazali przy tem wysokie poczucie obywatelskiego obowiązku, rozumiejąc, że w chwilach ciężkiego przesilenia gospodarczego musi się mieć w sobie tę siłę moralną, która każe złożyć bez szemrania ofiarę pro publico bono.

Dopiero na tle zrobionych już oszczędności nabierają wymowy cyfry, przytoczone dziś przez Pana Prezydenta miasta. Owa zniżka wydatków zwyczajnych w przedłożonym nam dziś preliminarzu budżetowym o przeszło 10% jest wynikiem również niejednej ofiary, na którą musiał się Zarząd miasta zdobyć, z pewnością nieraz z ciężkiem sercem, ale w pełnem poczuciu swej wielkiej odpowiedzialności w obecnych ciężkich czasach. Są jednak i takie pozycje, których obniżka ma odmienny charakter, jak np. (na str. 22/23 budżetu w § 19 działu IV poz. ⁰/2) zmniejszenie się annuitetu wskutek konwersji pożyczek o 695.148 Zł.

Wymowną zaś miarą ciężkiego obecnego położenia jest znowu cyfra zniżki preliminowanych dochodów zwyczajnych. Występuje ona w preliminarzu tak w udziale gminy w podatkach państwowych (Dział VIII) i w dodatkach do podatków państwowych (Dział IX), głównie w dodatku do państwowego podatku przemysłowego (§ 49 Dz. IX, str. 124/125, o 600.000 Zł.), jak również w podatkach samoistnych (Dz. X, str. 126/127), a to w wysokości 677.000 Zł. O ile chodzi o te ostatnie, to występuje ta zniżka silniej w dodatku hotelowym (70.000 Zł.) oraz w podatkach od biletów tramwajowych (60.000 Zł.), od publicznych zabaw i widowisk (250 000 Zł.) i od towarów dowożonych kolejami (370.000 Zł.). Natomiast pozycja od zaprotestowanych weksli jest wstawiona z pewną zwyżką. Widać z tych cyfr liczenie się z ogólną sytuacją ekonomiczną. Przebija z nich troska o to, by budżet oprzeć na realnych podstawach i w granicach ludzkich przewidywań uniknąć niespodzianek.

II. I tu dochodzę do zagadnienia, które wybiega już poza rogatki naszego miasta. Nasz budżet krakowski może służyć tylko za jego cząstkowe oświetlenie. Raczej zaś może chodzi mi o zagadnienie, na którego tło trzeba dopiero niejako rzucić nasz krakowski budżet.

Co to jest za zagadnienie?

Polega ono na tym fakcie, że samorząd powszechny stał się w dzisiejszych czasach doniosłym czynnikiem w życiu gospodarczem. Z jednej bowiem strony, spełniając swe różnorodne zadania, jest poważnym odbiorcą dóbr gospodarczych wszelkiego rodzaju, z drugiej zaś strony wywiera w pewnych gałęziach produkcji częstokroć bardzo wielki wpływ i to bynajmniej nietylko pośrednio, ale nawet wprost za pośrednictwem przedsiębiorstw komunalnych.

Zacznijmy od zaspakajania potrzeb o znaczeniu powszechnem, jak budowa i konserwacja dróg i ulic, budowa i utrzymywanie takich zakładów, jak np. szkoły i szpitale i t. p. Wszak do spełnienia tych wszystkich rozmaitych zadań potrzeba przedewszystkiem odpowiednich materjałów od kamieni, drzewa, żelaza i t. p. poczynając, a kończąc na zakupnie środków żywności i leków dla szpitali, lub ławek dla szkół Ale na tem nie koniec. Potrzeba do tego wszystkiego jeszcze ludzi, ich rąk i ich głów. Niemal wszędzie tutaj strona ekonomiczna zagadnienia zazębia się o jego stronę społeczną. To też większa lub mniejsza zdolność finansowa związków komunalnych do spełnienia podobnych zadań natury powszechnej musi się odbijać na całokształcie stanu gospodarczego kraju. Im większem zaś jest w jakimś okresie przesilenie gospodarcze, tem jaskrawiej występuje ów stopień zdolności finansowej związków komunalnych w tej właśnie gałęzi ich działalności. Zwolnienie tempa, zwłaszcza w przeprowadzaniu wszelkich robót publicznych przez związki komunalne, odbija się w takich razach bardzo niepomyślnie na stanie bezrobocia, bo często bywają one wtedy niemal jednem z ostatnich już źródeł zapotrzebowania dóbr i zarobków. A ponieważ związki komunalne tworzą w tej swojej działalności cząstkę, nierozerwalną z całokształtem sytuacji gospodarczej kraju, przeto ich zdolność pod tym względem może być uważana w pewnym sensie za niezmiernie charakterystyczny barometr.

Dla pewnej ilustracji tego co powiedziałem, przytoczę kilka cyfr z ostatnich dostępnych mi pod tym względem materjałów statystycznych polskich (Mały Rocznik Statystyczny, 1931, str. 157, Tabl. 7):

W roku budżetowym 1928/29 Państwo wydało na zdrowie publiczne w miljonach złotych 14,8, podczas gdy samorząd aż 157,8, na drogi Państwo wydatkowało zaledwie 50,4, a samorząd aż 242,6, na opiekę społeczną Państwo 62,3, samorząd zaś 73,7. Dodać do tego trzeba jeszcze między innemi wydatki samorządu na szkolnictwo powszechne w mil. zł. 118,5. Jeżeli wreszcie się uwzględni, że samorządy z zaciągniętych pożyczek przeznaczyły w ciężkim okresie gospodarczym w jednym tylko roku 1929/30 na inwestycje 87 milj. Zł., z czego prawie połowa przypada na miasta wzwyż 20.000 mieszkańców — to widzimy już z tego cząstkowego tylko i przykładowego zestawienia i porównania, jak ważną rolę odgrywają tu związki samorządowe. Ich inicjatywa i zapotrzebowanie mogą w dużym stopniu oddziałać na stosunki gospodarcze.

Dzisiejsze samorządy występują jednak także, jako producent. Tu wchodzimy na teren t. zw. przedsiębiorstw komunalnych.

A przecież jeżeli wysuwa się tutaj na czoło rola ich jako producenta, to nie trzeba zapominać o tem, że równocześnie są te przedsiębiorstwa również odbiorcą najrozmaitszych dóbr i że potrzebują do spełnienia swoich zadań także intelektualnej i fizycznej siły ludzkiej. A nadto i o tem musimy pamiętać, że nawet przedsiębiorstwa nie będące producentem, oddziaływują nieraz potężnie na życie gospodarcze pewnych ośrodków, żeby tylko wymienić komunalne przedsiębiorstwa komunikacyjne.

Poza tem samorządy wywierają na życie gospodarcze wybitny wpływ pośrednio w najrozmaitszy sposób, czyto w charakterze właścicieli gruntów, czyto w zakresie ruchu budowlanego, czy wreszcie urządzając targi, wystawy, albo nadzorując i regulując spęd bydła lub obrót środkami pierwszej potrzeby. Trudnoby nam przyszło wszystko to tutaj bez reszty wyliczyć.

III. Zatrzymałem się nieco dłużej nad tem zagadnieniem dlatego, ponieważ polityka ustawodawcza w dziedzinie podatkowej nie zawsze bywała u nas przemyślianą do końca. Jako przykład można przytoczyć zniesienie swego czasu akcyzy w Krakowie bez obmyślenia sposobu zapełnienia tej dużej wyrwy w dochodach gminnych. Ponadto Państwo przerzuca od czasu do czasu nowe ciężary na samorządy bez równoczesnego otwarcia źródeł dochodów na pokrycie tych nowych wydatków. Za przykład może służyć niedawne przerzucenie na zarządy miejskie dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli.

Samorząd zwykle się rozważa pod kątem widzenia administracyjnym i politycznym, rzadko kiedy patrzy się

na niego ze stanowiska gospodarczego. Można tak lub inaczej zapatrywać się na etatyzm, być jego zwolennikiem lub przeciwnikiem, ale nie można przeoczać istnienia pewnych statystycznych tendencyj w świecie powojennym. A przecie t. zw. komunalizacja nie jest niczem innem, jak tylko jego przyrodnią siostrą. Ale pozycja jej jest — mojem zdaniem — silniejsza. Wróżyć jej można dalszy byt i rozwój nawet w razie bankructwa etatyzmu, kierowanego przez państwo, a to dlatego, ponieważ komunalizacja opiera się na zaspakajaniu pewnych wspólnych potrzeb, najbliższych mieszkańcom danego terytorjum i to płynących właśnie z faktu wspólnego zamieszkiwania osiedla. Wszak w tym fakcie tkwi cały sens i cała racja samorządu powszechnego. Nawet Francja, która stosunkowo najdłużej się tutaj broniła, weszła na tę drogę pod koniec 1926 r. dekretem o t. zw. regies municipales. Samorząd jest i będzie ważnym czynnikiem w życiu gospodarczem kraju. Nie można mówić o sanacji ekonomicznej, nie włączając w jej plan z pełną świadomością także i sanacji finansów komunalnych. Mojem zdaniem, problem finansów komunalnych staje się u nas coraz bardziej zagadnieniem o znaczeniu państwowem. W razie poprawy międzynarodowych stosunków kredytowych nadejdzie czas, w którym rząd będzie musiał w sposób planowy dopomóc samorządom w ich usiłowaniach celem wydobycia się z obecnego stanu zadłużenia. Dla samej bowiem tylko polityki oszczędnościowej jest też zakreślony kres w twardych wymaganiach rzeczywistości. Samo zaś tylko przesuwanie różnych źródeł dochodów lub funkcyj administracyjnych z państwa na samorząd lub odwrotnie, może się okazać w pewnym momencie środkiem niewystarczającym, jeżeli może nawet i nie pewnego rodzaju złudą.

Na razie jesteśmy zdani przedewszystkiem na własne siły. Z przedłożonego Radzie miejskiej preliminarza budżetowego widać, że Zarząd miasta uczynił wszystko, aby go oprzeć na realnych podstawach, korzystając z tego środka, jakim są oszczędności, w granicach, wskazanych koniecznemi potrzebami zbiorowego życia naszego miasta.

Jest to niełatwa walka o przetrzymanie przesilenia gospodarczego, które przybrało już charakter światowy. Im jednak cięższą jest sytuacja, tem więcej trzeba z siebie wydobyć siły moralnej i wiary w pokonanie trudności. Zresztą samo życie przychodzi w pomoc; doświadczenie uczy wiele i hartuje. Już stary Say napisał niegdyś tę prawdę, że „dans le même temps, de grande bouleversements, de grands malheurs ont offert de grandes expériences". Rada miejska wytęży wszystkie swoje siły, aby wesprzeć Zarząd miasta w jego wysiłkach i w jego działalności dla dobra Gminy jak najskuteczniej i jak najwydatniej.

Dalej zabrał głos Rm. Dr. Kannenberg, który zaznaczył na wstępie swego przemówienia, że wojna finansowo-gospodarczą, jaką obecnie przeżywamy, jest o wiele gorsza od wojny światowej.

Co się tyczy samego budżetu zauważa, że patrząc na tenże z punktu widzenia teorji skarbowości, musi się stwierdzić, że budowa jego odpowiada naogół wymaganiom teorji i mimo tego, że nie jest on w całości zbudowany systemem dozwalającym na szczegółowy wgląd we wszystkie szczegóły gospodarki, jednak naogół jasność i przejrzystość jego jest wystarczająca.

Odnośnie do kwestji, czy budżet ten jest realny zauważa Rm. Dr. Kannenberg, że ze względu na to, że nie można wiedzieć jakie zaszłości zajść mogą w ciągu następnych 12 miesięcy, należy budżet ten nazwać „względnie realnym". Wydatki są dostosowane do zmniejszonych dochodów z uszczerbkiem tych działów, na które wszyscy obywatele powinni kłaść nacisk, np. na planty, ogrody, bruki i ulice.

Wchodząca na widownię sprawa pomocy dla handlu, chociaż dziś jeszcze nieskrystalizowana co do formy, może poważnie naruszyć podstawę w dochodach gminy, Drugą objekcją co do wysokości dochodów są wszczynane ze strony społeczeństwa kroki o zniżkę cen w wolnym handlu, jak i monopoli państwowych. Wobec tego nie można twierdzić, że równowaga budżetu jest bezwzględnie pewna i należałoby wziąć pod uwagę następujące postulaty:

1) miesięczne budżetowanie,

2) jawność gospodarki (ogłaszanie sprawozdań miesięcznych) i

3) przedkładanie w przepisanych terminach zamknięć rachunkowych.

Wkońcu mowca nazywa ten budżet „budżetem woli przetrwania z honorem" i oświadcza, że będzie głosował za budżetem.

Rm. Dr. Krzetuski wygłosił w sprawie omawianego budżetu następujące przemówienie:

Budżet, nad którym przed chwilą otwarto dyskusję jest trzecim z rzędu podczas trwania ciężkiej klęski gospodarczej. Zmaltretowany, zduszony rozkazem władzy nadzorczej i jeszcze więcej imperatywem skarłowaciałego dochodu społecznego, nie daje nic, coby służyć mogło za leitmotyw rozprawy. Ale budżet odnosi się tylko do roku najbliższego, jego odbija barwy albo jak w naszym wypadku bezbarwność, szarość graniczącą z rozpaczą nocy. Troska i nadzieja sięgają dalej. Szukają drogi z zamętu. Usta ludzkie raz wraz powtarzają pytanie, dokąd idzie świat, ludzkość, cywilizacja? I to pytanie nie jest bynajmniej retyoryczne, ludzie na nie odpowiadają przeważnie pod wpływem nastroju, pesymistycznie. Słychać o rozmaitych zmierzchach kultury zachodu, ustroju kapitalistycznego, gospodarki światowej, tego lub owego mocarstwa, chwiejącego się podobno w podstawach. To wszystko stwarza atmosferę lęku, któremu trudno się opędzić. Mając przed sobą cieniutki zeszycik budżetu i w pamięci grube tomy dawnych elaboratów tejże treści, zapytałem siebie czy nie jestem świadkiem innego zmierzchu, o którym jeszcze nie mówią, zmierzchu miasta, nie tego naszego, tak bardzo nam drogiego, ale miasta in abstracto.

Nie da się zaprzeczyć, że są oznaki, wskazujące na zmianę kierunku rozwojowego miast. Najwspanialszy ich rozkwit schodzi się z okresem panowania jednostki i jej woli suwerennej, z okresem liberalizmu. Dziś liberalizm broni jeszcze swoich okopów, ale coraz słabiej. Nad jednostkę wysunęła się ilość, którą albo bezpośrednio organizuje państwo, albo samorządnie ona sama pod ochroną państwa. Interwencjonalizm państwa nie sprzyja rozwojowi miasta, zwłaszcza w krajach, jak Polska przeważnie rolniczych. Kurczenie się obrotów międzynarodowych w połączeniu z nieufnością kapitału pieniężnego sprawiły, że tkwiące w handlu bodźce życia gospodar-

czego zamarły wraz z handlem. Jeden z głównych nerwów organizmu miejskiego uległ bezwładowi. Paraliż handlu i przemysłu budowlanego stanowią bardzo wyraźne oznaki spadającej krzywej rozwoju miast. Tętno słabnie i wraz z niem obniżają się dochody podatkowe państwa i miasta. Powtarzam za p. Jakubowskim, dyrektorem Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego daty, stwierdzające, że handel dźwiga niemal jedną trzecią część ciężaru podatków bezpośrednich. Według tego samego zestawienia opublikowanego w Nr. 78 dodatku gospodarczego do Kurjera Ilustrowanego, miasta opłacają przeszło 80 od sta państwowych podatków bezpośrednich w Polsce. To już nie objaw, ale wprost powód wzrastającej niemocy miasta. Jest to jedna z licznych, sprzeczności wewnętrznych naszej doby, że głosząc hasło ilości i zaspokojenia potrzeb masy jako celu polityki gospodarczej równocześnie innemi pociągnięciami podwiązuje rozwój miast, bez których podniesienie stopy życiowej człowieka ulicy jest niemożliwe. Myślowo można z tej sprzeczności znaleźć jedno tylko wyjście. Uważać pociągnięcia rodzaju ostatniego za podyktowane nakazem chwili, zaś za trwałą dążność wymienioną na miejscu pierwszem troskę o podniesienie poziomu życiowego mas szerokich. Za tem idzie pocieszenie, że miasto i jego potrzeby mogą chwilowo znaleźć się na drugim planie zainteresowania polityki gospodarczej, ale swojej roli przodującej w pochodzie kultury narodowej nie utraciły. Zmierzch miasta jest tak samo pozorny, jak zmierzch kultury zachodu.

Ale sam fakt chociażby chwilowego osłabienia tętna miejskiego pozostaje i zniewala do wysnucia wniosków konieczności zmian kierunkowych gospodarki miasta, zwłaszcza miasta wielkiego, jakiem jest Kraków, mimo nawyknień małomiejskich i niestety zbyt częstych objawów zaściankowości. W generalnej dyskusji budżetowej, jeżeli mowa jest o linji rozwojowej na przyszłość niedaleką, to bezwzględnie koniecznem wydaje się rozszerzenie płaszczyzn nośnych dźwigających ciężary, które w tej chwili tak bardzo przygniatają miejską tangentę dochodu społecznego, że najważniejsze działy w dziedzinie kultury miasta nie mogą otrzymać należytego odżywienia. Jedyną pomocą może być regjonalizm, dający ośrodkom miejskim nie tylko posłannictwo kulturalne, promieniujące na otoczenie, ale także odpowiednie świadczenie tem silniejsze, im bliższe są i intenzywniej z urządzeń miejskich korzystać mogą gminy wiejskie i małomiejskie regjonu. Zasada inkorporacji, wchłaniania co pewien czas gmin rozwijających się pod murami miasta wielkiego, kwestji nie rozwiązuje. W dzisiejszych warunkach gmina miasta musi się nawet bronić przeciw każdej pokusie tego rodzaju, nie mając możności rozłożenia ciężaru z inkorporacją połączonego na kilka pokoleń, dadzą się jednak pomyśleć pociągnięcia ustawodawcze, które by gminom miast wielkich dały równowartość świadczeń, przez ludność miejską opłaconych, a przez ludność podmiejską w tej chwili za darmo wykorzystanych. Nasze ustawodawstwo przewiduje w tej chwili dobrowolne związki międzykomunalne. Należałoby w pewnych warunkach gminom miast wielkich dać prawo autorytatywnego wciągnięcia w związki celowe tych w bliższem i najbliższem sąsiedztwie płożonych gmin, które z urządzeń miejskich stolicy regjonalnej korzystają. Przy takiem uregulowaniu ustawodawczem nie wolno by też zapominać o przedłużeniu promienia działania przedsiębiorstw miejskich, które dziś poza granicami administracyjnemi działają jedynie na mocy umów prawa prywatnego.

Dalsze starania musiałyby dążyć do ulżenia ciężaru podatkowego miasto przytłaczającego. Na pierwszym planie prosi się o zagładę podatek obrotowy, którego nieracjonalność tak co do istoty jak sposobu wymiaru tak często wykazywano, że nie mam potrzeby nad tem się rozwodzić. Według wszelkiego prawdopodobieństwa stopniowa odbudowa w rozmiarach odczuwalnych, wzmogłaby automatycznie wzrost podatku dochodowego, tak, że ostateczne zupełne skreślenie podatku obrotowego nie zaciążyłoby na dochodach państwa i pośrednio gminy, licząc się przytem z uwolnieniem administracji skarbowej od kosztów wymiaru, kontroli i ściągnięcia. Czy konstytucyjne rozgraniczenie źródeł podatkowych samorządu, a więc także miejskiego, da się w całej rozciągłości przeprowadzić, czy to rozgraniczenie jest z punktu widzenia interesów miejskich tak bardzo pożądane, to pozostawiłbym pod znakiem zapytania. Stosunek przyjazny — między zarządem miasta i ludnością jest silniejszy przy systemie dodatków do podatków państwowych albo udziałów. Prawda, że samoistne opodatkowanie ma tę stronę dodatnią, że pozwala na bardziej indywidualne traktowanie podatnika, tem znowu łatwo wywołać można pozory faworyzacji, co nie bardzo jest pożądane. Dziś żyjemy w kompromisie dwóch systemów podatków samoistnych i to oprócz korzyści status quo może na wypadek lokalnego niepowodzenia daje możność wyrównania luki z powodu ubytku źródła miejscowego przez partycypację w ogólnem źródle państwowem.

Zupełnie uzasadnionem wydaje mi się podjęcie na nowo starań o przyznanie stałych dotacyj z funduszów ogólnopaństwowych z powodu postępującego przerzucania na miasta funkcyj ściśle państwowych. Uważam to za logiczne następstwo praktycznego, nie zawsze literze prawa odpowiadającego krępowania samorządu.

Na tem kończę swoje uwagi. Zawierają one wyłącznie postulaty, które spełnienia doczekać się mogą dopiero w budżetach przyszłych. To samo jest wymownym dowodem, że budżet aktualny, oprócz biadania nad jego anemją,, nie nastręcza powodu do uwag ujemnych ani do żądania zmian głęboko sięgających. Należy zawarty w nim plan gospodarczy na czekający nas, może bardzo ciężki okres jednoroczny, uważać za maximum pragnień i życzyć, by jego wypełnienie było możliwe.

W dalszym ciągu dyskusji Rm. Dr. Czuchajowski zabiera głos celem odpowiedniego naświetlenia działu opieki społecznej. Twierdzi, że obecny budżet nie nadaje się do myślenia o rozszerzeniu działu opieki społecznej, niemniej jednak można przedłożyć gminie pewne postulaty, które bez powiększania wydatków będą możliwe do spełnienia, a mianowicie głębsze wniknięcie w działy opieki społecznej, prowadzonej przez gminę w sposób pośredni. Nadanie istniejącym towarzystwom jednolitego kierunku, okazanie większej inicjatywy w kierunku naprawy i uzdrowienia stosunków w poszczególnych zakładach, odbudowanie fundacji, postawienie bursy dla dziewcząt, budowa tanich mieszkań dla biednych obywateli, oto postulaty ważne, które Gmina powinna wziąć pod rozwagę.

Dział I. Administracja ogólna.

Rm. b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki po szczegółowem omówieniu wydatków zwyczajnych, zawartych w dziale I. w końcu swego przemówienia powiedział:

Wreszcie od szczegółów przechodzę do spraw o zasadniczem znaczeniu. Na zagadnienie administracji naszego miasta mogą wpłynąć w niedalekiej przyszłości dwie zwłaszcza sprawy:

1) Jedną z nich będzie uchwalenie i wejście w życie tak zwanej małej ustawy samorządowej. Ustrój obu organów samorządu miejskiego, tak zarządu, jak i rady miejskiej, ulegnie przeistoczeniu. Od przyjętych w ustawie zasad prawa wyborczego zależeć będzie przyszłe oblicze rady miejskiej. Jej zakres działania może także ulec przeobrażeniom nie tylko w postanowieniach, odnoszących się wprost do jej zakresu działania, ale i w przepisach o nadzorze nad samorządem miejskim. W tymczasowość tego rodzaju ustaw nie wierzę; mają one zawsze tendencję do dłuższej trwałości. Ze strony Zarządu miasta nie brakło usilnych starań, aby w swoim zakresie zabiegać o racjonalne ujęcie tych przepisów projektu, które tego wymagają. Los ich jednak spoczywa w rękach naszej legislatywy. Wśród posłów sejmowych i senatorów mamy również członków naszej Rady miejskiej, świetnie obeznanych ze strukturą i z potrzebami naszego miasta oraz jego administracją. Rada miejska jest przekonaną, że uczynią wszystko, co będzie w ich mocy, aby przyszła ustawa uwzględniła realne warunki naszego miasta, aby zachowała mu odrębność statutową, będącą właśnie wyrazem jego specyficznych właściwości i aby utrzymała się na linji znakomitej i od tak dawna wypróbowanej idei samorządowej, która wzrosła w grunt starej Jagiellońskiej Stolicy.

2) A druga sprawa jest już Świetnej Radzie dobrze znana. Niedawno temu jedna jej strona była w tej tu sali szeroko omawiana. Mam mianowicie na myśli ewentualną zmianę granic naszego województwa. Od tego, czy nasze miasto będzie stolicą rozległego województwa o charakterze wyłącznie rolniczym, czy przeciwnie województwa łączącego na swym obszarze i czynnik rolniczy i czynnik przemysłowy — od tego zależeć będzie bardzo wiele. Czy taki podział będzie porwaniem związków gospodarczych i kulturalnych, które żłobiły sobie swój szlak do Krakowa przez długi szereg lat, czy raczej ich zaciśnięciem, to może nabrać decydującego znaczenia dla wielu zagadnień, związanych nie z samym tylko Krakowem. Świetna Rada zajęła już w swojej poprzedniej uchwale stanowisko wobec projektu Komisji dla usprawnienia administracji. Chcemy dziś tylko z naciskiem i głośno to jeszcze powiedzieć, że nasze stanowisko wypływa z naszego najgłębszego poczucia państwowego, którego Kraków tyle już razy złożył dowody. Mamy nadzieję, że przez wspólne usiłowania Zarządu miasta i Rady miejskiej, a przy wydatnej pomocy naszych posłów i senatorów, uratuje się Kraków przed zamienieniem się w jakieś tylko wielkie muzeum pamiątek przeszłości. Te właśnie pamiątki świadczą o życiu, które tu zawsze biło, są świadectwem idei państwowej, która wzrosła w grunt krakowski. Chcemy do przeszłości nawiązać teraźniejszość i przyszłość: Kraków pragnie żyć i mieć siły po temu, by uczestniczyć w wielkim wyścigu pracy nad budową mocarstwowej Polski.

Wnoszę: Świetna Rada raczy uchwalić Dz. I. w brzmieniu, przedłożonem przez Prezydjum miasta na podstawie uchwały Komisji budżetowej.

W dyskusji zabrał głos Rm. Różecki, który podniósł z uznaniem pociągnięcia Prezydjum odnośnie do utworzenia Wydziału IX., korzystną zmianę biurowości itp.

Pan Prezydent miasta poddał następnie dział I. pod głosowanie, które Rada miejska jednogłośnie uchwaliła.

Dział II. Majątek komunalny.

Referent Rm. Drobniak po szczegółowem omówieniu działu II. wniósł o przyjęcie tegoż bez zmian.

Ponieważ w dyskusji nikt nie zabrał głosu, poddał Pan Prezydent wniosek o zatwierdzenie działu II. pod głosowanie, który Rada m. jednogłośnie uchwaliła.

Dział IV. Spłata długów.

Rm. Dr. Kannenberg zreferował dokładnie dział IV. obejmujący spłatę długów i postawił wniosek o przyjęcie tegoż bez zmian.

W dyskusji zabrał głos Rm. Goebel, który z uznaniem podniósł sprawę otrzymania drukowanych budżetów i zaapelował do prezydjum, aby pozycjom dotyczącym pożyczek zagranicznych poświęcało specjalną uwagę z uwagi na prestige m. Krakowa wobec zagranicy.

Następnie Pan Prezydent miasta poddał dział IV. pod głosowanie, który Rada miejska jednogłośnie uchwaliła.

Dział V. Drogi i place publiczne.

Rm. Inż. Skarżeński jako referent działu V. zaznaczył, iż wobec złego stanu nawierzchni Rynku głównego oraz szeregu ulic, przytykających do plant, należałoby koniecznie postarać się o odpowiedni kredyt, celem doprowadzenia tychże nawierzchni do porządku i apeluje do Prezydjum, aby poczyniło w tym kierunku kroki. Wkońcu stawia Referent wniosek o przyjęcie działu V.

Nad wnioskiem powyższym wywiązuje się dyskusja, w której głos zabiera Rm. Kudasiewicz, który wnosi o uporządkowanie nawierzchni również w dzielnicach przyłączonych np. ul. Śląskiej.

Rm. Dr. Steinberg wskazuje na fatalny stan sądów w Krakowie, należałoby więc koniecznie pomyśleć o realizacji budowy Gmachu Sprawiedliwości, tem więcej, że plany takiej budowy są już w toku rozważania i Prezydjum m. odnosi się przychylnie do tego zamierzenia.

Rm. Beaupré apeluje do Prezydjum, by zechciało zarządzić naprawę nawierzchni ul. św. Tomasza od strony ul. św. Jana, która znajduje się w opłakanym stanie.

Po wyczerpaniu dyskusji, Pan Prezydent miasta poddaje Dział V. pod głosowanie, który Rada m. jednogłośnie uchwala.

Dział V a. Pomiary i plany rozbudowy miasta.

Po zreferowaniu tego działu przez Rm. Inż. Skarżeńskiego, poddaje Pan Prezydent m. wniosek o przyjęcie tegoż pod głosowanie, który Rada miasta uchwala.

Dział VI. Oświata.

Referent Rm. b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki zaznacza, że mimo obcięcia wydatków na oświatę

o Zł. 125.101, to dział VI. doznał powiększenia o kilka przedszkoli i ochronek, które są bardzo potrzebne i spełniają bardzo ważną rolę w przygotowaniu dziecka do karności i porządku. W 18-tu przedszkolach krakowskiego Komitetu opieki nad ochronkami dla małych dzieci znajduje się pod opieką 1.708 dzieci najuboższych rodziców przeważnie bezrobotnych. Według zamknięcia rachunkowego Komitetu za rok 1930/31 wydatki roczne wynoszą 50.885 zł. 47 gr., które zostały pokryte z nadwyżką dochodów 202 zł.

Nowa ustawa o ustroju szkolnictwa nałożyła na gminy nowe dość znaczne ciężary. Wskutek zmiany ustroju szkół średnich od nowego roku szkolnego te dzieci, które dotychczas po skończonej czwartej klasie przechodziły do klasy pierwszej szkoły średniej, obecnie pozostaną w klasie piątej szkoły normalnej. W Krakowie jest 11 gimnazjów. Jeśli się przyjmie, że w każdym gimnazjum było tylko po dwa oddziały klasy pierwszej i po 40 uczniów, to trzebaby się liczyć ze wzrostem młodzieży w szkołach powszechnych o 880. Na należyte pomieszczenie tak znacznej liczby uczniów wypadałoby zbudować nowy budynek szkolny. Dla braku miejsca już dziś prowadzi się naukę w 90 oddziałach w godzinach popołudniowych.

Pozycja na dodatek nauczycielski została zmniejszona o 25.000 zł.

Referent zwraca uwagę, że po raz pierwszy w projekcie tegorocznym widzimy pełny budżet Miejskiego Domu Wycieczkowego.

W końcu zaznacza, że Wydział szkolny rozpoczął obecnie akcję, zmierzającą do uruchomienia szeregu fundacyj oświatowych, które dotychczas z powodu zdewaluowania kapitału fundacyjnego były nieczynne.

Referent wnosi zatem o przyjęcie tego działu bez zmian.

W dyskusji zabiera głos Rm. Przybylska, która wskazuje na bardzo dotkliwą kompresję wydatków w dziale VI. i wnosi, aby układanie preliminarza budżetowego dla szkół powszechnych robione było w łączności z inspektorem szkolnym, który za dział ten jest odpowiedzialny. Prosi dalej o przeznaczenie pewnej kwoty na świetlicę dla Towarz. przyjaciół dzieci, o stworzenie bursy dla dziewcząt oraz o rozważenie w przyszłości sprawy wybudowania szkoły średniej dla dziewcząt.

Następnie Rm. Rutkowski stawia wniosek, aby Związkowi Strzeleckiemu na cele oświaty pozaszkolnej, Dział VI. § 38. poz. e, podnieść dotację ze Zł. 1.000, na Zł. 2.000 i pokryć wspomnianą podwyżkę z funduszu Działu VI. § 39 poz. f, (Różne na cele oświaty).

Rm. Bobrowska postawiła wniosek:

a) aby w dziale VI. § 30 g. wstawić słowa: „Na przedszkole Tow. przyjaciół dzieci“ Zł. 500. w miejsce słów: Na przedszkole w Domu Robotniczym w Dz. XXII.

b) w § 38, poz. c. tegoż działu wstawić słowa: Tow. Domu Robotniczego w Podgórzu Zł. 500.

Następnie Rm. Goetel postawił następujący wniosek: Rada miejska uchwalić raczy:

W paragrafie 39, poz. b, wstawić kwotę Zł. 500, na stypendja gminne dla jednego ucznia Akademji Górniczej, pokrywając ten wydatek z ogólnej nadwyżki budżetowej Zł. 3.079, zmniejszając odpowiednio jej wysokość.

Na powyższe wywody udzielił referent Rm. b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki wyjaśnień, przyczem nie zgodził się na proponowaną subwencję na świetlicę dla Tow. przyjaciół dzieci z powodu braku odpowiednich funduszów, zgodził się na przyjęcie wniosków Rm. Bobrowskiej oraz Rm. Goetla, zaś wniosek Rm. Rutkowskiego wzięty zostanie pod uwagę pod pozycją „wychowanie fizyczne“.

Wkońcu Referent ponowił swój wniosek o przyjęcie Działu VI. z podanemi powyżej poprawkami, który Rada miasta u c h w a l i ł a.

Na tem posiedzenie zakończono, odraczając dalsze obrady do dnia następnego.

20-te jawne posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej z dnia 23 marca 1932 r.

(II. Posiedzenie budżetowe).

Dnia 23 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta Dra Kazimierza Ducha oraz w obecności Wiceprezydentów Dra Landaua, Dra Klimeckiego i Ostrowskiego przy udziale 103 członków Rady miejskiej drugie posiedzenie budżetowe Rady miejskiej.

Przez porządkiem dziennym Wiceprez. Dr. Duch udziela głosu Dyr. Krzyżanowskiemu, który referuje sprawę zaciągnięcia dwóch pożyczek á Zł. 100.000·— na skonwertowanie pożyczek krótkoterminowych i stawia następujący wniosek:

I. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do zaciągnięcia w Polskim Banku Komunalnym z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-zapomogowego pięcioletnej pożyczki długoterminowej w kwocie 100.000 złotych w złocie na skonwertowanie pożyczki krótkoterminowej oznaczonej Nr. 264, w kwocie Zł. 100.000·— udzielonej Gminie m. Krakowa decyzją Komisji Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-zapomogowego z dnia 28 stycznia 1930 roku.

II. Uchwała — w myśl wymagań formalnych Polskiego Banku Komunalnego S. A. w Warszawie — brzmieć będzie:

W celu skonwertowania pożyczki krótkoterminowej udzielonej Gminie stoł. król. m. Krakowa z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-zapomogowego, Rada miejska Gminy m. Krakowa, opierając się na rozporządzeniu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 564) upoważnia Pana Prezydenta do zaciągnięcia w Polskim Banku Komunalnym z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-zapomogowego, długoterminowej pożyczki konwersyjnej, na termin do lat pięciu w wysokości złotych w złocie 100.000 (sto tysięcy) według urzędowego kursu złota, przy zastosowaniu postanowień art. 16 rozporządzenia Pana Prezydenta Rzpltej Polskiej z dnia 5 listopada 1927 r., w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855).

W związku z powyższem upoważnieniem, Pan Prezydent stoł. król. m. Krakowa władnym jest:

1) do ustalenia terminów spłat i szczegółowych warunków kredytu, do przyjęcia warunków co do stopy procentowej i prowizyjnej od zaciągniętej pożyczki,

2) do zabezpieczenia uzyskanego kredytu wpływami z wszelkich swoich podatków w szczególności zaś podatkiem od spożycia, zużycia, względnie produkcji i całym majątkiem ruchomym i nieruchomym Gminy stoł. król. m. Krakowa,

3) do przekazywania Polskiemu Bankowi Komunalnemu podatków inkasowanych przez Rząd, względnie Gminę stoł. król. miasta Krakowa na rzecz tegoż Banku, celem stopniowej spłaty rat, procentów i prowizji od uzyskanych kredytów, względnie celem zabezpieczenia pierwszeństwa rozczeń Banku z tytułu udzielonych kredytów, a w szczególności do przekazywania Bankowi na cele jak wyżej, dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji oraz udziału w opłacie skarbowej od spirytusu, na których w szczególności będzie zabezpieczona terminowa spłata rat amortyzacyjnych i procentów.

Wkońcu Rada miejska zaznacza, że Gmina m. Krakowa z tytułu ewentualnie otrzymanych pożyczek poddaje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego, oraz innym przepisom wydanym, lub mogącym być wydanemi w przyszłości przez władze Banku, zgodnie z jego statutem, jakoteż rozporządzeniom Ministra Spraw Wewnętrznych wydanym na podstawie przysługujących mu uprawnień z mocy rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 1 VI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448) oraz zarządzeniem Specjalnej Komisji, dysponującej Komunalnym Funduszem Pożyczkowo-zapomogowym,

III. Do podpisania skryptu dłużnego oraz wszelkich innych odnośnych dokumentów, jak również pokwitowania i odbioru waluty pożyczki, upoważnia się Pana Prezydenta miasta względnie jego zastępcę oraz radców m. pp. Dra Karola Krzetuskiego i Dra Stanisława Chodorowskiego, a w razie przeszkody któregokolwiek z nich pp. radców m. Dra Augustyna Chana i Stanisława Parę.

Wiceprezydent Dr. Duch poddaje wniosek powyższy pod głosowanie, który Rada miejska jednogłośnie uchwala.

Następnie przystąpiono w dalszym ciągu do obrad nad budżetem na rok 1932/33.

Dział VII. Kultura i Sztuka.

Rm. b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki referuje szczegółowo dział VII. i w przemówieniu swem podnosi, że dopiero obecna Rada miejska i jej Prezydjum ruszyły z martwego punktu sprawę budowy gmachu Muzeum. Dalej zwraca mowca uwagę na możliwie rychłe uruchomienie fundacji im. Szołayskich i uprzystępnienie zbiorów śp. Feliksa Jasieńskiego, następnie mowca stwierdza potrzebę pewnych inowacji w Archiwum Aktów Dawnych, a wszczególności potrzebę odnowienia statutu oraz rozszerzenia Archiwum przez dobudowę niewielkiej oficyny. W końcu wnosi o przyjęcie tegoż działu wedle przedłożonego projektu.

W dyskusji zabiera głos Rm. Rutkowski i dziękując Prezydjum za poruszenie sprawy Archiwum, które dzisiaj nie odpowiada już potrzebom współczesności tak pod względem zewnętrznym, jak i wewnętrznym, stawia następujący wniosek:

Rada miasta w uznaniu konieczności uwspółcześnienia organizacji i prac Archiwum akt dawnych, postanawia reaktywować dawną uchwałę w sprawie dobudowy oficyny Archiwum miejskiego i upoważnia Prezydjum miasta do poczynienia starań o pozyskanie przewidzianych ówcześnie funduszów w kwocie do Zł. 30.000 na rozszerzenie Archiwum miejskiego.

Następnie zabiera głos Rm. prof. Jarocki i zaznacza, że gdy dzisiaj w czasach ogólnego kryzysu ekonomicznego zabiera głos w sprawach kulturalnych potrzeb m. Krakowa, to czyni to dlatego, bo uważa, że mimo tego troszczyć się musimy, aby nic nie uronić z dotychczasowych zdobyczy, a przeciwnie powiększyć i wnieść nowe wpływy. Kraków, jako miasto posiadające wiele wartościowych budowli, nie może z własnych funduszów płacić wszystkich remontów, wobec tego należałoby poczynić pewne kroki do uzyskania subwencji państwowej.

W obszernym referacie porusza mowca cały szereg bolączek, jak zastąpienie wyciętych drzew na plantach, które należy zastąpić innemi, odnowienie kościołów św. Andrzeja i św. Piotra, sprowadzenie kościółka z Komorowic jako pamiątki z XIV wieku, przerobienie wikarówki, uporządkowanie placów Szczepańskiego i Marjackiego, sprawę nieodpowiedniego pomieszczenia zbiorów, apeluje do prezydjum, aby na przyszłość zabroniło urządzania zmiennych wystaw dzieł nie należących do zbiorów Muzeum, zwraca uwagę na złe rozmieszczenie obrazów, proponuje zebranie wszystkich dzieł Wyspiańskiego w Muzeum Narodowem.

Następnie mowca wnosi, aby zakupy nowych dzieł nie odbywały się drogą prostych układów, lecz by sprawę taką rozstrzygała odpowiednia komisja, twierdzi dalej, że kwoty wydawane na pensje urzędników i służby w Muzeum są za wysokie w stosunku do dochodów, odnośnie do budowy nowego Muzeum przy ul. Wolskiej twierdzi referent, że parcele do tego celu przeznaczone są za duże i możnaby część jednej sprzedać. Pozatem Prezydjum powinno zwrócić się do Rządu z prośbą o wybitniejszą subwencję na budowę tegoż Muzeum. Porusza dalej sprawę budowy pracowni malarskich, aby ułatwić artystom pracę w odpowiednich warunkach, dalej ufundowanie nagrody malarskiej z funduszu przeznaczonego na pomoc dla artystów oraz skupywanie współczesnych dzieł sztuki.

Wkońcu stawia mowca następujący wniosek:

1) Rada miejska zwraca się do Prezydjum miasta z prośbą o interwencję u Rządu i w Dyrekcji Funduszu Kultury Narodowej, aby w przyszłości przy rozdzielaniu funduszów przeznaczonych na cele kulturalne uwzględniano potrzeby Krakowa w stosunku odpowiadającym stanowisku Krakowa w dorobku kultury narodowej.

2) W szczególności Rada miejska prosi Pana Prezydenta miasta o wyjednanie zapomogi w wysokości 200.000 zł. z funduszów ogólno-państwowych na przeprowadzenie gruntownego remontu kościołów św. Piotra i św. Andrzeja.

3) Prezydjum miasta zechce w najbliższym czasie rozpisać konkurs na projekt architektonicznej i roślinnej dekoracji Rynku głównego i postarać się o uporządkowanie Rynku w najbliższej przyszłości.

4) Rada miejska uważa, że uporządkowanie placów Szczepańskiego i Marjackiego wraz z postawieniem studzienki Wita Stwosza powinno być w tym roku przeprowadzone.

5) W tym roku powinien być przeprowadzony de-

finitywnie plan przebudowy wikarówki, tak, aby w roku przyszłym roboty te mogły być ukończone.

6) Rada miejska zwraca się do Prezydjum z prośbą o dołożenie usilnych starań, by w najbliższym czasie mogła być przeprowadzona nowa dekoracja krypty Zasłużonych na Skałce.

7) Rada miejska jest zdania, że plan urządzenia wodotrysku na pl. Teatralnym jest przedwczesny i że wstawiona w preliminarzu na ten cel kwota 5.000 zł. (poz. 168 a) powinna być użyta na koszta ustawienia w lesie Wolskim zabytkowego kościółka drewnianego z Komorowic.

8) Rada miejska jest zdania, że należy obmyśleć w jaki sposób możnaby przeprowadzić w najbliższym czasie sprzedaż budynków Muzeum Czapskich i Barącza i że uzyskane stąd kwoty należy przelać na fundusz budowy Muzeum, tudzież, że należy rozpocząć starania u Rządu o zapewnienie miastu wydatnej subwencji na budowę gmachu Muzeum.

Rm. Cybulski apeluje do Prezydjum w obronie muzyków, a specjalnie orkiestry symfonicznej, która ma za sobą chlubną kartę i prosi o przyjście im z pomocą.

Rm. Beaupre wnosi o podniesienie kwoty przeznaczonej na zakupno dzieł naszych artystów do wysokości kwoty zeszłorocznej tj. o Zł. 5.000, co w dużej mierze przyczyni się do poprawy doli biedujących dziś artystów. Następnie zwraca się do Prezydjum o przyspieszenie budowy Muzeum Narodowego.

W toku dalszej dyskusji Rm. Felsztyński postawił wniosek, aby sprawy dotyczące kultury i sztuki zreferowane przez Rm. Jarockiego podlegały jeszcze dalszej dyskusji i objaśnieniom.

Rm. Gottlieb apeluje do Prezydjum o nadanie miastu politury zewnętrznej przez poprawę wyglądu zewnętrznego placów i ulic.

Rm. Dr. Gertler zwraca się do Prezydjum o skrzętne przechowywanie wszystkich aktów, ksiąg protokołów instytucji humanitarnych, oświatowych i społecznych m. Krakowa, które mogą ginąć ze szkodą dla badacza kultury miasta Krakowa.

P. Wiceprezydent Dr. Duch w odpowiedzi na wnioski Rm. Jarockiego i Rm. Rutkowskiego podał, że wnioski przekaże do regulaminowego traktowania.

Następnie p. Wiceprezydent Ostrowski wyjaśnił, że sprawa uporządkowania Rynku głównego jest w Prezydjum kompletnie przygotowana, są plany i program, a w dziale V. wstawiona jest kwota Zł. 100.000, w której mieści się Zł. 6.000, za prace konkursowe dla architektów.

Co się tyczy uporządkowania pl. Szczepańskiego, nadmienia p. Wiceprezydent Ostrowski, że ze sprawą tą łączy się kwestja usunięcia targu, która napotyka na pewne trudności, projekt jednak jest już częściowo przygotowany. Odnośnie zaś do sprawy przeniesienia kościółka z Komorowic, to jest ona w projekcie, ale ze względu na wysokie koszta, nie da się teraz przeprowadzić.

W dalszym ciągu zabierali jeszcze głos Dyrektor Muzeum Kopera, poczem b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki podziękował wszystkim poprzednikom za tak żywe zainteresowanie sprawą kultury i sztuki i udzielił wyjaśnień poszczególnym referentom, poczem ponowił swój wniosek o przyjęcie Działu VII.

P. Wiceprezydent Dr. Duch poddał wniosek pod głosowanie, który Rada miasta uchwaliła.

Dział VIII. Zdrowie publiczne.

Rm. Dr. Korolewicz referuje szczegółowo dział VIII. i stawia wniosek i przyjęcie tegoż bez zmian.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Topolnicki, który stwierdza, że kwota wstawiona w budżecie na cele zdrowia publicznego jest znikomo mała. Przez przyłączenie do Krakowa całego szeregu gmin i Podgórza, które pod względem sanitarnym były bardzo zaniedbane, wzięła na siebie Gmina wielki obowiązek, któremu podołać nie może. Brak jest w nich kanalizacji, bruków, odpowiednich studzien itp., co powoduje różne epidemje, jakie co roku grasują w różnych dzielnicach Krakowa.

Z drugiej strony podnieść trzeba, że Gmina wystawiła szpital gruźliczy i epidemiczny, zakład infekcyjny, szereg ambulatorjów, z których korzysta najuboższa ludność, lecząc się z najrozmaitszych chorób. Odnośnie do domu podrzutków przy ul. Koletek, stwierdza Rm. Dr. Topolnicki brak odpowiednich pomieszczeń dla dzieci chorych zakaźnie, co powoduje wielką śmiertelność wśród tych dzieci. Konieczne jest nadbudowanie piętra, które za wszelką cenę należy jaknajprędzej wykonać.

Następnie krytykuje Rm. Dr. Topolnicki zamknięcie obecnie przez Gminę jednego pawilonu gruźliczego, co jest bardzo niepożądane ze względu na ciągły brak miejsc dla chorych na gruźlicę.

Wkońcu przedstawia Rm. Dr. Topolnicki następujące dezyderaty:

1) rozszerzyć ilość łóżek dla gruźliczo-chorych,

2) nadbudować piętro nad domem dla podrzutków przy ul. Koletek,

3) zwiększyć czystość ulic,

4) polepszyć stan sanitarny szkół ludowych,

5) otoczyć lepszym nadzorem studnie,

6) rozszerzyć opiekę sanitarną nad gminami przyłączonemi,

7) zwiększyć nadzór targowy,

8) otoczyć parki Dra Jordana i Krakowski większą opieką.

Rm. J. Steinberg zwrócił się do Fizykatu miejskiego z prośbą, aby przy okazji rewizji warsztatów rzemieślniczych postępował mniej rygorystycznie ze względu na dzisiejsze ciężkie położenie rzemieślników.

Rm. Zdebski wnosi, aby w § 61. p. b. zamiast: funkcjonarjusze niżsi, wyszczególnić ilość fachowych ogrodników, którzy umieszczeni są w tej pozycji.

Rm. Filek podnosi sprawę wysypiska śmieci na Dębnikach, które w lecie jest plagą mieszkańców ze względu na roje much i prosi o wydanie polecenia odnośnym organom, częstego skrapiania tego wysypiska wapnem niegaszonem, oraz proponuje wstawić kwotę Zł. 1.000, jako osobną pozycję na koszta z tem związane.

Z kolei zabiera głos p. Wiceprezydent Dr. Klimecki, który udziela wyjaśnień Rm. Dr. Topolnickiemu odnośnie do wydatków Gminy na zdrowie publiczne, domu podrzutków przy ul. Koletek, zamknięcie pawilonu gruźliczego itp., oraz Rm. Filekowi, poczem Rm. Dr. Korolewicz w odpowiedzi na zarzuty Rm. Dr. Topolnickiego co do fatalnego stanu ulic m. Krakowa, nadmiernego kurzu itp. twierdzi, że sytuacja nie jest tak tragiczna, pozatem co do reszty wniesionych dezyderatów oświadcza, że przekazane one zostaną na sekcję sanitarną.

Rm. Rutkowski postawił wreszcie wniosek, aby z kwoty Zł. 20.000, w Dz. VIII. rozdział E, § 80 wy-

specjalizować kwotę Zł. 5.000 jako subwencję dla Zarządu Okręgu Związku Strzeleckiego, jako tego, który na terenie Krakowa obejmuje swoją działalnością przysposobienie wojskowe.

Następnie p. Wiceprezydent Dr. Duch podaje Dział VIII. pod głosowanie, który Rada miasta jednogłośnie uchwaliła.

Dział IX. Opieka społeczna.

Referentka Rm. Kostrzewska stwierdza, że budżet tegoroczny został obcięty o 5%, jednak pozostające na utrzymaniu Gminy osoby nie ponoszą żadnej szkody. Oszczędności dotyczą działu żywności. Żłóbki dzienne mają duże znaczenie dla matek, które zmuszone są pracować poza domem, poradnie nie są dobrze rozmieszczone, a pomoc dla dzieci jest bardzo szczupła. Dotkliwie daje się odczuwać brak bursy dla dziewcząt. Walka z włóczęgostwem nie ma żadnego pokrycia w budżecie. Braki te dałyby się usunąć przez zdobycie większej kwoty, zwraca się więc do Prezydjum o wzięcie tej sprawy pod uwagę i nakreślenie planu, tak, aby na przyszły rok znalazł on urzeczywistnienie.

Wkońcu stawia Rm. Kostrzewska wniosek o przyjęcie Działu IX. wedle przedłożonego projektu.

Nad powyższą sprawą wywiązuje się dyskusja, w której głos zabiera Rm. Bobrowska i wnosi o wyodrębnienie sprawy opieki nad dzieckiem, która wymaga osobnego traktowania i w tym celu przedkłada następujący wniosek do uchwały:

1) Wyodrębnia się pod względem osobowym i rzeczowym w łonie Wydziału VI. Magistratu referat „opieki nad dzieckiem i młodzieżą" w ten sposób, iż winien on być poruczony specjalnemu referentowi wyznaczonemu przez P. Prezydenta miasta na wniosek Sekcji VI. R. m. oraz, że z obecnego rozkładu czynności Wydziału VI. wyłącza się z zakresu spraw opieki nad dzieckiem sprawy ochrony macierzyństwa z przydzieleniem ich do działu ochrony kobiet oraz sprawy ochrony fizycznego rozwoju młodzieży z przydzieleniem ich do Miejskiego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego a włącza się współdziałanie z Sądami dla nieletnich wedle rozdz. 2 ks. IX. pkp.

2). Tworzy się w łonie Sekcji VI. stałą komisję radziecką dla spraw opieki nad dzieckiem jako stale obradujący organ w zakresie spraw poruczonych powyższemu referatowi.

Wkońcu prosi Rm. Bobrowska o wzięcie pod uwagę Zakładu Brata Alberta, gdzie niema jeszcze światła elektrycznego.

Rm. Przybylska wnosi, aby z dochodów Kasy Oszczędności preliminować jakąś kwotę na budowę bursy dla dziewcząt. Dalej proponuje, aby zamiast wsparć doraźnych, zrobić wsparcia stałe, a półkolonje w całości przerzucić na Gminę.

Rm. Dr. Korolewicz mówi o poradni dla matek przy ulicy Radziwiłłowskiej, która bardzo dobrze się rozwija i prosi o powiększenie subwencji w § 86 b. o Zł. 500, które należy pokryć z pozycji § 84 a zmniejszając ją ze Zł. 2.000, na Zł. 1.500.

Rm. Widliński porusza sprawę umieszczenia inwalidów wojennych w Miejskich Zakładach przemysłowych, które wcale dotychczas inwalidów nie zatrudniają i zwraca się z apelem do Pana Prezydenta m. Beliny-Prażmowskiego z prośbą o wydanie odnośnych poleceń dyrektorom tychże zakładów.

Następnie Rm. Dr. Langrod, który porusza sprawę uregulowania stosunku Gminy do Zakładu Wychowawczego dla chłopców, stawia następujący wniosek:

Rada miasta uchwalić raczy:

Ze względu na konieczność poddania rewizji prawnego stosunku Gminy m. Krakowa do M. Zakładu Wychowawczego dla chłopców, pozostającego pod zarządem Zgromadzenia Braci III. Zakonu św. Franciszka, posługującym ubogim, a w szczególności takiego ujęcia tego stosunku, aby Zakład otrzymał osobowość prawną, a Gmina uchroniona została przed ewentualnością ponoszenia wydatków na ten Zakład, nieprzewidzianych budżetem, wzywa się Prezydjum miasta, by sprawę tę przedstawiło połączonym Sekcjom III. i VI. Rady m. celem opracowania stosownego wniosku na pełną Radę miejską.

Rm. Broczyner popiera wywody Rm. Widlińskiego i twierdzi, że Kraków, który tak gorąco żegnał odjeżdżających na front żołnierzy, dziś o nich jako o inwalidach nie pamięta i pozwala im na cierpienie skrajnej nędzy, wobec tego apeluje do Prezydenta miasta o wszczęcie odpowiednich kroków, gdyż Kraków piwinien na ten cel złożyć jakąś ofiarę.

P. Wiceprezydent Dr. Klimecki odpowiada na apel inwalidów wojennych i przyznaje, że naród powinien pamiętać o tych, którzy dali ze siebie wszystko co dać mogli, a dziś przeżywać jeszcze muszą gorycz zapomnienia i przyrzeka, że Prezydjum rozpatrzy tą sprawę przychylnie.

Rm. Dr. Steinberg popiera wniosek Rm. Bobrowskiej odnośnie do wydzielenia działu opieki nad dzieckiem, który to dział jest bardzo ważny i celowy i stawia imieniem grupy społecznej następujące postulaty:

1) Rada miasta zwraca się do Prezydjum m. z prośbą o poczynienie kroków celem jaknajszybszego wybudowania w Krakowie Domu poprawczego i pracy przymusowej dla zwalczania plagi b. rozpowszechnionego włóczęgostwa i żebractwa w Krakowie. Rada m. wzywa członków swoich delegowanych do Wydziału Międzykomunalnego Związku Opieki Społecznej Województwa, by zrealizowanie tej myśli przez ten Związek całą siłą popierali i urgowali nie naruszając innych ważnych zadań tego Związku.

2) Rada m. zwraca się do Prezydjum m. z wnioskiem i prośbą o jaknajspieszniejsze zrealizowanie:

a) nadbudowy Żłóbka dla dzieci chrześcijańskich,

b) wybudowanie Żłóbka dla dzieci żydowskich ze względu na konieczną potrzebę rozszerzenia. względnie zrealizowania tych instytucji społecznych.

Na powyższe wywody udzieliła Referentka Kostrzewska kilku wyjaśnień, godząc się na wniosek Rm. Dra Korolewicza o powiększenie subwencji na poradnię dla matek ciężarnych przy ul. Radziwiłłowskiej, poczem p. Wiceprez. Dr. Duch poddał pod głosowanie Dział IX. z poprawką Rm. Dra Korolewicza, który Rada m. uchwaliła.

Zgłoszone przez Rm. Bobrowską, Langroda i Steinberga wnioski odesłał p. Wiceprez. do regulaminowego traktowania.

Następne działy, a to X, XI, XIII przyjęła Rada miasta en bloc.

Dochody zwyczajne.

Dział I., II., III., IV., V.

P. Prezydent zawiadamia, że wpłynął wniosek o uchwalenie działu I, II, III, IV i V bez referatu i bez dyskusji, wobec czego poddaje te działy pod głosowanie. Rada m. działy te en bloc uchwala.

Dział VI.

przyjęła Rada miejska z poprawką w § 40 a, mianowicie wstawioną kwotę Zł. 430.000·— zmniejszono do wysokości dotychczasowej tj. na 420.000·— z tem, że różnica Zł. 10.000·— pokryta będzie w dziale VIII.

Dział VII.

przyjęto bez referatu i bez dyskusji.

Dział VIII.

przyjęto z poprawką pozostającą w związku z Dz. VI., a to powiększono kwotę podaną w § 47 Zł. 1,050.000·— na Zł. 1,060.000·—.

Dział IX., X., XI.

Działy te przyjęła Rada m. en bloc.

Wydatki i dochody nadzwyczajne.

Odnośnie do działu Wydatki nadzwyczajne i Dochody nadzwyczajne zawiadomił p. Wiceprez. Dr. Duch, że zgłoszono wniosek o przyjęcie tych działów bez referatów i bez dyskusji, wobec tego poddaje te działy pod głosowanie.

Rada miasta działy te uchwaliła.

Zakłady miejskie.

Dział następny obejmujący przedsiębiorstwa komunalne, jak Wodociąg, Gazownię, Elektrownię, Rzeźnię miejską, M. Zakłady Ceramiczne, M. Skład węgla i drzewa, M. Składy towarowe, Zakład Czyszczenia miasta i t. p. uchwaliła Rada miasta en bloc.

Następnie zabrał głos Dyr. Krzyżanowski, który przedłożył Radzie m. następujące wnioski:

1) Zatwierdza się przedłożone budżety: administracyjny, przedsiębiorstw komunalnych oraz szpitali i zakładów opiekuńczych;

2) opodatkowani w mieście Krakowie uiszczać będą podatki i opłaty wyszczególnione w odpowiednich działach dochodów zwyczajnych;

3) Gmina miasta Krakowa pobierać będzie w roku 1932/33 stałą opłatę wodociągową w wysokości 5% czynszu podstawowego, ustalonego dla wymiaru podatku od nieruchomości;

4) upoważnia się Prezydenta miasta do przenoszenia kredytów zamieszczonych w budżecie (virement) w granicach jednego i tego samego paragrafu (z pozycji na pozycję) w zakresie wydatków rzeczowych, które Rada m. uchwaliła.

W końcu p. Wiceprez. Dr. Duch stwierdził przyjęcie całego budżetu, dziękując pp. Referentom za wydatną pracę w komisjach i posiedzeniach plenarnych. Dyskusja nad budżetem stała, zdaniem p. Wiceprezydenta, na bardzo wysokim poziomie i przyczyniła się do wyjaśnienia całego szeregu spraw, a postawione wnioski załatwione zostaną w drodze bądźto regulaminowego traktowania, bądź też przez samo Prezydjum. Następnie podziękował Pan Prezydent wszystkim Referentom budżetowym, Naczelnikom Wydziałów, Dyr. Krzyżanowskiemu za wytrwałą pracę dla dobra Gminy.

Na tem posiedzenie budżetowe zakończono.

Sprawozdania z posiedzenia Sekcyj i Komisyj Tymcz. Rady Miejskiej.

Dnia 7 marca 1932 odbyło się pod przewodnictwem Radcy miejskiego Dr. Jarszyńskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Ostrowskiego **posiedzenie Sekcji VII.,** na którem uchwalono oddanie dostawy zaprzęgów konnych dla robót w Zakładzie czyszczenia miasta spółce Jan Kopta i Ch. Scheinowitz.

—

Dnia 7 marca 1932 odbyło się pod przewodnictwem Radcy miejskiego P. Inż. Wierzchowskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Ostrowskiego **posiedzenie Komisji dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej,** na którem uchwalono:

1) zakupić do samochodów-automatów do kropienia i zamiatania ulic 42 sztuk opon i 42 sztuk dętek, u firmy „Elibor" Spółka Akcyjna w Krakowie po 28 sztuk opon i dętek, zaś u firmy Jacques Hauvette Warszawa po 14 sztuk opon i dętek, razem za łączną kwotę zł. 13.342;

2) oddać w dostawę firmie „Stalownia Woźniak" S. A. w Sosnowcu wykonanie 28 sztuk bębnów trybowych i 28 sztuk trybów atakujących do samochodów ciężarowych za łączną kwotę zł. 6.818;

3) oddać w przedsiębiorstwo dostawę zaprzęgów dla Zakładu czyszczenia miasta do robót związanych z czyszczeniem dołów kloacznych i kanałów, na okres od 27 lutego 1932 do 31 marca 1933 spółce Jan Kopta i Ch. Scheinowitz w Krakowie;

4) przyjąć projekty budżetów Miejskiej Straży pożarnej i Zakładu czyszczenia miasta na okres budżetowy 1932/1933.

—

Dnia 8 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta P. Ostrowskiego **posiedzenie Komisji dla popierania rozwoju miasta,** na którem jednomyślnie wybrano przewodniczącym Komisji Rm. Posła Marjana Dąbrowskiego. Zastępcą przewodniczącego wybrano Rm. Prof. Władysława Jarockiego.

Po ukonstytuowaniu się Komisji przyjęto sprawozdanie z dotychczasowej działalności Biura Propagandy, utworzonego przy Miejskiem Muzeum Przemysłowem. Następnie przyjęto regulamin tymczasowy dla Komisji. Według powyższego regulaminu do Komisji należy: obrona praw Krakowa, popieranie rozwoju miasta w każdej dziedzinie, opieka nad zabytkowym charakterem

miasta, piecza nad należytym wyglądem Krakowa pod względem porządkowym, turystyka i propaganda. W sprawach należących do zakresu działania Gminy Komisja udziela swej opinji na życzenie Prezydenta miasta, bądź z własnej inicjatywy przedstawia wnioski Prezydentowi miasta. W innych sprawach o charakterze publicznym, należącym do zakresu działania władz państwowych Komisja za pośrednictwem Prezydenta miasta przedkłada właściwym czynnikom swe wnioski w formie memorjału. W sprawach należących do instytucyj prywatnych bądź poszczególnych osób, działa w formie interwencji. W odniesieniu do instytucyj społecznych, pracujących na terenie Krakowa, Komisja działa porozumiewawczo.

Dla spraw obrony praw Krakowa Komisja wybrała stały podkomitet, złożony z pięciu członków: Rm. Dra Jarszyńskiego, Prof. Kumanieckiego, Dra Langroda Jerzego, Dra Merza Ludwika i Dra Radzyńskiego.

W dalszym ciągu Komisja wybrała Komitet dla obchodu w roku 1933, 400-letniej rocznicy śmierci Wita Stwosza, oraz przyjęła do wiadomości sprawozdanie z dotychczasowych prac Wojewódzkiego Komitetu dla wystawy przemysłowo-rolniczej w Krakowie w roku przyszłym i sprawozdanie Magistratu o rezerwacie na Rynku krakowskim.

W końcu dokonano wyboru specjalnego Komitetu obchodowego dla uczczenia pamięci genjalnego artysty poety i dramaturga śp. Stanisława Wyspiańskiego w 25-tą rocznicę Jego śmierci, która przypada w listopadzie br. W skład Komitetu weszli:

Z łona Rady miejskiej: Dr. Beaupré Antoni, Dąbrowski Marjan, Felsztyński Stefan, Dr. Flach Józef, Gottlieb Zygmunt, Jarocki Władysław, Dr. Kudliński Tadeusz, b. Minister Prof. Dr. Kumaniecki Kazimierz, Prof. Dr. Nowak Juljan, Prof. Pochmarski Bolesław, Pronaszko Zbigniew, Schroeder Artur, Dr. Załuski Kazimierz.

Z poza Rady miejskiej: Prof. Ignacy Pieńkowski i Dyrektor Szkoły przemysłu artystycznego Wiesław Zarzycki, oraz Dyrekcje Archiwum Aktów Dawnych, Muzeum Narodowego i Teatru miejskiego.

Komisja jednomyślnie uchwaliła uprosić Prof. Dra Juljana Nowaka o objęcie przewodnictwa powyższego Komitetu.

Komitet w powyższym składzie ma w najbliższym czasie ustalić program uroczystego obchodu, oraz trwałego uczczenia pamięci Zmarłego Poety.

Dnia 8 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Radcy m. Inż. Drobniaka w obecności Wiceprez. m. Dra Landaua **posiedzenie Sekcji I. Rady miejskiej,** na którem uchwalono nabyć grunt w Dz. XV. od Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, z jednoczesnem odstąpieniem temuż Zakładowi gruntu w Dz. XII. Oba grunty przeznaczone będą na budowę domów mieszkalnych.

Następnie Sekcja rozpatrywała sprawę otwarcia ulic na gruntach gminnych i prywatnych, za Akademją Górniczą między ulicą Reymonta a ulicą Czarnowiejską.

Dnia 12 marca 1932 odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta miasta Beliny-Prażmowskiego **posiedzenie Sekcji prawniczej z Komisją teatralną,** na którem uchwalono wnioski na Radę miejską w sprawie nowego regulaminu dla Teatru miejskiego im. Juljusza Słowackiego na sezon 1931/32.

Dnia 12 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Min. Kumanieckiego **posiedzenie Komisji teatralnej,** na którem jednomyślnie uchwalono złożyć gratulacje Karolowi Hubertowi Rostworowskiemu, b. długoletniemu zasłużonemu członkowi Komisji teatralnej, z okazji odznaczenia go państwową nagrodą literacką. Następnie przyjęto sprawozdanie artystyczne Rm. Dr. Flacha, oraz sprawozdanie administracyjne Rm. Dra Kudlińskiego z działalności Teatru miejskiego za ostatni okres dzierżawy Teatru.

Dnia 21 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Radcy m. Senatora Inż. Karola Rollego i w obecności Wiceprezydenta m. Witołda Ostrowskiego **posiedzenie Komisji drogowo-kanałowej Rady m.,** na którem zatwierdzono:

a) koszty wykonawcze szeregu połączeń kanałowych, dojazdu do znajdującej się w budowie Bibljoteki Jagiellońskiej, chodników w ul. Tad. Kościuszki i na narożniku Al. Krasińskiego, ul. Sienkiewicza, Grzegórzeckiej, oraz koszty wykonawcze robót drogowych po Zakładach miejskich;

b) wysokość dotychczasowych kosztów projektu regulacji Białuchy oraz projekt obustronnych kolektorów wzdłuż Białuchy;

c) oferty na dostawę zaprzęgów do robót drogowych i kanałowych na rok 1932/33, szutru dla naprawy ul. Niepołomskiej oraz kostek drewnianych dla naprawy nawierzchni mostu dębnickiego na Wiśle;

d) przyjęła nowe ceny Kamieniołomów Miast Małopolskich na materjały kamienne na czas do końca kwietnia 1932 roku.

Dnia 23 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Rm. Dr. J. Topolnickiego i w obecności P. Wiceprezydenta miasta Dr. K. Ducha, **posiedzenie Komisji dla spraw wodociągowych,** na którem uchwalono wniosek na Radę miasta w sprawie pobierania kaucji na zabezpieczenie wartości wodomierza i należytości za wodę od konsumentów, wody przemysłowej i konsumentów zamieszkałych poza granicami miasta Krakowa, oraz zatwierdziło oferty na dostawę wodomierzy i materjałów i przyznano szereg ulg w opłatach należytości wodociągowych.

Dnia 31 marca 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Rm. inż. Drobniaka i w obecności Wiceprez. m. Dra Landaua **posiedzenie Sekcji I. Rady m.,** na którem zatwierdzono oferty na dostawę materjałów sukiennych, przyborów piśmiennych oraz przyborów gospodarczych dla Ekonomatu miejsk na rok budżetowy 1932/33.

Następnie uchwalono sprzedaż dwóch parcel gminnych przy ul. Słonecznej pod budowę will, oraz nabycie

gruntu na cele urządzenia ulicy bocznej, od ul. Prądnickiej w Dz. XVII.

Wkońcu Sekcja zezwoliła na wykreślenie ciężarów hipot. z realności będących własnością Związku młodzieży rękodz. i przemysł. w Krakowie i realn. im. ks. Siemaszki.

—

RUCH SŁUŻBOWY.

Zwolnieni:

Inż. Staszczyk Stanisław, kontr. urzędnik techn. Wodociągu miejskiego, 31/I. 1932.

Pedenkowska Michalina, pomocnica kanc. Mgtu, 31/I. 1932.

Redko Eugenjusz, pomocniczy referent Magistratu, 31/I. 1932.

Ostolski Bolesław, pomocnik kanc. Mgtu, 31/I. 1932.

Szczyrkowska Helena, pomocnica kanc. M. Urzędu Poboru Opłat, 31/I. 1932.

Bogatyński Emil, pomocnik kanc. Mgtu, 31/III. 1932.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Missona Franciszek, inspektor M. Urzędu Poboru Opłat, 1/I. 1932.

Lachowicz Adam, komisarz Mgtu, 1/I. 1932.

Dębski Maciej, pomocnik Zakładu Czyszczenia Miasta, 1/I. 1932.

Szymański Edward, adjunkt kanc. Mgtu, 1/II. 1932.

Miecik Tomasz, niższy pracownik Elektrowni m. 1/II. 1932.

Łempicki Stefan, radca Miejskiej Izby Obrachunkowej, 1/III. 1932.

Wójtowicz Franciszek, pomocnik Zakładu Czyszczenia Miasta, 1/III. 1932.

Per Franciszek, niższy pracownik Mgtu, 1/III. 1932.

Głowacki Józef, niższy prac. Wodoc. m.. 1/III. 1932.

Emerytury wdowie:

Kowalska Katarzyna, wdowa po niższym pracowniku Wodociągu m., 1/I. 1932.

Krupińska Magdalena, wdowa po dróżniku miejskim, 1/I. 1932.

Gorecka Walerja, wdowa po emeryt. st. radcy Budownictwa m., 1/II. 1932.

Jagusztynowana Marja, wdowa po dozorcy Zakładu Czyszczenia Miasta, 1/II. 1932.

Zabdyrowa Rozalja, wdowa po niższym pracowniku Mgtu, 1/II. 1932.

Nominacje:

Baran Antoni, prow. strażak Miejskiej Straży Pożarnej, 15/I. 1932.

Pyszyński Eugenjusz, prow. szofer Miejskiej Straży Pożarnej, 5/II. 1932.

Zmarli:

Kwadrans Michał, emeryt. robotnik Zakładu Czyszczenia Miasta, 4/I. 1932.

Zabdyr Józef, emeryt. niższy pracownik miejski, 23/I. 1932.

Jagusztyn Jan, dozorca Zakładu Czyszczenia Miasta, 28/I. 1932.

Gorecki Konrad, emeryt. st. radca Budownictwa m., 31/I. 1932.

Dach Paweł Włodzimierz, emeryt. komisarz Mgtu, 12/III. 1932.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w styczniu 1932 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom trzechpiętrowy przy ul. Konarskiego L. or. 21 a. L. sp. 310/XV., nabyli po połowie Dr. Alojzy i Zofja Szczepańscy od Michała i Anny Rucińskich za cenę 17.100 dolarów.

2. Grunt lwh. 158/XIII. przy ul. Piastowskiej, nabyła Franciszka Włodarska od Magdaleny Kozyry za cenę 2.500 złotych.

3. Dom parterowy przy ul. Grzegórzeckiej L. or. 117. L. sp. 148/XX., nabył Kazimierz Chabowski od Stefana Chabowskiego za cenę 10.000 złotych.

4. Grunt lwh. 251/XVIII. przy ul. Żmujdzkiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 107/XVIII., nabyli po połowie Leopold i Janina Gernandowie od Dr. Włodzimirza Nowosielskiego za cenę 4.000 złotych.

5. Grunt lwh. 252/XVIII. przy ul. Żmujdzkiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 107/XVIII., nabyli po połowie Jan i Anna Ożanowie od Dr. Włodzimierza Nowosielskiego za cenę 5.350 zł.

6. Grunt lwh. 293/XII. przy ul. Syrokomli, nabyli po połowie Władysław i Franciszka Kotapkowie od Tadeusza Schantrocha za cenę 2.300 dolarów.

7. Dom dwupiętrowy przy ul. Studenckiej L. or. 21. L. sp. 180/IV., nabyli po połowie Leon i Kazimiera Skarżeńscy od Wilhelminy z Kleskich Leowej za cenę 17.000 dolarów.

8. Grunt lwh. 644/VIII. przy ul. Rzeszowskiej, nabył Majer Pomeranz od Abrahama Samuela 2 im. i Chaji Rottnerów za cenę 6.500 dolarów.

9. Dom jednopiętrowy przy ul. Towarowej L. or. 5. L. sp. 209/XVII., nabył Adolf Wieladek od Stanisława Strączka za cenę 40.000 złotych.

10. Grunt lwh. 77/XVII. obok ul. Mazowieckiej, nabyła Stefanja Stobierska od Michała Marchewczyka za cenę 3.000 złotych.

11. Część ($^{2}/_{4}$) domu jednopiętrowego przy ulicy Józefa L. or. 21. L. sp. 276/VIII., nabył Hirsch Wiener od Samuela Wienera za cenę 200 dolarów.

12. Grunt lwh. 401/XVII. obok ul. Towarowej, nabyła Marja z Bieniewskich Dasiewska od Firmy „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“ S. A. w Warszawie za cenę 1.800 dolarów.

13. Część ($^{1}/_{2}$) domu dwupiętrowego przy ulicy Wielopole L. or. 8. L. sp. 88/VI., nabyła Elżbieta Nowosielska od Dr. Bolesława Bielińskiego za cenę 5.000 dolarów.

14. Dom trzechpiętrowy przy ul. Wielopole L. or. 26. L. sp. 387/VI., nabył Dr. Stanisław Boczar od Antoniego i Marji Czubryńskich za cenę 19.800 dolarów.

15. Grunt lwh. 848/XXI. obok ul. Koszykarskiej, nabyli po połowie Stanisław i Julja Manieccy od Wiktora i Marty Kołodziejów za cenę 3.500 złotych.

16. Dom parterowy (składnica nafty) przy ulicy Podskale na realności lwh. 419/XXII., nabyli po (1/3) Norbert Margulies, Herman Hirsch i Wolf Lapides od Antoniny Schapiry, Pawła, Betti, Maurycego, Józefa, Anny i Pauliny Aleksandrowiczów za cenę 860 dolarów.

17. Grunt lwh. 1742/XXI., przy ul. Niwy, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1303 XXI., nabył Franciszek Glier od Franciszka i Kazimiery Pawłowskich za cenę 6.074 złotych.

18. Grunt lwh. 1743/XXI. przy ul. Niwy, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1464/XXI., nabył Józef Rykaia od nieobjętej masy spadkowej po śp. Aleksandrze hr. Skrzyńskim za cenę 3.453 zł.

19. Grunt lwh. 1744/XXI. przy ul. Niwy, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1464/XXI., nabył Józef Lubecki od nieobjętej masy spadkowej po śp. Aleksandrze hr. Skrzyńskim za cenę 3.486 złotych.

20. Grunt lwh. 1745/XXI. przy ulicy Niwy, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1464/XXI., nabyli po połowie Stanisław i Zofja Gądkowie od nieobjętej masy spadkowej po śp. Aleksandrze hr. Skrzyńskim za cenę 3.000 złotych.

21. Grunt lwh. 1746/XXI. przy ulicy Niwy, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1464/XXI., nabył Stefan Greczek od nieobjętej masy spadkowej po śp. Aleksandrze hr. Skrzyńskim za cenę 2.627 złotych.

22. Dom parterowy przy ul. Rękawka L. or. 20. L. sp. 162/XXII., nabyła Anna Drożdżowa od Manesa Rubinsteina, Abrahama i Chaji Fischmanów za cenę 15.548 złotych.

23. Grunt lwh. 1164/XXII. przy ul. Zabłocie, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 653/XXII. i lwh. 602/XXII., nabyła firma Parowa Fabryka Papy Dachowej i Płyt Izolacyjnych, Zakłady chemiczno-przemysłowe i Skład Materjałów Budowlanych, Jan Godzicki i Ska w Krakowie od Inż. Władysława i Janiny Kucharskich za cenę 7.400 dolarów.

24. Dom dwupiętrowy przy ul. Janowa Wola L. or. 16. L. sp. 440/XXII., nabyli po połowie Jan i Franciszka Stańczakowie od Ludwiki Dzięgel za cenę 9.000 dolarów.

25. Grunt lwh. 1747/XXI. obok ul. Płaszowskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1719/XXI., nabył Henryk Berghausen od Natalji Piotrowskiej za cenę 3.000 złotych.

26. Część (13/672) domu parterowego przy ulicy Gromadzkiej L. or. 29. L. sp. 24/XXI., nabyła Marja Spiradek od Tadeusza Spiradka za cenę 500 złotych.

27. Część (3/216) gruntu lwh. 1038/XXI. przy ul. Gromadzkiej, nabyła Marja Spiradek od Józefa Spiradka za cenę 500 złotych.

28. Część (1/4) domu dwupiętrowego przy ulicy Topolowej L. or. 27. L. sp. 139/VI., oraz gruntu lwh. 94/VI. przy tejże ulicy nabyła Marja 1° Rączkowa 2° Tuchlinowicz od Anny Matus za cenę 12.300 złotych.

29. Grunt lwh. 473/XVII. obok ul. Mazowieckiej, nabyli po połowie Samuel i Regina Haubenstockowie od Samuela Mehla i Osera Hirta za cenę 2.950 dolarów.

30. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak L. or. 57. L. sp. 183/V., nabył Stefan Bojarski od Róży z hr. Branickich hr. Tarnowskiej za cenę 80.000 złotych.

II. Przez inne kontrakty.

1. Grunt lwh. 253/XVIII. przy ul. Żmujdzkiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 103/XVIII. i 107/XVIII., wartości 3.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Marja Nowosielska od Dr. Włodzimierza Nowosielskiego.

2. Grunt lwh. 254/XVIII. obok Aleji Królewskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 56/XVIII., wartości 32.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Róża z Żeglikowskich Morawska od Teofila Żeglikowskiego.

3. Część (1/2) domu parterowego przy ul. Dworskiej L. or. 20. L. sp. 3/X., wartości 5.000 zł., nabył w drodze darowizny Karol Pawlik od Joanny Pawlikowej.

4. Część (1/4) domu dwupiętrowego przy ulicy Sobieskiego L. or. 3. L. sp. 327/IV., wartości 26.000 zł., nabyła w drodze darowizny Janina Marja 2 im. Kopecka od Idy Kopeckiej.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Część (1/2) domu dwupiętrowego przy ulicy Karmelickiej L. or. 46. L. sp. 52/IV., wartości 70.000 złotych, nabyła Irena Targowska w spadku po śp. Franciszku Targowskim.

2. Część (1/8) domu jednopiętrowego przy ulicy Brodzińskiego L. or. 1. L. sp. 292/XXII., wartości 8.992 złotych, nabył małoletni Adam Lichtig w spadku po błp. Dr. Karolu Lichtigu.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w lutym 1932 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom dwupiętrowy przy ul. Dajwór L. or. 25. L. sp. 454/VIII., nabyli po połowie Izaak i Szaja Stöger od Samuela i Reginy Haubenstocków za cenę 13.900 dolarów.

2. Dom parterowy przy ul. Kazimierza Wielkiego L. or. 20. L. sp. 43/XV., nabyli po połowie Stanisław i Bronisław Jaźwieccy od Katarzyny Bober za cenę 8.850 złotych.

3. Dom jednopiętrowy przy ul. Zagrody L. or. 3. L. sp. 266/XI., nabyli po połowie Józef i Stanisława Sadkowscy od Józefy Baumowej i Stanisławy z Baumów Wojtygowej za cenę 4.500 dolarów.

4. Dom parterowy przy ul. Hetmana Żółkiewskiego L. or. 6. L. sp. 144/XIX., nabyła Kajla Barmherzig od Kalmana i Franciszki Elsnerów za cenę 1.700 dolarów.

5. Dom parterowy przy ul. Kmiecej L. or. 2. L. sp. 191/XVII., nabyła Marja Padechowicz od Piotra Nowakowskiego, Kaspra i Julji Zbrojów za cenę 37.500 złotych.

6. Grunt lwh. 676/VIII. przy ul. Starowiślnej, nabył

Maurycy Hochwald od Fryderyka Weingrüna za cenę 2.300 dolarów.

7. Dom jednopiętrowy przy ul. Henryka Sienkiewicza L. or. 27. L. sp. 249/XV., nabyli Zdzisław i Eleonora Krudzielscy od Edmunda Zieleniewskiego za cenę 119.875 złotych.

8. Dom jednopiętrowy przy ul. Lubelskiej L. or. 3. L. sp. 252 XVII., nabył Aleksander Kalisz od Dra Józefa Guzikowskiego za cenę 6.000 dolarów.

9. Dom jednopiętrowy przy ul. Duchackiej L. or. 13. L. sp. 88/XVIII., nabyli po połowie Dr. Helena i Stefan Sokołowscy od Jana i Anny Ożanów za cenę 30.000 zł.

10. Dom trzechpiętrowy przy ul. Miodowej L. or. 7. L. sp. 140 VIII., nabyli po połowie Feliks i Marcjanna Skołyszewscy od Pepi, Chaima, Izraela i Markusu Propperów za cenę 16.250 dolarów.

11. Dom dwupiętrowy przy ul. Topolowej L. or. 48. L. sp. 351/VI., nabyła Stanisława z Gostwickich Jaroszowa od Marji i Zofji Wojewódzkich za cenę 11.400 dolarów.

12. Część (2/6) domu dwupiętrowego przy ulicy Loretańskiej L. or. 8. L. sp. 234/IV., nabyła Marja Batkowa od Stanisława i Kazimierza Kozików za cenę 1.700 dolarów.

13. Dom parterowy przy ul. Duchackiej L. or. 22. L. sp. 136/XVIII., nabyli po połowie Antoni i Katarzyna Babicz od Adeli Kubasowej za cenę 31.000 złotych.

14. Część (2/4) domu parterowego przz ul. Juljusza Lea L. or. 68. L. sp. 94/XVI., nabyła Urszula Pawlikowa od Michała i Marji Ryszków za cenę 3.000 złotych.

15. Dom jednopiętrowy przy ulicy Krasickiego L. or. 3. L. sp. 577 XXII., nabyła Cecylja Brodinger od Henryka Stiela za cenę 6.000 dolarów.

16. Część (1/2) domu jednopiętrowego przy ulicy Krakusa L. or. 3. L. sp. 290/XXII., nabył Majer Hirschfeld od Estery z Hirschfeldów Pillerowej za cenę 2.000 dolarów.

17. Grunt lwh. 1166/XXII. przy ul. Łagiewnickiej wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1115 XXII., nabył Prof. Tomasz Lulek od Polskiego Towarzystwa Handlowego Ska akcyjna w Krakowie za cenę 2.100 dolarów.

18. Grunt lwh. 1165/XXII. przy ul. Łagiewnickiej wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1115/XXII., nabył Bolesław Huczek od Polskiego Towarzystwa Handlowego Ska akcyjna w Krakowie za cenę 750 dolarów.

19. Część (1/2) gruntu lwh. 1131/XXII. przy ulicy Rydlówka nabyła Stanisława Piekarska od Weroniki Jelonek za cenę 2.000 złotych.

20. Dom jednopiętrowy przy ul. Zielnej-Bocznej L. or. 8. L. sp. 203/X., nabyla Antonina Jelonkowa od Antoniego Bielca za cenę 55.000 złotych.

21. Część (2/10) domu dwupiętrowego przy ulicy Józefińskiej L. or. 31. L. sp. 237/XXII., nabyła Zofja z Marjewskich Padlewska od Marji z Marjewskich Miziewiczowej za cenę 11.000 złotych.

22. Części, (1/2) domu parterowego przy ul. Miedzianej L. or. 40. L. sp. 192/XX., oraz gruntu lwh. 519/XX. przy tejże ulicy nabył Jan Wójcik od Józefa Wielgosza za cenę 4.000 złotych.

23. Grunt lwh. 157/XVI. obok ul. Juljusza Lea nabyli po połowie Franciszek i Marja Tarmińscy od Katarzyny i Zygmunta Raźnych, Magdaleny Kopeć, Leonardy Nowowiejskiej, Antoniny Saniternik i Zofji Melaniuk za cenę 4.000 złotych.

24. Część (4/10) gruntu lwh. 121/XXII. obok ulicy Kalwaryjskiej nabyła Zofja Glassner od Alfreda Reinera za cenę 500 złotych.

25. Grunt lwh. 248/XVIII. obok Aleji 29-go Listopada nabył Jakób Rosenstein recte Immerglück od Arona i Jakóba Landesdorferów i Anny Flank za cenę 1.339 dolarów.

26. Część (1/2) gruntu lwh. 1299/XXI. obok ulicy Płaszowskiej nabyła Magdalena Górkowa od Biszko Lippermanna za cenę 80.000 złotych.

27. Grunt lwh. 1167/XXII. przy ul. Łagiewnickiej wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1113/XXII., nabyli po połowie Wojciech i Magdalena Iżykowie od Polskiego Towarzystwa Handlowego Ska akcyjna w Krakowie za cenę 536 dolarów.

28. Grunt lwh. 1168/XXII. przy ul. Łagiewnickiej wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 1115/XXII., nabyli po połowie Piotr i Julja Jachowie od Polskiego Towarzystwa Handlowego Ska akcyjna w Krakowie za cenę 566 dolarów.

29. Grunt lwh. 1169/XXII. przy Aleji Skrzyneckiego wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 781 i 568 XXII., nabył Fundusz emerytalny pracowników Miejskiej Koleji Elektrycznej w Krakowie od Gminy stoł. król. miasta Krakowa za cenę 8.560 złotych.

II. Przez inne kontrakty.

1. Grunt lwh. 572/XV. obok ul. Kazimierza Wielkiego wartości 2.050 złotych, nabył tytułem darowizny Michał Jaźwiecki od Katarzyny Boberowej.

2. Grunt lwh. 632/XVI. obok ul. Kazimierza Wielkiego wartości 3.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Klara Malborczyk od Maksymiljana Malborczyka.

3. Część (4/8) domu parterowego przy ul. Czarnowiejskiej L. or. 61. L. sp. 63/XIV. wartości 6.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Marja Janicka od Katarzyny Pieniążkowej.

4. Części, (1/2) domu jednopiętroweao przy ulicy Płaszowskiej L. or. 61. L. sp. 215/XXI., oraz gruntu lwh. 1340/XXI. wartości 19.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Anna Górkówna od Jana Górki.

5. Grunt lwh. 1771/XXI. obok ul. Płaszowskiej wartości 3.630 złotych, nabyła w drodze darowizny Anna Górkówna od Jana Górki.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Części, (4/8) domu dwupiętrowego przy ulicy Radziwiłłowskiej L. or. 31. L. sp. 259/VI., oraz gruntów lwh. 154 i 1030/XXII. obok ul. Robotniczej łącznej wartości 42.466 złotych, nabyli po (1/8) Paulina, Dr. Adolf, Wiktor i Maksymiljan Haasowie w spadku po błp. Maurycym Haasie.

2. Część (2/4) domu parterowego przy ul. Czarnowiejskiej L. or. 61. L. sp. 63/XIV. wartości 15.000 złotych, nabyli po (1/4) Katarzyna i Józef Pieniążkowie w spadku po śp. Stanisławie Pieniążku.

3. Część (1/2) domu dwupiętrowego przy ul. Topolowej L. or. 48. L. sp. 351/VI. wartości 45.600 złotych, nabyła Zofja Wojewódzka w spadku po śp. Marjanie Wojewódzkim.

WYKAZ KONSENSÓW

na zamieszkanie względnie użytkowanie wykonanych budowli, udzielonych w miesiącu marcu 1932 r.

I. Nowe domy.

1) Ul. Zielona L. or. 24. (L. sp. 157 Dz. VII.) własność Wohla Artura dom IV. piętrowy z 6-cio piętrową oficyną prawą i lewą położ. w środkowej części parceli (reskr. Mgtu z dnia 1/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 25/32/A.).

2) Ul. Kordeckiego L. or. 5. (L. sp. 566 Dz. VIII.) własność Wechsler Bronisławy konsens na użytkowanie parteru w domu IV. piętrowym z mansardem jako uzupełnienie konsensu wydanego reskr. Mgtu z dnia 12/XII. 1926 r. L. B. a. 3852/26 (reskr. Mgtu z dnia 1/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 469 31/A.).

3) Ul. Kordeckiego L. or. 6. (L. sp. 610 Dz. VIII.) własność Nierensteina Mojżesza Majera i Jakober Cyny Ruchli dom IV. piętrowy z III. piętrową oficyną prawą i tylną (reskr. Mgtu z dnia 1/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 552/31/A.).

4) Ul. Przemyska L. or. 4. (L. sp. 614 Dz. VIII.) własność Borgenichta Szyji dom III. piętrowy z 3 piętrową prawą oficyną z suterenami, przeznaczonemi na magazyny (reskr. Mgtu L. B. a. Insp. 3/32 A.).

5) Ul. Skawińska boczna L. or. 3. (L. sp. 616 Dz. VIII.) własność Stiela Henryka dom III. piętrowy z poddaszem mieszkalnem od strony ulicy (reskr. Mgtu z dnia 21/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 65/32/A.).

6) Ul. Kraszewskiego L. or. 19 narożnik ul. Salwatorskiej L. or. 8. (L. sp. 222 Dz. XII.) własność Ramwid Eugenji, dom III. piętrowy narożny z poddaszem (reskr. Mgtu z dnia 2 III. 1932 r. L. B. a. Insp. 78/32/C.).

7) Ul. Syrokomli L. or. 15. (L. sp. 238 Dz. XII.) własność Stowarzyszenia drukarzy i pokrewnych zawodów Ognisko dom IV. piętrowy (reskr. Mgtu z dnia 1 III. 1932 r. L. B. a. Insp. 41/32/C.).

8. Ul. Reymonta L. or. 45. (L. sp. 150 Dz. XIV.) własność Mikulskiego Adama dom parterowy, odebrana część od strony zachodniej (reskr. Mgtu z dnia 4/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 38/32/C.).

9. Ul. Nowowiejska L. or. 8. (L. sp. 327 Dz. XV.) własność Engelstein Róży dom III. piętrowy (reskr. Mgtu z dnia 14/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 34/32/C.).

10) Ul. Zabłocie 79. (L. sp. 304 Dz. XXI.) własność Bodnickiego Stanisława dom parterowy z poddaszem (reskr. Mgtu z dnia 5/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 455/31/D.).

11) Ul. Wita Stwosza L. or. 22. (L. sp. 828 Dz. XXII.) własność Maśnickiego Romana dom III. piętrowy (reskr. Mgtu z dnia 15/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 102/31/D.).

II. Nadbudowy, przebudowy i dobudowy.

1) Ul. Dunajewskiego L. or. 3. (L. sp. 83 Dz. IV.) własność Pol. Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych konsens na użytkowanie 2 wyciągów osobowych w oficynie (reskr. Mgtu L. B. a. Masz. 20/32/P. z dnia 4/III. 1932 r.).

2) Ul. Mogilska L. or. 3 5. (L. sp. 163 Dz. VI.) własność Skarbu Państwa, (Dzierż. gruntu wojsk. Terlak Zygmunt) prowizor. kiosk murowany (reskr. Mgtu z dnia 5/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 77/32/B.).

3) Ul. Starowiślna L. or. 29/31. (L. sp. 107 Dz. VIII.) własność Dr. Kernera Salomona nadbudowa III. i IV. piętra, oraz mieszkania na poddaszu od strony podwórza na II. piętr. domu narożnym (reskr. Mgtu 1/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 49/31/A.).

4) Ul. Dietlowska L. or. 55. (L. sp. 400 Dz. VIII.) własność Steifa Józefa nadbudowa III. piętra na domu frontowym i prawej oficynie (reskr. Mgtu z dnia 1/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 37/32/A.).

5) Ul. Senatorska L. or. 31. (L. sp. 168 Dz. XII.) własność Wójcika Tadeusza pracownia rysownicza na poddaszu (reskr. Mgtu z dnia 10/III. 1932 r. L. B. a. 343/31/C.).

6) Ul. Juljusza Lea L. or. 24. (L. sp. 164 Dz. XV.) własność Jędrzejczyk Anastazji konsens na użytkowanie wykonanej w poddaszu ubikacji mieszkalnej (reskr. Mgtu z dnia 15/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 295/31/C.).

7) Ul. Kazimierza Wielkiego L. or. 109. (L. sp. 154 Dz. XV.) własność Strażyńskiej Heleny przebudowa stajni na prowiz. mieszkanie (reskr. Mgtu z dnia 4/III. 1932 r. L. B. a. 591/31/C.).

8) Ul. Kazimierza Wielkiego L. or. 124. (L. sp. 13 Dz. XVI.) własność Mysiaka Stanisława budowa mieszkań w poddaszu (reskr. Mgtu z dnia 18/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 265 31 C.).

9) Ul. Wiśniowa L. or. 9. (L. sp. 36 Dz. XVIII.) własność Klapów Wincentego i Honoraty nadbudowa I. piętra (reskr. Mgtu z dnia 17/III. 1932 r. L. Insp. 16/32/B.).

10) Ul. Masarska L. or. 14., własność Bratkowej Teresy przebudowa dawnego baraku wojskowego na mieszkania (reskr. Mgtu z dnia 1 III. 1932 r. L. B. a. Insp. 76/32/B.).

11) Ul. Sarmacka L. or. 30. (L. sp. 176 Dz. XXI.) własność Grünberga Stanisławą dobudowa izby parter. z przedsionkiem (reskr. Mgtu z dnia 1 III. 1932 r. L. B. a. Insp. 584/31 D.).

12) Ul. Kalwaryjska L. or. 84. (L. sp. 447 Dz. XXII.) własność Gargasów Franciszka i Kazimiery nadbudowa II. i III. piętra z poddaszem (reskr. Mgtu z dnia 10/III. 1932 r. L. B. a. Insp. 496/31 D.).

Spęd bydła i nierogacizny w miesiącu marcu 1932 r.

Buhaji: 773 sztuk, wołów: 402 sztuk, krów: 794 sztuk, jałówek: 515 sztuk, cieląt: 3642 sztuk, świń: 4228 sztuk.

Nr. VIII—łow./932.

Dzierżawa obwodów łowieckich.

WEZWANIE

do składania ofert na dzierżawę obwodów łowieckich na okres od 1 marca 1932 r. do 28 lutego 1936 r.

Na podstawie uchwały z dnia 23 marca b. r. wydzierżawi Magistrat prawo polowania na okres od 1 marca 1932 r. do 28 lutego 1936 r. w rewirach łowieckich:

1) „Zwierzyniec“ (dziel. XIII., XIV., XV. i XVI.) o obszarze 344 ha.

2) „Dębniki-Zakrzówek“ (dziel. X. i XI.) o obszarze 294 ha.

3) „Dąbie“ (dziel. XX. i XXI.) o obszarze 387 ha. za czynszem rocznym.

Oferty na dzierżawę składać należy w terminie do 20 kwietnia 1932 r. w Wydziale VIII. Magistratu w godzinach urzędowych, gdzie zasięgać można również bliższych informacji.

Magistrat zastrzega sobie wolną rękę w wyborze ofert.

Kraków, dnia 1 kwietnia 1932 r.

Prezydent miasta:

wz. *Dr. St. Klimecki* w. r.

WIADOMOŚCI O USTAWACH, ROZPORZĄDZENIACH, OKÓLNIKACH, JUDYKATURZE I T. P.

Sprostowanie.

W Dzienniku Rozporządzeń m. Krakowa z 29 lutego br. Nr. 2 na str. 32 zestawiono niedokładnie niektóre orzecznictwa N. T. A. i S. N. i tak:

1) W orzeczeniu S. N. o wykonywaniu przechodu, przejazdu i przepędu przez cudzy grunt należy dodać: („orzeczenie S. N. z dnia 13. XI. 1930 L. rej. III. 1C 861/30“).

2) W orzeczeniu S. N. o używaniu ścieżki na obcym gruncie należy dodać: („orzeczenie S. N. z dnia 7 maja 1930 L. rej. III. 1C 2398/29“).

3) Tytuł orzeczenia N. T. A. podanego ad b) winien brzmieć: „Osoba interesowana, a prawo odwołania“. W orzeczeniu tem należy dodać: wyrok N. T. A. z dnia 13 lutego 1931 L. rej. 4018/29.

Ustawy i rozporządzenia dotyczące samorządu i administracji publicznej.

Dziennik Ustaw Rzp.

Nr. 15, poz. 88. Rozp. Min. Skarbu z dnia 3 lutego 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych, oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku od energji elektrycznej.

Nr. 17, poz. 110. Obwieszcz. Min. Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Nr. 18, poz. 111. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nr. 19, poz. 123. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicji i materjałów wybuchowych.

Ustawa normuje sposób określania granic rejonów bezpieczeństwa, zakaz wznoszenia domów mieszkalnych i zakładów przemysłowych w tych rejonach zasady udzielania zezwoleń na wznoszenie niektórych budynków, przepisy o odszkodowaniu i t. p.

Nr. 19, poz. 124. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

Ustawa wprowadza w obszarach warownych i rejonach umocnionych, ze względu na interes państwa, możność ograniczenia prawa własności, posiadania, użytkowania i używania nieruchomości, prawa przebywania i zamieszkiwania oraz prawa wykonywania pewnych czynności w ustawie wskazanych. Ustawa określa również zasady odszkodowania.

Nr. 20, poz. 151. Rozp. Min. Skarbu z dnia 3 marca 1932 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych oraz komisji szacunkowych do spraw podatku dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Krakowie.

Nr. 21, poz. 157. Rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 21 stycznia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o przekazaniu wojewodom oraz wydziałom powiatowym niektórych uprawnień z ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Rozporządzenie to przekazuje wojewodom oraz wydziałom powiatowym niektóre uprawnienia z ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych jak:

1) Prawo zatwierdzania statutów o podatku od psów i o podatku od posiadania przedmiotów zbytku.

2) zatwierdzania statutów o komunalnych podatkach samoistnych;

3) zatwierdzania uchwał o poborze dodatków do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych;

4) wydawania zarządzeń w wypadkach, przewidzianych w art. 27 ust. 3 i art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r.;

5) zatwierdzania uchwał w sprawie zaciągnięcia pożyczek i objęcia poręki z wyjątkiem pożyczek zagranicznych i obligacyjnych (art. 33 ustawy);

6) zatwierdzania uchwał w sprawie stosowania kar porządkowych;

7) zatwierdzania uchwał w sprawie podwyższenia dodatków do państwowego podatku od gruntów;

8) zatwierdzania statutów o opłatach specjalnych i dodatkowych opłatach drogowych;

9) zatwierdzania uchwał w sprawie opłat mytniczych na drogach publicznych;

10) rozstrzygania odwołań, o których mowa w ustępie 3 art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r.;

11) zatwierdzania uchwał związków komunalnych w sprawie pobierania opłat na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzeniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa;

12) rozstrzyganie z prawem ostatecznej decyzji odwołań od orzeczeń wydziałów powiatowych w wypadkach, przewidzianych w art. 38 ust. 2 punkt a) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r.

Nr. 22, poz. 165. Ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Prezydent Rzeczypospolitej upoważniony jest do wydania rozporządzeń z mocą ustawy:

a) w terminie do dnia, na który zostanie zwołany Sejm na najbliższą sesję zwyczajną, — w zakresie spraw gospodarczych i finansowych, uporządkowania stanu prawnego w Państwie, wymiaru sprawiedliwości, rozporządzenia te dotyczyć nie mogą spraw, wymienionych w art. 3 ust. 4 art. 4, 5, 8, 49 ust. 2, 50 i 59 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zaciągnięcia pożyczki państwowej, nakładania nowych podatków i podwyższania stawek podatkowych, obowiązujących w dniu wejścia

w życie niniejszej ustawy, ustanawiania nowych monopolów, zbycia i zamiany nieruchomego majątku państwowego, o ile wartość poszczególnego objektu przekracza 100.000 zł., zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, ustroju samorządu terytorjalnego i ordynacji wyborczej do organów tego samorządu, ustaw szkolnych i językowych, oraz prawa małżeńskiego, wreszcie zmiany statutu Banku Polskiego i zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. o stabilizacji złotego (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 790);

b) w terminie do dnia 31 grudnia 1934 r. w zakresie organizacji administracji publicznej.

Prezydent Rzeczypospolitej jest władny:

a) znosić, łączyć, dzielić i tworzyć urzędy, oraz ustalać zakres ich działania;

b) regulować zasady wewnętrznej organizacji urzędów i trybu urzędowania;

c) ustalać właściwość i tok instancji, oraz zmieniać lub wydawać nowe przepisy we wszystkich dziedzinach postępowania administracyjnego;

d) przeprowadzać zmiany w istniejącym podziale administracyjnym;

e) przekazywać niektóre dotychczasowe funkcje organów administracji rządowej organom związków samorządowych, określać sposób sprawowania przekazanych funkcji przez organa samorządowe, ustalać obowiązek i sposób przyjmowania personalu, zatrudnionego przez związki samorządowe dla wykonania przekazanych funkcji oraz zasady jego wynagrodzenia i kwalifikacji, przekazywać związkom samorządowym dochody, pobierane dotychczas przez Skarb Państwa w związku z przekazanemi funkcjami, wreszcie ustalać zasady dotowania związków samorządowych ze Skarbu Państwa w związku z przekazanemi funkcjami.

Nr. 24, poz. 186. Ustawa z dnia 25 lutego 1932 r. o zmianie ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Ustawa wprowadza zmiany odnośnie do formy skargi (art. 12), odnośnie do załączników do skargi i opłat (art. 13), dalej zmienia wysokość częściowo zwracanej opłaty (art. 14, 27), postanowienie o zastępstwie stron przez adwokatów (art. 20), przepisy o sporządzaniu protokołu (art. 24) i o oddaleniu skargi (art. 26).

Nr. 25, poz. 218. Ustawa z dnia 7 marca 1932 r. o przekazywaniu na własność związkom komunalnym gruntów państwowych, zajętych pod drogi wojskowe (forteczne).

Ustawa upoważnia Ministra Spraw Wojskowych do przekazywania w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych na własność związkom komunalnym gruntów państwowych, zajętych pod drogi wojskowe (forteczne), położonych na obszarze tych związków, i ile te drogi nie są potrzebne dla celów wojskowych. Drogi, znajdujące się na tych gruntach, nie mogą być zniesione bez zgody Ministra Spraw Wojskowych.

Nr. 25, poz. 223. Ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów ustaw, dotyczących finansów komunalnych.

Ustawa ta wprowadza następujące zmiany:

W art. 1 wprowadza moment celowości i legalności przy zatwierdzaniu uchwał związków komunalnych w sprawie pobierania samoistnych podatków.

W art. 2 odnosi postanowienia wyjątkowe dotyczące b. dzielnicy rosyjskiej tylko do gruntów, a pomija budynki.

W art. 4, ust. 5 w miejsce samoistnego podatku od placów budowlanych wprowadza jedynie dodatek komunalny do podatku państwowego od tych placów.

W art. 10 wyłącza z wyjątków podatek od soli oraz odsyła określenie wysokości dodatku komunalnego do opłaty skarbowej od spirytusu do przepisów o monopolu spirytusowym i postanawia o podziale wpływu z tego dodatku.

W art. 11 uprawnia związki komunalne do pobierania dodatków do opłat patentowych pobieranych na podstawie ustawy o monopolu spirytusowym.

W art. 13 rozszerza możność pobierania opłat od uwów, przeniesienia własności nieruchomości, na wszelkie pisma tyczące się przeniesienia własności rzeczy nieruchomych i określa wysokość tych opłat (50% dodatek do opłat stemplowych).

W art. 15 wprowadza możność pobierania przez Gminy miejskie b. zaboru rosyjskiego dodatków do procentowych opłat stemplowych należnych od aktów notarjalnych.

Art. 16 tyczący się samoistnego podatku od przedmiotów spadkowych i darowizn zawiesza się na 3 lata, a w miejsce tego podatku wprowadza dodatek komunalny w wysokości 10% podatku państwowego na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

W art. 18 zmienia postanowienie o obowiązku stosowania ulg przy ustalaniu stawek podatku od publicznych zabaw i widowisk w ten sposób, że Min. Spraw Wewn. i Min. Skarbu przekazuje ustalenie maksymalnych stawek tego podatku.

W art. 21 znosi uprawnienie pobierania przez związki komunalne podatków od przedmiotów zbytku.

Art. 25 o podatku wojewódzkim od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków skreśla.

W art. 27 rozciąga możność pobierania opłat za używanie urządzeń i zakładów dobra publicznego także i na urzędy wójtowskie w województwach poznańskiem i pomorskiem.

W art. 31 poleca związkom komunalnym pobieranie dopłat także i na pokrycie kosztów założenia i utrzymania przedsiębiorstw komunikacyjnych posługujących się specjalną własną nawierzchnią.

W art. 33 obejmuje postanowieniami wszelkie pożyczki, a to zarówno długoterminowe i jak i krótkoterminowe oraz uchwały związków komunalnych w sprawie wystawiania weksli przez ich organa wykonawcze i uchwały w sprawie nabywania i pozbywania nieruchomości. Wkońcu określa wysokość zadłużenia związków komunalnych tak, by raty amortyzacyjne nie przekraczały 25% dochodów zwyczajnych.

W art. 35 wysokość dotacji ze Skarbu Państwa dla związków komunalnych b. dzielnicy pruskiej zmienia z 2/5 części na dokładne określenie: 1,300.000 zł. (dla związku poznańskiego) i 750.000 zł. (dla związku pomorskiego).

W art. 43 wyjaśnia i uzupełnia postanowienia o wymiarze, poborze i ściąganiu dodatków komunalnych, do opłat państwowych, oraz ustala możność potrącania przez Skarb Państwa odnośnych kwot ze ściągniętych należności (w wysokości 2%) za czynności organów państwowych.

W art. 58 zmienia termin przekazywania związkom

komunalnym dodatków do podatków konsumpcyjnych z 15 dni na 1 miesiąc.

W art. 59 wprowadza postanowienie o sposobie uiszczania dodatku komunalnego z art. 13 oraz postanowienie o przedawnieniu prawa wymiaru i poboru samoistnej daniny komunalnej.

W art. 72 wprowadza dla gmin wiejskich o charakterze miejskim uprawnienie do pobierania podatku od lokali.

Ponadto ustawa ta wprowadza zmianę w brzmieniu art. 24 ustawy o państwowym podatku dochodowym i w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23/III. 1929 o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Nr. 3, poz. 29. Okólnik Nr. 19 z dnia 17 lutego 1932 r. (SF. 26/1) o odwołaniach od wymiarów podatku od lokali i podatku od placów budowlanych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, zarządza, że odwołania, przedstawione dotychczasowym władzom odwoławczym przed dniem 1 stycznia 1932 r., winny być załatwione przez te władze.

Natomiast odwołania, przedstawione dotychczasowym władzom odwoławczym po dniu 31 grudnia 1931 r. należy przesłać do załatwienia właściwym izbom skarbowym, niezależnie od tego, jakich okresów podatkowych odwołania te dotyczą.

W taki sam sposób należy postępować z odwołaniami od wymiarów państwowego podatku od placów budowlanych, (§ 31 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 listopada 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 913), z tem jednak, że odpisy rozstrzygnięć odwołań od wymiarów państwowego podatku od placów budowlanych będą przesyłane przez izby skarbowe dotychczasowym władzom odwoławczym celem wykorzystania przy rozstrzyganiu odwołań od wymiarów samoistnego podatku komunalnego od placów budowlanych i gruntów o charakterze placów budowlanych.

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że postanowiło przeprowadzić w drodze ustawodawczej zamianę samoistnego podatku komunalnego od placów budowlanych i gruntów o charakterze placów budowlanych na dodatek komunalny do państwowego podatku od placów budowlanych.

Nr. 4, poz. 35. Okólnik Nr. 20 z dnia 19 lutego 1932 r. (AC. 26—a—2/I) o nadawaniu dzieciom nieznanych rodziców nazwisk osób przyjmujących je na wychowanie.

Do

P. P. Wojewodów Województw centralnych i wschodnich oraz p. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Odpowiadając na zapytanie jednego z PP. Wojewodów oraz uzupełniając swe pismo okólne z dnia 14 lipca 1928 r., Nr. AC. 1393/1 w sprawie brzmienia nazwisk dzieci nieznanych rodziców (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 818, poz. 3) na obszarze mocy obowiązującej ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 413) — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż zasadniczo nie widziałoby przeszkód w nadawaniu dzieciom tych nazwisk osób przyjmujących je na wychowanie, pod warunkiem, by osoby te, nieograniczone oczywiście w swej zdolności do działań prawnych, zgłaszały każdorazowo odpowiednie oświadczenie woli wyraźnie na piśmie.

Powyższe stanowisko pogodzić się daje zarówno z zasadą prawnej ochrony istniejących nazwisk jak i z obowiązującemi ogólnemi zasadami prawa cywilnego.

Zasada ochrony istniejących i noszonych nazwisk nie dozna w ten sposób uszczerbku, niema bowiem uszczerbku tam, gdzie u podstaw aktu leży nieprzymuszona dobra wola najbardziej zainteresowanych (vodenti non fit iniuria), pomijając już fakt, że cytowana ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. nie przewiduje prawa sprzeciwu dla osób noszących to samo nazwisko.

Postępowanie takie nie będzie również w sprzeczności z ogólnie przyjętemi zasadami prawa cywilnego, którym nie obca jest instytucja nadawania własnego nazwiska rodowego nietylko z tytułu pokrewieństwa naturalnego (uznanie dziecka nieślubnego) i pokrewieństwa sztucznego (przysposobienie), ale również w wypadkach, gdy brak jest jakiegokolwiek pokrewieństwa (nadawanie przez męża swego nazwiska nieślubnemu dziecku żony, pochodzącemu z innego związku).

W tym stanie rzeczy pozostaje do rozważenia kwestja, czy nadanie dziecku nieznanych rodziców nazwiska jego wychowawców nie naruszyłoby drugiej zasady, jakiej przestrzegać należy w tego rodzaju sprawach, a mianowicie, czy dane nazwisko jako takie, a więc należące np. do rzędu ośmieszających, nieprzystojnych, niezgodnych z duchem języka polskiego i t. p. nie przyniosłoby dziecku więcej ujmy niż korzyści.

W tym względzie każdy poszczególny wypadek wymagać będzie indywidualnego rozpatrzenia, przyczem kryterjum, jakiem kierować się należy w tego rodzaju wypadkach, będzie zawsze interes dziecka.

Nr. 4, poz. 40. Okólnik Nr. 25 z dnia 3 marca 1932 r. (Z. O. 17/b/4) o wykonywaniu praktyki lekarsko-dentystycznej w kilku miejscowościach.

Do

P. P. Wojewodów (oprócz śląskiego)

i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z licznemi zapytaniami, jak należy rozumieć przepis art. 7, ust. 2. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 VI 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 476) w przedmiocie zakazu wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w 2 lub więcej miejscowościach, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na zasadzie art. 28 wymienionego wyżej rozporządzenia wyjaśnia, że zakaz ten dotyczy jedynie wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej na własny rachunek, względnie pod własną firmą, nie dotyczy natomiast wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej przez tychże lekarzy-dentystów, którzy mają dodatkowe zajęcia w instytucjach rządowych, samorządowych, Kasa Chorych, szpitalach, lecznicach lub t. p., o ile praktykę tę wykonywują oni pod firmą i na rachunek tychże instytucyj.

Postanowienia te mają analogiczne zastosowanie również w stosunku do uprawnionych techników dentystycznych oraz do techników dentystycznych.

Nr. 4, poz. 43. Okólnik Nr. 28 z dnia 8 marca 1932 r. (OB. 1742/20) o zarachowywaniu grzywien, nakładanych przez władze administracji ogólnej.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego)
i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Niejednokrotnie zauważono, że ściągane grzywny, nakładane przez władzę administracji ogólnej za przekroczenia przepisów poszczególnych ustaw są zarachowywane na budżet dochodów niewłaściwych Ministerstw (części budżetu państwa).

Powyższe odnosi się do grzywien, które w myśl postanowień właściwych ustaw stanowią dochód Skarbu Państwa.

Ponieważ wymierzane przez władze administracji ogólnej grzywny, które na podstawie właściwych ustaw idą na rzecz Skarbu Państwa, mogą być zarachowywane na budżety dochodów poszczególnych Ministerstw, których agendy są zespolone w urzędach wojewódzkich w zależności od tego, jakiego rodzaju grzywny są w tych budżetach preliminowane, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanemi Ministerstwami (Min. Robót Publicznych, Min. Przemysłu i Handlu, Min. Rolnictwa oraz Min. Pracy i Opieki Społecznej) ustaliło co następuje:

Poczynając od 1 kwietnia 1932 roku wszystkie grzywny za wyjątkiem podanych niżej, które na podstawie właściwych ustaw przypadają na rzecz Skarbu Państwa, winny być zarachowane na budżet dochodów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dział 2 „kary administracyjne").

Wyjątek stanowią jedynie grzywny za przekroczenia, wykazane w poniższem zestawieniu, które należy zarachować na budżet dochodów właściwych Ministerstw, podanych w temże zestawieniu.

ZESTAWIENIE

rodzajów przekroczeń, za dopuszczenie się których nakładane grzywny mają być zarachowywane na budżety dochodów właściwych Ministerstw, których agendy zespolone są w urzędach wojewódzkich.

Nr. porz.	Rodzaj przekroczenia	Podstawa prawna. (Data, Nr. i poz. Dziennika Ustaw).	Budżet dochodów i Dział zarachowania grzywny.
1	Niezgłoszenie we właściwym państwowym urzędzie pośrednictwa pracy województwa poznańskiego i pomorskiego wolnego miejsca pracy lub zaniedbanie zawiadomienia o przyjęciu nowego pracownika.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 15. II. 1923 r Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 123, z 1923 r.	Budżet Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Dz. I, „różne dochody".
2	Przekroczenie prawa przemysłowego.	Rozp. Prezydenta R. P. z dn 7 czerwca 1927 r. Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468.	Budżet Min. Przemysłu i Handlu Dz. 9.
3	Grzywny za przekroczenie przepisów o miarach	Rozp. Prezydenta R. P. z dn. 16 marca 1928 r. Dz U. R. P. Nr. 32, poz. 308.	Budżet Min. Przemysłu i Handlu Dz 3.
4	Grzywny za przekroczenie przepisów rybackich w Małopolsce.	Ustawa b. Sejmu Galicyjskiego z dn. 30. X. 1887 r. Dz U. kr. Nr. 37, z r. 1890.	Budżet Min. Rolnictwa, Dz. 2, rozdz 3.

Jednocześnie nadmienia się, że grzywny za przekroczenia przepisów tych ustaw na podstawie których grzywna przypada na specjalny cel lub fundusz, należy zarachowywać na wskazane w tych ustawach właściwe fundusze i cele.

Nr. 4, poz. 45. Okólnik Nr. 30 z dnia 8 marca 1932 r. (SS. 4626/1) w sprawie adresowania przesyłek listowych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

Nawiązując do okólników Min. Spr. Wewnętrz. Nr. 39 z dnia 19 IV 1924 r w sprawie adresowania korespondencji urzędowej (Zbiór zarz. M. S. Wewn. str. 623, poz. 7) oraz Nr. 50 z dnia 7 V 1925 r. w sprawie podawania dokładnych adresów przez gminy i posterunki P. P. w korespondencji urzędowej (Zbiór zarz. Min. S. Wewn. str. 624, poz. 10) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż w dalszym ciągu otrzymuje wiadomości o tem, że przesyłki listowe, wskutek niedokładnego ich adresowania, błądzą po różnych urzędach pocztowych zanim zostaną doręczone właściwemu adresatowi, lub też jako niedoręczalne zwracane bywają nadawcom.

W podobny nieumiejętny sposób adresują przesyłki zarówno władze, urzędy i instytucje, jak też i osoby prywatne wogóle, a w szczególności ludność wiejska.

W celu zapobieżenia tym niedomaganiom na przyszłość, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. Wojewodę o pouczenie podległe władze i urzędy oraz nadzorowane związki komunalne, a w szczególności urzędy gminne, aby własne przesyłki listowe adresowane były w taki sposób, w jaki jest to ustalone na załączonym wzorze. Urzędom gminnym należy zalecić, aby w interesie dobra ogółu mieszkańców gminy podały do wiadomości ludności wzór strony przedniej i odwrotnej koperty przez wywieszenie tego wzoru w urzędach gminnych.

WZÓR ADRESU PRZESYŁKI LISTOWEJ.

Strona przednia.

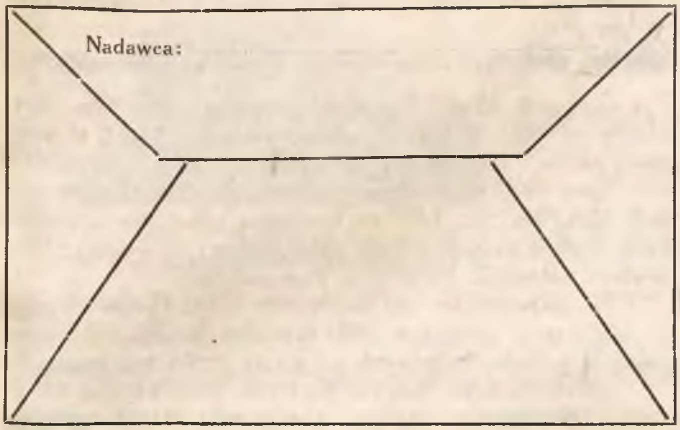
Miejsce dla naklejenia znaczka pocztowego

....
(Imię i nazwisko)

(Urząd pocztowy)

(Miejscowość, ulica, Nr. domu)

Strona odwrotna.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu.

Nr. 6. (Dział nieurzędowy). Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w ostatnich dniach rozesłany został ważny okólnik do wszystkich Izb Skarbowych, podpisany przez p. wiceministra Zawadzkiego, dotyczący sprawy t. zw. dochodzenia co do pochodzenia kapitałów lokowanych przez poszczególne osoby w nieruchomościach, nabywanych przy budowanych, względnie udzielanych innym osobom lub przedsiębiorstwom w charakterze pożyczek lub udziałów. Do wiadomości Ministerstwa Skarbu doszło mianowicie, że niektóre władze skarbowe w wypadku stwierdzenia takich tranzakcji, żądały wylegitymowania, skąd pochodzą sumy, użyte na powyższe cele, a w razie nieuzyskania dostatecznych wyjaśnień, uznawały niejednokrotnie całą sumę dokonanych tranzakcji za dochód danej osoby, wymagających uiszczenia podatku dochodowego.

Wspomniany okólnik Ministerstwa Skarbu poleca władzom skarbowym zaniechać na przyszłość przeprowadzania wszelkich takich dochodzeń, które to dochodzenia, jak głosi tekst okólnika, w żadnym wypadku nie mogą służyć za podstawę do opodatkowania powyższych kapitałów.

Ministerstwo Skarbu wychodzi z założenia, że udowodnić w sposób niezbity pochodzenie posiadanych kapitałów jest bardzo często w praktyce niemożliwe, zniechęca społeczeństwo i w konsekwencji przyczyni się do zaniechania szeregu tranzakcji.

Powyższy okólnik posiada niewątpliwie duże znaczenie dla życia gospodarczego, gdyż powinien przyczynić się do zaangażowania w nowych tranzakcjach ukrytych dotychczas kapitałów.

Nr. 7, poz. 129. Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skrót: u. o. s., — ustawa o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. DURP. Nr. 98, poz. 570;

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. DURP. Nr. 123, poz. 713.

(Art. 72). Na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 880) został wprowadzony państwowy podatek od energji elektrycznej w wysokości 10% wartości zużytej energji. Na mocy tejże ustawy niektóre gminy miejskie mają prawo ustanawiania dodatku komunalnego w wysokości nieprzekraczającej 25% państwowego podatku od energji elektrycznej.

W myśl § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 58) może Minister Skarbu zezwolić sprzedawcy energji elektrycznej „na obliczanie i pobór podatku w ten sposób, by podatek był wliczony w każdocześnie pobieraną przez sprzedawcę cenę za kilowatgodzinę światła; w tym wypadku kwota podatku nie będzie wyodrębnioną w rachunku, lecz będzie się mieściła w odpowiednio podwyższonej cenie za energję elektryczną".

W razie zastosowania powołanego § 3 podstawa wymiaru opłaty stemplowej, należnej w myśl art. 72 u. o. s. od rachunku, stwierdzającego należność z tytułu ceny za energję elektryczną, równa się w przypadku, gdy należność wymieniona w rachunku obejmuje oprócz ceny za energję elektryczną jedynie podatek państwowy (w przypadku gdy gmina nie skorzystała ze swego prawa ustanowienia dodatku komunalnego) $^{10}/_{11}$ (dziesięciu jedenastym) częściom należności, wymienionej w rachunku. Jeżeli zaś należność, wymieniona w rachunku, obejmuje obrócz ceny za energję elektryczną oraz podatku państwowego również dodatek komunalny, to podstawę wymiaru opłaty stemplowej oblicza się według wzoru: $p = \frac{1000}{1100 + dk}$ przyczem „p" oznacza podstawę wymiaru opłaty stemplowej „n" należność wymienioną w rachunku (obejmującą łącznie cenę za energję, podatek państwowy i dodatek komunalny), „dk" stopę dodatku komunalnego. Jeżeli np. należność, wymieniona w rachunku wynosi 33 zł. 75 gr., a stopa dodatku komunalnego wynosi 25%,

$$\text{to } p = \frac{1000 \times 3375}{1100 + 25} = \frac{33750}{1125} = 30$$

(L. D. V. 6801/6/32).

Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Charakter stosunku służbowego pracowników komunalnych.

Stosunek służbowy pracowników samorządowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego — uważać należy za stosunek prywatno-prawny, a roszczenia tych pracowników z ich stosunku służbowego wynikające — za podlegające orzecznictwu sądów powszechnych. (Orz. z dnia 26 I. 1924 r. L. 5/23 O. S. P. tom 3 roku 1924 Nr. 475).

Podniesienie zarzutu, dotyczącego niewłaściwości władzy orzekającej, dopiero przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Ocena, czy orzeczenie zostało wydane przez właściwą władzę, należy do Najwyższego Trybunału Administracyjnego z urzędu, a zatem zarzut, dotyczący niewłaściwości władzy orzekającej, podniesiony przez skarżącego po raz pierwszy dopiero przed N. T. A. nie może być z mocy art. 24 ustawy o N. T. A. pominięty. (Wyrok z dnia 28 maja 1931 r. l. rej. 414/29).

Moment, decydujący o ustaniu dla pracodawcy obowiązku uiszczenia składek ubezpieczeniowych.

Dla ustania obowiązku uiszczenia przez pracodawcę składek ubezpieczeniowych decydujące jest, według art.

51 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby z 19 maja 1920 (Dz. Ust. poz. 272 zawiadomienie kasy chorych o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego. (Wyrok z 26 czerwca 1931 r. l. rej. 1456/29).

RÓŻNE.

Ulgi w podatku dochodowym z tytułu nowowzniesionych budowli.

Władze administracyjne mają obowiązek, na życzenie odnośnych funkcjonarjuszów, wystawiać zaświadczenia, stwierdzające wysokość wypłaconych w ciągu roku, za który ulga się należy, wynagrodzeń służbowych z wyszczególnieniem kwot wynagrodzeń wypłaconych i opodatkowanych w poszczególnych okresach wypłaty. Omawiane ulgi mają zastosowanie także do osób, które za pośrednictwem spółdzielni mieszkaniowych lub budowlano-mieszkaniowych budują domy mieszkalne.

Z uwagi na trudności, które mogą powstać we władzach przy wystawianiu odnośnych zaświadczeń funkcjonarjuszom państwowym, a to w związku z postanowieniami § 50 przepisów rachunkowo-kasowych, Ministerstwo Skarbu — jak podaje Ministerstwo Spr. Wewn. w okólniku swym Nr. 17 z 8/II. r. b. — zgodziło się w drodze wyjątku, aby zaświadczenia te wystawiane były bez wyszczególnienia dat oraz pozycji dziennika przychodu, pod któremi zapisane zostały na przychód kwoty potrącone z uposażeń służbowych tytułem podatku dochodowego.

Ochrona drobnych dzierżawców gruntów komunalnych.

Związek Miast Polskich skierował do Min. Spr. Wewn. w dniu 21 grudnia ub. r. pismo L. 305/3 w sprawie rzekomo zamierzonej nowelizacji art. 8 i 12 ustawy z 31 lipca 1924 r. o ochronie drobnych dzierżawców rolnych (Dz. U. poz. 741) w kierunku uchylenia postanowień wyłączających z pod ochrony m. in. grunty, stanowiące własność związków komunalnych.

W odpowiedzi na powyższe Min. Spraw Wewn. przesłało przy piśmie z 14/I. b. r. L. dz. SS 3/2 odpowiedź Min. Reform Rolnych z 5/I. r. b. treści następującej:

„Ministerstwo Reform Rolnych komunikuje, że ze strony Ministerstwa nie jest zamierzone rozszerzenie zazakresu ochrony drobnych dzierżaw w stosunku do gruntów, stanowiących własność związków komunalnych".

Zespolenie osobnych urzędów technicznych z władzami administracji ogólnej.

Rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 24 X. 1924 r. (D. U. R. P. Nr. 12, p. 71) państwowa służba budowlana i instancji została zespolona z władzami administracji ogólnej i czynności tych urzędów i organów mają sprawować starostowie powiatowi, wzgl. władze równorzędne, a w pewnych wypadkach i w pewnym zakresie wojewodowie.

SZYLDY emaljowane i metalowe, **WINIETY** tłoczone różnokolorowe, **DATOWNIKI** kauczukowe i metalowe, **NUMERATORY** kauczukowe i metalowe, **DRUKARKI, PLOMBOWNICE, MASZYNKI** do spajania papieru, **PIECZĘCIE** I **SZABLONY** do sygnowania skrzyń i worków

WYKONUJE

ALEKSANDER FISCHHAB

ZAKŁAD RYTOWNICZY I WYTWÓRNIA PIECZĄTEK

KRAKÓW, GRODZKA 46.

TELEFON 132-56.

MIEJSKI DOM WYCIECZKOWY

W KRAKOWIE, ALEJA 3-go MAJA. TEL. 181-80

Dom służy w pierwszym rzędzie na pomieszczenie wycieczek szkolnych, mogą jednakowoż z niego korzystać wycieczki młodzieży pozaszkolnej, nauczycielskie, szkół akademickich, członków towarzystw turystycznych, oraz instytucyj odbywających wycieczki turystyczne, wreszcie drużyny i zespoły wędrowne uczniów, oraz pojedynczy uczniowie odbywający wycieczki piesze, wioślarskie, narciarskie, kolarskie itp.

Miejski Dom Wycieczkowy zbudowano w najpiękniejszej dzielnicy Krakowa, w sąsiedztwie Parku Dra Jordana, z wspaniałym widokiem na kopiec Kościuszki, w odległości 10 minut pieszej drogi od Rynku Głównego, przy linji tramwajowej Nr. 4.

Przy budowie uwzględniono wymagania nowoczesnego budownictwa i higjeny, obfitość zaś słońca i światła, obszerne sypialnie, dobra wentylacja, łóżka sprężynowe z materacami zapewniają należyty wypoczynek.

Z domu wycieczkowego można korzystać również i w porze zimowej, a to ze względu na centralne ogrzewanie. Pozatem dom posiada bieżącą ciepłą i zimną wodę, zarówno w umywalniach, jakoteż i w sali natrysków.

Cena za dobę dla wycieczek szkolnych z Rzeczypospolitej oraz dla wycieczek szkolnych z zagranicy narodowości polskiej wynosi 80 gr. Drużyny i zespoły wędrowne uczniów, względnie pojedynczy uczniowie z Rzeczypospolitej lub Polonji zagranicznej płacą za nocleg po 1·00 zł., nauczycielstwo po 1·20 zł., wszyscy zaś inni po 3·00 zł. Wycieczki z zagranicy niepolskiej narodowości płacą od zł. 1·50 do 5 zł. W należytości mieści się opłata za pościel, służbę, światło, opał i wodę. Natryski dla młodzieży szkolnej bezpłatnie, dla innych osób 50 gr.

Dom posiada 19 sypialń zbiorowych, na łączną ilość 200 łóżek. Na każdem piętrze świetlica, względnie odpowiednio urządzony hall.

Wycieczki reflektujące na pobyt w Miejskim Domu Wycieczkowym winny zabezpieczyć nocleg na 14 dni naprzód, oznaczając dokładnie dzień i godzinę przybycia, nazwisko prowadzącego wycieczkę, liczbę i płeć uczestników, miejscowość, oraz charakter i cel wycieczki. Po zabezpieczeniu terminu w zarządzie domu, należy przesłać odpowiednią zaliczkę do Kasy miejskiej.

Wycieczki liczące mniej niż 10 uczestników oraz samotni zgłaszać się mogą u zarządcy domu bez poprzedniego zgłoszenia, nie później jednak, niż do 16-tej godziny danego dnia. Późniejsze zgłoszenie na nocleg będzie uwzględnione tylko wyjątkowo, w miesiącach zimowych nawet te wycieczki zgłaszać należy przynajmniej na 24 godziny naprzód.

Miejski Dom Wycieczkowy w porozumieniu z T. S. L. dostarcza za minimalną opłatą fachowych przewodników po Krakowie.

Wycieczki mogą na żądanie otrzymać na miejscu śniadanie po cenie własnych kosztów. Obiadów i kolacyj nie wydaje się.

Informacyj udziela odwrotną pocztą Zarząd Miejskiego Domu Wycieczkowego w Krakowie, przy Aleji 3-go Maja w Oleandrach, telefon 181-80.

„CARO”

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ POPIERA I PROWADZI HANDEL BYDŁEM, MIĘSEM I PRZETWORAMI ZWIERZĘCEMI

KRAKÓW, ULICA RZEŹNICZA L. 33.

ODDZIAŁ: KRAKOWSKA KASA TARGOWA TELEF. 115-25.

Nakładem Gminy stoł. król. miasta Krakowa. — Czcionkami Drukarni Muzeum Przemysłowego w Krakowie, ulica Smoleńska Nr. 9